

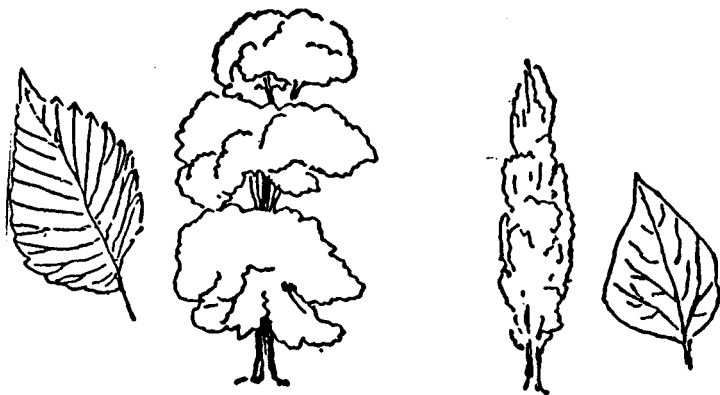
sével vagy fejszével csapkodja. Nem kerül sok időbe, hogy kivágjatok egy fát, de sok évbe telik, míg megnő, ezért a cserkész csak komoly okkal vág ki fát—nem pusztán azért, hogy villogtassa a fejszéjét. Minden kivágott fa helyébe kettőt kellene ültetni.

A tűzifa

Ritkán van szükség rá, hogy egész fát vágjunk ki csupán azért hogy tűzifánk legyen, mivel rendszerint rengeteg száraz fa fekszik a földön. Vagy letörhettek egy elszáradt ágat a fáról. A kiszáradt fa sokkal könnyebben gyulad, mint a nyers.

Tanuljátok meg, hogyan lehet lerajzolni a fák leveleit és körvonalát, mint pl. ezét a tölgyét.

Az európai szilnek jellegzetes alakja van, a jegenyenyárnak szintén.

Nagy általánosságban azt mondhatjuk, hogy a *puhafa*—az erdei fenyő, a luc és a vörösfenyő—jó gyújtós, és gyors tüzet ad rövid főzéshez, például vízforraláshoz. A *keményfa*—a tölgy, a bükk, a juhar és mások—tartós tüzet ad, és sok parazsat hosszabb főzéshez, pl. sütéshez, pároláshoz és főzéshez.

Amerikában az a mondás járja: "Egyetlen fából millió gyufa válhat—egyetlen gyufától millió fa pusztulhat el". A cserkész nagyon vigyáz a tűzzel. Ha tüzet gyújt, gondoskodik róla, hogy mielőtt otthagyná a helyszínt, teljesen kialudjon: az utolsó zsarátnokot is lelocsolja.

EGYÉB NÖVÉNYEK

Tudnotok kell, melyek azok a növények, amelyek ételül szolgálhatnak.

Ha minden élelem nélkül mennétek az őserdőben, és semmit sem tudnátok a növényekről, éhenhalhatnátok, vagy megmérgezhethetnétek magatokat, mivel nem tudnátok, melyik gyümölcs vagy gyökér ehető, és melyiket veszélyes megenni.

Ehető növények

Sokféle bogyó, dió, gyökér, kéreg és levél finom eledel. Keressétek meg, melyikük található meg a táborhelyetek körül, és próbáljátok meg tábori ételt készíteni belőlük.

A gabonafélék termése és magva, a növényi gyökér és sok fűféle szintén ehető. Bizonyos mohafajtákat is használnak ételül. Néhány tengeri moszatot szintén meg lehet enni.

Biztos szeretnétek ismerni a mező és az erdő vadvirágait. Némelyik rokona kerti virágainknak, és majdnem ugyanolyan szép is. Mások gyógynövények, és fűszernek vagy orvosságnak használhatók.

ÓRSI NÖVÉNYHATÁROZÓ GYAKORLATOK

Küldjétek el a cserkészeket, hogy gyűjtsenek mintának levelet, termést vagy virágot fáról, bokorról, és figyeljék meg a fák alakját és sajátosságait nyáron és télen egyaránt.

Gyűjtsétek össze különféle fák levelét. A cserkészek készítsenek levélmásolatot róluk, és írják alá a fa nevét.

Vidéken figyeljék meg a cserkészek a gabonaféléket növekedésük minden szakaszában, hogy egészen könnyen, ránézéssel föl tudják ismerni, milyen növény fejlődik ki belőlük.

Kutassátok föl környezeteken az összes vadnövényt, amit étkezésre lehet használni.

Készítsetek gyűjteményt levélnyomatból. Szerezzetek másolópapírt, fektessétek rá a levelet eres oldalával lefelé, tegyetek rá vékony papírt, és az egészet dörzsöljétek erősen. Vegyétek le a papírt, emeljétek föl a levelet. Most megint fektessétek eres oldalával lefelé, arra a papírra, amelyre a lenyomatát akarjátok, megint tegyetek rá egy papírdarabot, és dörzsöljétek erősen. Így nagyon tiszta lenyomatot kell kapnotok.

Biztassátok a cserkészeket, hogy készítsenek vadnövénygyűjteményt. A virágot két ív itatós között nehéz könyvvel préseljétek le.

NÖVÉNYHATÁROZÓ JÁTÉKOK

Milyen növény ez?

Két cserkész elindul, és útjelekkel ösvényt jelöl ki. Megállapodnak egy szokatlan jelben, amelyik azt fogja jelenteni: "mi ez?", pl. egy körben, amelyet vonallal áthúznak, mellette egy számmal.

Az órs vagy csapat többi része mondjuk tíz perc múlva ered az első kettő nyomába, együtt vagy külön-külön, és mindenki jegyzetfüzetet és ceruzát visz magával.

A játék abból áll, hogy leírják a jegyzetfüzetbe azokat a "mi ez?"-eket, amelyeket észrevesznek, és melléjük a jelhez legközelebbi növény nevét, pl. "tölgy", "gyermekláncfű" stb.

A pontokat a megfigyelt jelek száma és a "mi ez?"-ekre adott helyes válaszok alapján kapják.

Amellett, hogy nagyon érdekes, ez a játék fejleszti a megfigyelő képességet és emlékezőtehetséget, és jó növénytani oktatás is.

Növényverseny

Az órsvezető kerékpáron vagy gyalog elindul órsével bármerre, amerre akarnak, hogy egy előre megadott növényből mutatót hozzanak. Ez lehet tiszafa ágacskája, magyal hajtása, pata alakú gesztenye vadgesztenyefáról, vadrózsa vagy ehhez hasonló, ami próbára teszi növényismeretüket, és azt, milyen jól emlékeznek, hol látták a kérdéses növényt, milyen gyorsan találják meg, s térnek vele vissza.

6. fejezet

LÉGY SZÍVÓS, CSERKÉSZI!

17. táborúz

BP.

HOGYAN LÉGY ERŐS?

Miért legyen erős a cserkész?—Torna—Testápolás—Az orr—A fül—A szem—A fog—A köröm—Gyakorlatok

EGYSZER EGY FELDERÍTŐ feküdt az indiai kórházban azzal a súlyos betegséggel, amit úgy hívnak, hogy kolera. Az orvos azt mondta a bennszülött ápolónak, hogy a beteg élete megmentéséhez egyetlen esély van: ha melegen tartja a beteg lábát, és állandó dörzsöléssel fönntartja a vér mozgását a testében.

Mihelyt az orvos eltávozott, a bennszülött abbahagyta a dörzsölést, és lekuporodott, hogy kényelmesen elszívjon egy cigarettát.

Bár a szegény beteg nem tudott beszélni, mindent megértett, ami körülötte történt, és anynyira földühödött az ápoló viselkedésén, hogy azon minutumban elhatározta: ha másért nem, hát azért meggyógyul, hogy megleckéztethesse a szolgát. S amint föltette magában, hogy meggyógyul, tényleg meg is gyógyult.

Cserkészmondás: "Sohase mondd, hogy "jaj, meghalok!" mielőtt meghaltál volna!"—és ha a cserkész ennek megfelelően cselekszik, ez sok olyan reménytelen helyzetből fogja kirántani, amelyben már úgy látszik, minden ellene fordul.

Ez a bátorságnak, türelemnek és erőnek az a keveréke, amit "szívósságnak" nevezünk.

A szívósság példája

F. C. Selous, a nagy dél-afrikai vadász és nyomkereső, néhány éve jó példáját adta a cserkészo szívósságának, amikor vadászaton volt a Zambézitól északra, Barotselanden. Táborát az éjszaka kellős közepén váratlanul megtámadta egy ellenséges törzs: közlrol tüzet nyitott rá, és megrohmozta.

Ő és kis bennszülött csapata azonnal eltűnt a sötétben, és elrejtözött a nagy fűben. Maga Selous hamarjában fölkapta puskáját és néhány töltényét, és szerencsésen el tudott bújni a fűben. De nem tudott ráakadni egyetlen emberére sem. Látva, hogy az ellenség elfoglalta táborát, és még van néhány órája pirkadatig, hogy elmeneküljön, délnek vette útját, a Dél Keresztjének csillagait követve.

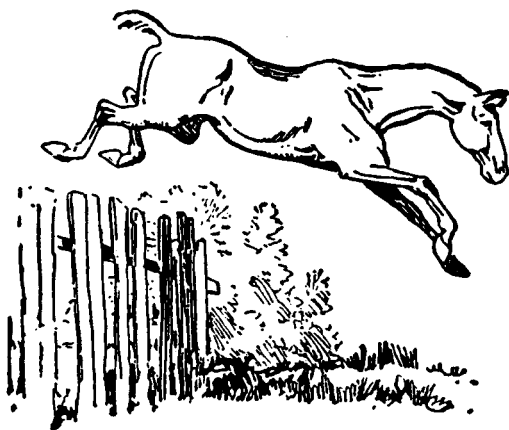
Ellopódkodott az ellenség egyik órszeme mellett, még beszélgetni is hallotta őket, azután átúszott egy folyón, végül jó messzire sikerült eljutnia, egy ingben, rövidnadrágban és cipőben. A következő napokon és éjszakákon tovább gyalogolt dél felé, és gyakran kellett bújkálnia az ellenség elől. Szarvast lőtt, hogy legyen mit ennie.

Az egy éjjel azonban, amint egy látszólag barátságos faluba ért, ellopták tőle a puskáját, és ismét menekülnie kellett, minden nélkül, amivel megvédehetne volna magát, vagy élelmet tudott volna szerezni. Őt azonban nem olyan fából faragták, hogy földjára, míg egyetlen lehetősége is van az életben maradáshoz, és csak ment, ment, míg olyan helyre nem ért, ahol néhány megmenekült emberére akadt. Együtt folytatták tovább útjukat, végül biztonságban baráti vidékre jutottak vissza.

De mi mindenben mehetek keresztül?!

Három hét telt el a támadás óta, és ennek nagyrészt Selous egyedül töltötte—vadászva, éhezve, éjjel hidegtől vacogva, nappal hőségtől izzadva.

Csak egy különlegesen szívós felderítő tudta mindezt kibírni, de Selous olyan ember volt, aki már fiatalon edzette magát testápolással és tornával. És egy percre sem szállt inába a

Az állat tudja, hogyan őrizze meg erejét. Úgy tünik, a magára hagyott ló sportszeretéből ugrándozik.

bátorsága.

Azt példázza ez nektek, hogy ha szerencsésen akartok átélni ilyen kalandokat, amikor férfiak lesztok, s nem akartok mosogatórongy lenni, akkor már fiúkorotokban edzenetek kell magatokat, hogy erősek, egészségesek és tevékenyek legyetek.

Hogyan ne válj szívóssá

Nemrég nagy büszkén azt mondta nekem egy férfi, hogy fiát úgy neveli szívóssá, hogy hosszú menetelésre és kerékpárutakra küldi. Azt mondtam neki, hogy ezzel valószínűleg pont az ellenkezőjét fogja elérni—hogy nem az a szívósság megszerzésének útja, hogy látványos teljesítményt követelünk meg, mivel *ez nagyon valószínűen károsítja a szívet, és legyöngíti a szervezetet*, hanem hogy úgy teszi erőssé és egészségessé magát, hogy jól táplálkozik, és mértékkel tornázik, így, mire férfivá válik, és izmai mind "beérnek", *akkorra* olyan megpróbáltatásokat is ki tudjon bírni, és olyan erőfeszítésekre is képes legyen, amilyenekre más, gyengébb ember képtelen.

A TORNA ÉS CÉLJA

Nagyon sok értelmetlen dolgot művelnek torna jogcímén. Úgy tűnik, sokan úgy gondolják, az az egyetlen célja, hogy hatalmas izmot fejlesszenek ki. De ahhoz, hogy erőssé és egészségessé neveljétek magatokat, az kell, hogy belsőtökkel kezdjétek, először a véreketek tegyétek rendbe s a szíveteket, hogy jól dolgozzék. Ez a módszer nyitja, és a test tornáztatása ezt teszi. Így csináljátok:

a) ERŐSÍTSETEK A SZIVETEKET, hogy megfelelően szivattyúzza a vért testetek minden porcikájába, és így építse a húst, a csontot és az izmot.

Gyakorlat: "csuklótolás" és "párviadal", 185. o.

b) ERŐSÍTSETEK TUDÓTÓKET, hogy a vért friss levegővel lássa el.

Gyakorlat: "mély lélegzés", 178. o.

c) SZELLŐZTESSÉTEK A BŐRÖTÖKET, hogy megszabaduljatok a vérből kiváló salaktól.

Gyakorlat: mindennapi fürdés vagy száraz ledörzsölés törülközővel.

d) GYÚRJÁTOK GYOMROTOKÁT, hogy táplálja a vért.

Gyakorlat: "kúp" vagy "törzsdöntés" és "törzsfordítás", 179. o.

e) GYÚRJÁTOK A BELEITEKET, hogy a testből eltávolítsátok az étel- és salakmaradványokat.

Gyakorlat: "törzsdöntés" és "hasgyúrás". Igyatok rengeteg jó vizet. Rendszeres napi "retyó".

f) MOZGASSÁTOK MEG TESTETEK MINDEN IZMÁT, hogy a vér odaáramoljék, és így növelje testi erőteteket.

Gyakorlat: futás és gyaloglás, az egyes izmoknak különleges gyakorlat, pl. "csuklótolás" (185. o.), stb.

A jó és egészséges közérzet titka: tartsátok véreketek tisztán és pezsgőn. Ezek a gyakorlatok erre valók, ha mindennap elvégzitek őket.

A vér egyszerű, jó ételt kér, sok tornát, sok friss levegőt, testi tisztaságot *belül* és kívül is,

és időnként elegendő testi és szellemi pihenést.

HAT TORNAGYAKORLAT AZ EGÉSZSÉGÉRT

Szinte minden fiú előtt nyitva áll a lehetőség, hogy erős és egészséges férfivá nevelje magát, legyen bár kicsi és gyöngye, ha veszi a fáradságot, és minden nap néhány tornagyakorlatot végez. Alig tíz percet vesz igénybe, és nem kell hozzá semmilyen felszerelés.

Minden reggel csinálni kell őket: legyen az első dolgok, amint fölkeltek, és csináljátok minden este, mielőtt lefeküsztok. A legjobb, ha kevés ruhában vagy ruha nélkül csináljátok, és szabad levegőn vagy nyitott ablaknál. Nagyban növeli e gyakorlatok értékét, ha közben a mozdulatok céljára összpontosítotok, amiért teszitek őket, és ha különös gondot fordítotok rá, hogy a levegőt az orrotokon szívjátok be, és a szátokon fújjátok ki.

Íme néhány jó gyakorlat. Ha mezítláb csináljátok, erősíti lábujjaitokat és lábatokat is.

1. **A fejnek és nyaknak.** Dörzsöljétek erősen a fejet, arcot és nyakat mindkét kezetek tenyerével és ujjával. Hüvelykujjatokkal masszírozzátok a nyak és tarkó izmait.

Fésüljétek meg a hajatokat, tisztítsátok meg a fogatokat, öblítsétek ki a szátokat és orrokat, igyatok egy csésze hideg vizet, és lássatok neki a következő gyakorlatnak.

A mozdulatokat olyan lassan kell végrehajtani, amilyen lassan csak tudjátok.

2. **A mellkasnak.** Álló helyzetben hajoljatok előre, karok előrenyújtva, a két kéz háta egymást érinti a térd előtt. Lélegezzetek ki.

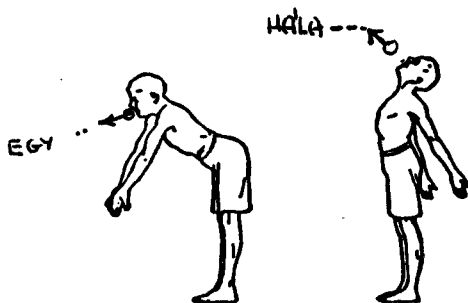
Emeljétek fokozatosan a kezeteke a fejetek fölé, hajoljatok hátra, amennyire csak tudtok, vegyetek közben mély lélegzetet az orron át—azaz igyatok be Isten jó levegőjét tüdőtökbe és véretekbe. Lassan eresszétek le karotokat magatok mellé, és lélegezzetek ki a szátokon át a "hála" (Istennek) szóval.

Végül hajoljatok ismét előre, fújjátok ki a bennetek maradt utolsó levegőfoszlányt is, és hangosan mondjátok, hányadszor csináltátok, hogy tudjátok.

Ismételjétek a gyakorlatot tizenkét-szer.

Míg csináljátok, tartsátok szemetek előtt: a gyakorlatnak az a célja, hogy fejlessze vállatokat, mellkasotokat, szíveteket és légzőszerveiteket.

A mély légzés azért fontos, mert friss levegőt visz a tüdőbe, hogy az átadja a vérnek, és hogy növelje a mellkast, de óvatosan kell csinálni, nem túlerőltetve. Úgy, hogy az orroton át szívjátok a levegőt mindaddig, míg a bordátok annyira ki nem tágul, amennyire csak tud, kivált a hátatokon; akkor, szünet után, lassan kifújja-

A képen a nyíl azt mutatja, hogy orron át szívjátok be a levegőt; nyíl körrel azt jelenti, hogy szájon át fújjátok ki.

tok a levegőt a szájon át, míg egyetlen kis levegő-fosztlány sem marad bennetek, majd kis lélegzési szünet után ismét belélegzettek az orron át, mint előbb.

Az éneklés egyszerre fejleszti a megfelelő lélegzést, a szívet, tüdőt, mellkast és torkot, emellett a dal előadása drámai érzelmeket is kelt.

3. A **gyomornak**. Álló helyzetben nyújtsátok ki mindkét karotokat, ujjak egyenesen előrenyújtva, majd lassan forduljatok csípőből jobbra, a láb mozzgatása nélkül, ezután a jobb kart fordítsátok hátra, amennyire csak tudjátok, a két kart olyan magasra tartva, mint a vállatok, vagy kissé magasabbra. Ezután rövid szünet, majd lassan forduljatok balra, amennyire csak tudtok. Ismételjétek ezt egy tucatszor.

Ennek a gyakorlatnak az a célja, hogy megmozgassa belső szerveiteket: a májat, a beleket, és segítsen erőlködésükben, valamint hogy erősítse a bordák és a gyomor körüli külső izmokat.

Miközben ezt a gyakorlatot csináljátok, gondosan ügyeljétek a szabályos lélegzésre. Belélegzés orron át (nem a szájon át), amikor jobbra hátrafelé mutattok; kilégzés szájon át, amikor körbefordultok, és balról mutattok hátrafelé, ugyanakkor számoljatok hangosan, hányadik gyakorlatot végzitek, vagy, ami még jobb, tegyétek Istennel

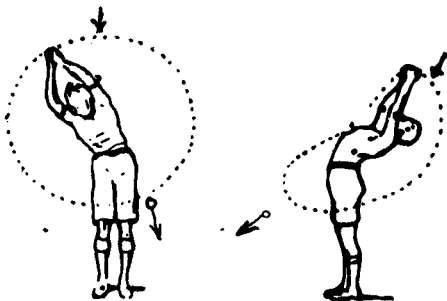
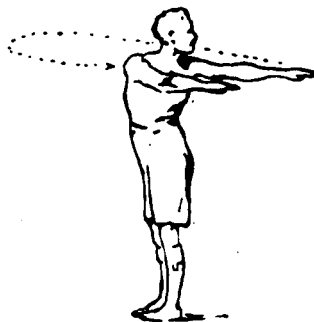
való reggeli beszélgetésetek részévé úgy, hogy hangosan mondjátok: "Áldd meg Tomit! Áldd meg édesapámat!" és családotok tagjait vagy barátaitokat, egymás után.

Amikor ezt hatszor jobbra és hatszor balra megcsináltátok, váltsátok át a lélegzést a másik oldalra: lélegezzetek be, amikor balról mutattok hátra, és lélegezzetek ki, amikor jobbról.

4. A **törzsnek**. "Kúpgyakorlat". Vigyázzállásban emeljétek mindkét kezeteke a fejetek fölé olyan magasra, amilyenre csak tudjátok, és kulcsoljátok össze ujjatokat. Hajoljatok hátra, majd nagyon lassan lendítsétek körbe karotokat kúpalakban, úgyhogy a kéz nagy kört ír le a test fölött és körül; a törzs csípőből mozog, oldalra hajlik, majd előre, majd a másik oldalra, s végül hátra. Ez azért van, hogy foglalkoztatassátok a derék- és hasizmokat.

Ismételjétek meg mondjuk hatszor mindkét irányban. Törekedjétek rá, hogy mozgás közben szemetekkel minden meglássátok, ami a hátatok mögött történik.

Ehhez a gyakorlathoz a következő jelentést gondolhatjátok, míg csináljátok. Az összekulcsolt kéz azt jelenti, hogy mindenfelől barátokkal vagytok összefonódva—azaz a többi cser-

késsel—akár jobbra, akár balra, akár előre, akár hátra hajoltok; minden irányban barátokkal álltok kapcsolatban. A szeretet és a barátság Isten adománya, amikor tehát fölfelé mozdultok, nézzetek az égre, igyátok be a levegőt, és ezt a kellemes érzést lélegezzétek ki köröskörül bajtársaitokra.

5. Az altestnek és a hátsó lábizmoknak. Ez is, mint a többi, egyszersmind légzőgyakorlat is, ami a tüdőt és szívet fejleszti, és a vért erőssé és egészségesé teszi. Egyenesen álljatok, nyújtózzatok ki fölfelé és hátrafelé, amennyire csak tudtok, aztán hajoljatok előre és lefelé, míg ujjatokkal meg nem érintitek lábujjaitokat, és mindezt *anélkül, hogy térdetek berogyna.*

Álljatok kis terpeszállásba, tegyétek fejetekre mindkét kezeteket, nézzetek az égre, hajoljatok hátra, amennyire csak tudtok, mint az 1. ábrán.

Ha imátokat összekötitek a tornátokkal, amint az előbb írtam, így fölfelé nézve ezt mondhatjátok Istennek: "Tied vagyok tetőtől talpig!", és igyátok be Isten jó levegőjét (orron át, ne szájon át). Ezután nyújtsátok ki mindkét kezeteket olyan magasra, amilyenre csak tudjátok (2. ábra), kilélegezve mondjátok ki, hányadik a gyakorlat, amit elvégeztetek, és hajoljatok lassan előre és lefelé, a térd merev, míg ujjatokkal el nem éritek lábujjaitokat (3. ábra).

Hajlítsátok be vékonyatokat, amikor előrehajoltok.

Majd még mindig nyújtott karral és térdel fokozatosan emeljétek testeteket az első helyzetbe, és ismételjétek meg a gyakorlatot egy tucatszor.

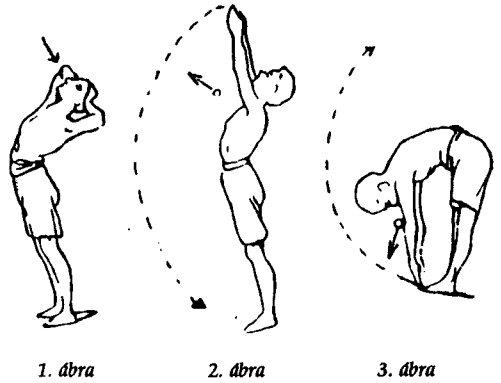
A gyakorlat célja azonban nem az, hogy megérintsék a lábatok ujját, hanem az, hogy masszírozzátok a gyomrotokat. Ha nem sikerül megérintenetek a lábatok ujját, ne erőltessétek, kivált ne lökésszerűen, és ne hagyjátok, hogy valaki nyomjon lefelé. A gyakorlat haszna a fölfelé és a lefelé való hajlás váltakozásában van.

6. A lábna és lábujjnak. Álljatok mezítláb vigyázza. Kezet csipőre, álljatok lábujjhegyre, térd kifelé, és lassan hajlítsátok be, míg guggolásba nem mentek át, de sarkatok egész idő alatt maradjon a levegőben.

Ezután lassan emeljétek testeteket, és térjétek vissza a kiinduló helyzetbe.

Ismételjétek meg egy tucatszor.

A vékonyatokat mindig be kell hajlítanotok. A lélegzetet orron át vegyétek, amint törzseteket emelitek, és a szájon lélegezzétek ki, számlálva, amint a törzset hajlíjtátok. A testsúlynak egész idő alatt a lábujj

1. ábra

2. ábra

3. ábra

hegyn kell lennie, a térdek nézzenek kifelé, hogy egyensúlyotokat könnyebben tarthassátok meg. Miközben csináljátok a gyakorlatot, arra gondoljatok, hogy célja a csípő, a lábszár és a lábujj izmainak erősítése, valamint a gyomor gyúrása, ezért, ha szabad perceitekben napközben többször is végrehajátok, annál jobb.

És még azt a gondolatot is köthetitek ehhez a gyakorlathoz, hogy mivel hol felálltok, hol legguggoltok, mintegy összefogjátok magatokat, (akárcsak a kezeitek a csípőtököt), akár álltok, akár ültök, akár dolgoztok, akár pihentek, és így arra készítetitek magatokat, hogy a helyeset cselekedjétek.

Ezeknek a gyakorlatoknak nemcsak az a célja, hogy elűssétek velük az időt, hanem, hogy tényleg segítsenek a srácoknak, hogy nagyra nőjjenek, és erősödjenek.

MÁSZÁS

Minden fiú szeret mászni, és ha kitartóan csináljátok, és tényleg mesterei lesztek, örökre beleszerettek.

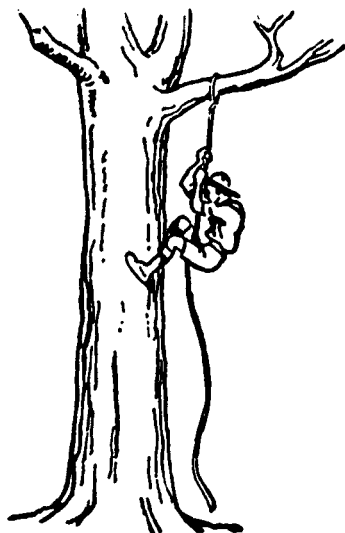
A legtöbb híres hegymászó úgy kezdte, hogy fiúkorában kötélre, rúdra, majd fára mászott. Ezután, jóval később nekilátott a sziklamászásnak, majd pedig a hegymászásnak, mivel ha nem szereztek rengeteg gyakorlatot, és nem erősítitek izmaitokat, lezuhanhattok, és főszereplőként vehettek részt egy temetésen.

Ez valami nagyszerű dolog, tele kalanddal, de ehhez minden tagotokban izmosnak, me-részeknek, határozottnak és szívósnak kell lennetek. Ez gyakorlattal mind megjön.

A hegymászásban az a legfontosabb, hogy el ne veszítsétek az egyensúlyotokat, és hogy lábatokat pontosan és gyorsan odategyétek, ahová akarjátok. Ehhez nincs jobb gyakorlat, mint "borotvaélen táncolni": élére állított deszkán járni, vagy lépegető köveken lépkedni, amelyeket egyetlen helyen más-más távolságra és szögben helyezünk el.

Amikor meglehetősen nyüzsgő, fiatal, felvágós alak voltam, nagy kedvemet leltem a mozgalmasabb fajta népitáncban. Szórakoztattam a népet katonai színelőadásainkon, és ez jó torna volt nekem. Később aztán más értékét is fölfedeztem ennek, amikor katonáéknál földé-ritésre kellett mennem Dél-Afrikában a matabelék ellen.

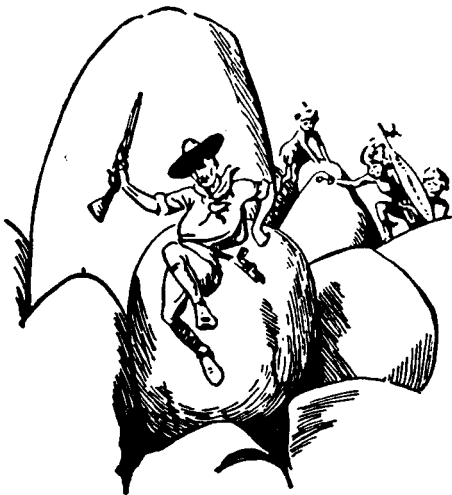
Főlmásztam a Matopo-hegyen levő erősségükhöz, és ott fölfedeztek. Menekülnöm kellett. Az volt a szándékuk, hogy élve kapnak el, mivel kivégzésem alkalmából valami különle-ge-sebbet szándékolnak nyújtani nekem, mint a pusztá fejbőlövést—valamilyen kellemetlen kín-

A fáramászás remek gyakorlat. Kössetek erős kötelet egy vastag ágra, és próbáljátok többféleképpen is főlmászni rajta.

zást forgattak a fejükben. Így hát amikor futottam, lelkesen futottam.

A hegy nagyrészt hatalmas, egymásra hányt gránit vándorkövekből állt. A futásom leginkább abból állt, hogy egyik kőről a másikra ugráltam, és itt jött segítségemre az az egyensúlyérzék és lábizom, amit a népitáncban szereztem. Amint leszokdéseltem a hegyről, azt vettem észre, hogy üldözőimet a legnagyobb könnyedséggel hagytam magam mögött. Síksági emberek lévén nem értettek hozzá, hogyan kell a sziklákon ügetni, és kínlódva csúsztak-másztak a köveken utánam. Így megmenekültem. És az így szerzett önbizalomtól bátorítva még sokszor tettem sikeres látogatást a hegyek között.

A népitáncban szerzett tréning nagy segítségemre volt, amikor a matabelék elől menekültem.

AZ ORR

A felderítőnek jó szaglásának kell lennie, hogy éjjel is megtalálja az ellenséget. Ha mindig orrán át lélegzik és nem száján át, ez sokat segít. De van más, ennél fontosabb oka is, hogy mindig az orrunkon lélegezzünk. Egy amerikai egyszer könyvet írt ezzel a címmel: *Fogd be a szád, és megmarad az életed!*, és ebben leírta, hogy az indiánok már régóta használják ezt a módszert a gyermekeiknél, anynyira, hogy fölkötik az állkapcsukat éjjelre, hogy így biztosan csak az orrunkon át lélegezzenek.

Ha orron át lélegzünk, sok kórokozó nem tud bejutni a levegőből a torkunkba és a tüdünkbe.

A cserkésznek meg kívált hasznos, ha orrán át lélegzik. Ha csukva tartjátok a szátokat, nem szomjaztok meg kemény munka közben. És éjjel, az orron át lélegezve nem fogtok horkolni, a horkolás pedig veszedelmes dolog, ha ellenséges területen alszotok. Ezért gyakoroljátok, hogy a szátokat csukva tartsátok, és mindig orron át vegyétek a levegőt.

A FÜL

A cserkésznek jól kell hallania. A fül általában nagyon finom szerv, és ha egyszer megsérül, gyógyíthatatlanul megsüketülhetek.

Az emberek nagyon hajlamosak rá, hogy tisztításkor piszkálják a fülüket; zsebkendő csücskét, hajtút és efféléket dugnak bele, és kemény gyapotvattával dugják be. Ez mind veszélyes, mivel a dobhártya nagyon érzékeny, feszes bőr, ami könnyen megsérül. Sok gye-

reknek sérült már meg a dobhártyája örökre úgy, hogy fülön csapták.

A SZEM

A cserkésznek természetesen kiválóan kell látnia—messzire el kell tudnia látni. Ha gyakoroljátok, hogy a dolgokat messziről is meglassátok, ezzel erősítitek a szemeteket. Amíg fiatalok vagytok, vigyázzatok a szemetekre, amennyire csak tudtok. Ne olvassatok rossz megvilágításnál, és napközben bármit tesztek, forduljatok oldalt a fénynek. Ha szembe ültök vele, megerőltethetitek a szemeteket.

A szem megerőltetése gyakori hiba a fiúknál, bár nagyon gyakran nincsenek is tudatában. A fejfájás gyakran a szem megerőltetésének a következménye. Ha a fiú ráncolja a homlokát, az rendszerint a szem erőltetésének a jele.

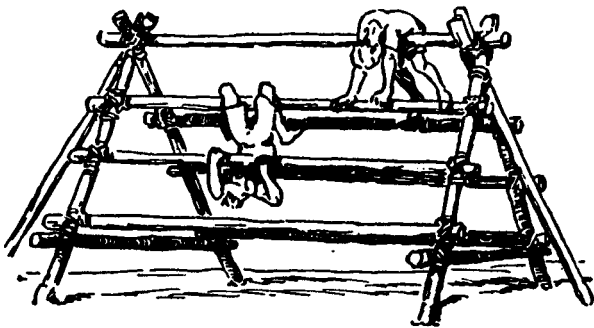
Amellett, hogy jól lát, a cserkésznek azt is meg kell tudnia mondani, hogy milyen színű az, amit lát. A színvaktság olyan betegség, amiben nem egy fiú szenved. Nagy gyönyörűségtől fosztja meg őket, és bizonyos foglalkozásra és hivatásra alkalmatlanokká is teszi őket. Így pl. a vasúti őrnek vagy mozdonyvezetőnek vagy tengerésznek nem sok hasznát lehetne venni, ha nem tudná megkülönböztetni a vöröset a zöldtől.

Ezen néha lehet segíteni. Ha azt veszitek észre, hogy kissé színvakok vagytok, azt tehetitek, hogy összegyűjtötök mindenféle színű kis gyapjú- vagy papírdarabkát, és kiválogatjátok azokat, amelyeket vörösnek, kéknek, sárgának, zöldnek s í. t. vélték, aztán megkértek valakit, hogy mondja meg, mikor volt igazatok, mikor nem. Azután kezdjétek újra, és idővel észre fogjátok venni, hogy javul a színlátásotok, és végül nehézség nélkül tudjátok fölismerni a színeket.

A FOG

Egyszer egy fiatalember újoncnak jelentkezett a hadsereg toborzótisztjénél. A vizsgálat kelően erősnek és jó fölépítésűnek találta, de amikor az orvosok megnézték a fogát, megállapították, hogy rossz, és közölték vele, hogy nem alkalmas katonának. Erre így válaszolt: —De uraim, ez nagyon merev álláspont. Csak nem kell meg is ennünk az ellenséget, ha megöltük?!

Hogy jó-e a fogatok, attól függ, mennyit törődtek vele, míg fiatalok vagytok, azaz gondo-

Ez házi gyártmányú tábori tornaterem. Csináljátok erős rudakból és erős kötélből, és máris kész. Itt nincs szabályos gyakorlat: magatok találjátok ki a mutatványaitokat.

san tisztítjátok-e. Napjában legalább kétszer mossátok meg a fogatokat belül és kívül, fogkefével és fogkrémmel: amikor reggel fölkeltek, és amikor este lefeküdtök. Lehetőleg minden evés után öblítsétek ki a szátokat.

A felderítő ugyan nem mindig talál fogkefét a dzsungelban, de száraz gallyból tud pótfogkefét csinálni úgy, hogy a végét kirojtozza, és így utánozza a kefét.

A KÖRÖM

A katonák, de mások is, gyakran nagyon szenvednek és sántikálnak attól, hogy lábuk nagyujjának körme oldalra belenő az ujjukba. Ezt rendszerint annak köszönhetik, hogy hagyják, hogy a körmük túl hosszúra nőjön, és a cipő nyomására kénytelen oldalra nőni, bele az ujjba. Ezért minden cserkész gondosan és gyakran, hetente vagy tíznaponként levágja a körmét. Egyenesre vágjátok a hegyét, ne kerekre, és éles ollóval.

A kéz körmét is le kell vágni hetente, éles ollóval, hogy rendben legyen. A rágás nem tesz jót neki.

ÓRSI EGÉSZSÉGÜGYI GYAKORLATOK

A példa a legjobb tanító—nemcsak az óravezető személyes példája; ha szobában gyűltök össze, nyissatok ablakot, a táborban pedig tartsátok nyitva a sátrat.

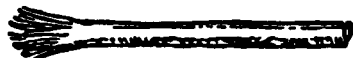
Táborban lehet a legjobban nevelni az egészséges életre, mert van rá idő és alkalom, hogy ügyeljünk a tisztaságra és a jó szokásokra.

Táborban ne feledjétek, milyen fontos a pihenés és a sok egészséges alvás. A fő étkezés után legyen egy óra pihenés.

Tanítsátok meg az ebben a tábortűzben leírt hat tornagyakorlatot, de ne használjátok felgyelmezésre. Buzdítsátok a cserkészeket, hogy mindennap végezzék őket.

A busmán úgy készült egyszerű fogkefét, hogy egy kb. tizenöt centis száraz gally végét kirojtozza.

Adjatok minden cserkésznek egy kartonlapot, amelyre följegyzi testedzési eredményeit. Gondoskodjatok róla, hogy ezeket a méréseket háromhavonta elvégezzék.

Ne akarjatok tornamutatványokat tanítani (kivéve az itt leírt hat egyszerű gyakorlatot), ha csak nem tanultátok, mit kell tanítani fejlődésben lévő fiúknak, és hogyan.

TESTERŐSÍTŐ JÁTÉKOK

Az öklözés, birkózás, evezés, úszás, ugrás, kakasviadal—mind értékes egészségügyi gyakorlat az erő növeléséhez, de a legjobb a mászás.

Csuklótolás

Álljatok két karotokkal előre, kb. mellmagasságban. Keresztezzétek csuklókat úgy, hogy egyik markotok felfelé nézzen, a másik lefelé, és kulcsoljátok össze őket.

Most nyomjátok fölfelé az alsó kezeteiket, és nyomjátok lefelé a felsőt.

Mindkét csuklót nyomjátok olyan erősen, ahogy csak tudjátok, de fokozatosan, és csak nagy ellenállással engedjétek, hogy az alsó fölfelé elnyomja a felsőt, míg a homlokotokig nem értek, s akkor hagyjátok, hogy a felső nyomja le az alsót, miközben az alsó végig ellenáll.

Bár ez a két gyakorlat könnyűnek és egyszerűnek hangzik, ha teljes erővel végzitek, testeitek legtöbb izmát fejleszti. Egyszerre ne csináljátok túl hosszú ideig, de napközben gyakran, néhány percig.

Botdobás

Jobb kezetekkel fogjátok meg a bototokat a vastagabb vége felé, és tartsátok fölfelé. Dobjátok föl egyenesen a levegőbe, először csak kis magasságba, és kapjátok el estében a balkezetekkel a boldogabbik végénél. Dobjátok föl megint, de a ballal, és kapjátok el a jobbal, és így tovább, míg ezt százszor meg nem tudjátok csinálni anélkül, hogy elejtenétek.

Kövessd a vezetőt!

A vezető előremegy, és mindenféle gyakorlatot végez. A többiek követik, és mindent utánacsinálnak.

A "párviadal"

Két játékos úgy egy méterre egymástól szembefordul, kinyújtja oldalra a karját, összekulcsolja két kezét, egymás

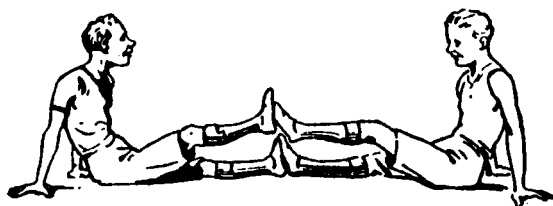

A "párviadal"

felé hajlik, míg mellkasuk össze nem ér, és tolja a másik mellkasát, és próbálja, melyik tudja a másikat a szoba feléig eltolni, vagy át a célvonalon.

Páros csuklótolás

Álljon két fiú szembe egymással. Nyújtsák ki a szembenállóhoz közelebbi csuklójukat, és nyomják hozzá a másik csuklójához, és próbálják meg így hátrafordítani a másikat.

A lábtolás erősíti a lábizmokat.

18. táború

EGÉSZSÉGES SZOKÁSOK

Légy tiszta—Ne dohányozz—Ne igyál—Légy tisztalelkű—Kelj korán—Mosolyogj

MINDAZ A SOK HÍRES, békés cserkész, aki vad vidékeken sikerrel vezetett fölfedező vagy vadászexpedíciót, csak úgy tudott boldogulni, hogy tudta, hogyan őrizze meg a maga és mások egészségét. Tudnia kellett, mert betegség és baleset és sebesülés érhetette őt vagy embereit, és a dzsungelben nem talált volna orvosra, hogy gyógyítsa őket. Az a cserkész, amelyik nem tud valamit arról, hogyan vigyázzon magára, sohasem tud boldogulni; akár otthon is maradhat.

Ezért gyakoroljátok, hogyan őriztétek meg egészségeteket, és azután majd másoknak is meg tudjátok mutatni, hogyan őrizték meg a magukét. Így sok jótettet tudtok véghezvinni.

Hasonlóképp, ha tudjátok, hogyan törődjete magatokkal, sohasem lesz szükségetek orvosságra. A nagy angol költő, Dryden azt írta *Cymon és Iphigenia* című költeményében, hogy egészségetek megtartásában jobb, ha a friss levegőben és a forrásvízben bíztok, mint hogy az orvosok számláját fizessétek:

*Ezer ftvét a rét ingyen kínálja.
Minek az orvos drága patikája?
Mozogj, tornázz, ne kúrálj testedet!
Kontárkodást az Úr nem engedett.*

TARTSD MAGAD TISZTÁN!

Ha akkor vágjátok meg a kezeteiket, amikor piszkos, nagyon valószínű, hogy elgennyesedik, és nagyon fog fájni. De ha kezeitek teljesen tiszta, és frissen mostátok meg, nem lesz káros következménye—gyorsan beheged.

Bőrötök tisztántartása segít véretek tisztántartásában. Az orvosok azt tartják, hogy a torna fele haszna elvész, ha közvetlenül utána nem fürdötök meg.

Nem biztos, hogy mindennap tudtok fürdeni, de nedves vagy száraz törülközővel mindennap dörgöljétek le magatokat, és ezt egyetlen nap se hanyagoljátok el, ha jó erőben és egészségben akartok maradni.

Ruházatokat is tisztán kell tartanotok—alsóneműtöket is, és azt is, ami látszik.

És ahhoz, hogy egészségesek és erősek lehessetek, véreteket kell egészségesen és tisztán tartanotok. Ezt úgy tehetitek, ha mély lélegzettel rengeteg tiszta, friss levegőt szívtok be, és azzal, ha minden szennyes anyagot kitisztítotok a gyomrotokból a "félreeső hely" mindennapos feltétlen meglátogatásával: sokan azt tartják, még jobb, ha naponta kétszer is. Ha ennek valamilyen akadálya volna, igyatok sok jó vizet, kivált közvetlen reggeli előtt és után, és végezzetek törzsfordító gyakorlatokat, és minden rendbejön. Sohase kezdjétek a napot anélkül, hogy valamennyi ételt magatokhoz ne vennétek.

A DOHÁNYZÁS

Minden cserkész ismeri a cserkésztörvényt. Van azonban még egy pontja a törvénynek, amit ugyan nem írtunk le, de minden cserkész ismer. Így hangzik: "A cserkész nem bolond", és ez az, amiért nem dohányzik, míg növéseben van.

Akarmelyik fiú tud dohányozni—ehhez nem kell valami nagyon csodálatos tehetség. A cserkész azonban azért nem teszi, mert nem olyan bolond. Tudja, hogy ha dohányzik, mielőtt teljesen felnőne, ezzel gyöngítheti a szívét, és a szív a fickó testének legfontosabb szerve. Ez szivattyúzza a vért teste minden részébe, hogy húst, csontot és izmot építsen. Ha a szív nem végzi el a munkáját, a fiú nem tud egészségesse fejlődni. Akarmelyik cserkész megmondhatja, hogy a dohányzás rontja a szaglását, ez pedig nagyon fontos neki, ha katonai felderítőként szolgál.

A legjobb sportemberek, katonák, tengerészek és mások nagy hányada

9. Tomi, a zörlőfű

Tomi rágyújt.

Férfiasan füstölni biztosan nagy élvezet. Így gondolta, de már tudja, milyen "gyönyörhöz" vezet.

nem dohányzik—úgy tartják, jobban megvannak nélküle.

Nincs fiú, aki azért gyújtott volna rá, mert jólesett neki, hanem általában azért, mert attól félt, hogy a többi fiú majd azzal piszkálja: fél a dohányzástól, vagy mert azt hitte, hogy ha dohányzik, ettől nagy embernek látszik—pedig bizony csak kis számár.

Ezért határozzátok most el, hogy nem akartok dohányozni, míg föl nem nőttek, és tartsátok magatokat ehhez. Ez sokkal férfiasabb, mintha félig szívott cigarettát szopogatnátok a szátok szögletében. A többi srác meg végül is sokkal jobban fog ezért tisztelni, és talán titokban még utánozni is benneteket.

AZ IVÁS

Egy este katonás külsejű férfi keresett föl. Megmutatta leszerelési papírját, és ezzel igazolta, hogy velem szolgált Dél-Afrikában. Arról panaszkodott, hogy nem kap munkát—mindenki csak elutasítja, nyilván azért, mert katona volt. Az orrom és szemem azonban egy szempillantás alatt valami másról győzött meg, és ez volt bajának igazi oka.

Ruházata áporodott dohány- és sörszagot árasztott, ujjahegye sárga volt a cigarettázástól, és még valami illatos cukorkát is elszopogatott, hogy lehelletének pálinkaszagát elnyomja. Nem csoda hát, ha senki sem akarta alkalmazni, sem pénzt adni neki, hogy eligya, hiszen bizonyára csak arra fordította volna, ha kapott volna.

A világ sok nyomorúságának és bajának az az oka, hogy az emberek rászoknak, hogy pénzüket és idejüket ivásra fecséreljék. És a büntetteknek, a betegségeknek, sőt az elmebajnak nagy része is annak tulajdonítható, hogy túl sokat isznak.

Nagyon igaza van a régi mondásnak: "Erős ivás gyöngé férfit szül".

Egyszerűen lehetetlen, hogy iszákos ember cserkész lehessen. Álljatok ellent az itálnak már a kezdet kezdetén, és határozzátok el, hogy soha nem éltek vele. Ha szomjotokat akarjátok oltani, vagy föl akartok frissülni, a víz, a tea vagy a kávé igen jó ital, vagy, ha nagyon meleg van, jobb üdítő a limonádé vagy a citromlé.

Portyán

A jó cserkész egészen komolyan edzi magát, hogy meglegyen folyadék nélkül. Ez nagyrészt szokás dolga. Ha gyaloglás vagy futás közben csukva tartjátok a szátokat, vagy kavicsot tartotok a szátokban (ettől szintén csukva fogjátok tartani), nem fogtok annyira megszomjazni, mintha nyitott szájjal járnátok, és beszívjátok a levegőt és a száraz port. De erőnléteketek is nagyon jónak kell lennie. Ha a torna hiányától kövérek vagytok, biztos, hogy megszomjaztok, és minden kilométeren inni akartok. Ha nem adtok magatoknak inni, a szomjúság rövid idő alatt elmúlik. Ha menetelés vagy játék közben állandóan vizet isztok, hamarabb kifáradtok, és kifulladtok.

"A vendégem vagy"

Gyakran nehéz elkerülni, hogy erős italt ne igyatok, ha olyan barátaitokkal talákoztatok, akik meg akarnak kínálni; de többnyire még jobban örülnek, ha azt válaszoljátok, hogy semmit

sem kívántok, mivel nem kerül nekik pénzbe. Ha unszolnak, akkor kérhetnek valami ártalmatlan italt. A semmirekellők szeretnek a pultnál ácsorogva beszélgetni, és iszogatni — rendszerint mások zsebére —, de mivel semmirekellők, jobb, ha távortartjátok magatokat a társaságuktól, ha boldogulni akartok, és jól akarjátok magatokat érezni.

Ne felejtsetek: az ital még egyetlen bajt sem orvosolt, csak annál súlyosabbá tett, mennél többet ittak. Igaz, néhány órára feledteti, mi is pontosan a bajunk, de minden mást is elfeledtet. Ha valakinek felesége van és gyermekei, elfeledteti vele, hogy kötelessége dolgozni, és gondoskodni róluk, ehelyett még alkalmatlanabbá teszi a munkára.

Van, aki azért iszik, mert szereti, ha félig butának érzi magát, de örült az ilyen, mert ha egyszer ivásnak adja a fejét, nem lesz munkaadó, aki bíznaék

benne, hamarosan munkanélkülivé válik, és könnyen megbetegszik. Semmi férfias nincs a részegségben. Ha egyszer valaki inni kezd, tönkreteszi egészségét, karrierjét és boldogságát, de a családját is. Erre a betegségre csak egyetlen orvosság van: sohase kezdjétek el.

Akik rákaptak az ivásra, gyakran tönkreteszik egészségüket, maguk és családjuk boldogságát. Nagyon áll a régi mondás: "Erős ital gyöngye férfit szül."

ÖNMEGTARTÓZTATÁS

A dohányzás és az ivás egyeseket megkísért, másokat meg nem; de van olyan kísértés, amelyik biztos, hogy előbb-utóbb megkörnyékez benneteket, és erre akarlak most figyelmeztetni titeket.

Talán meglepődnétek, ha tudnátok, hány fiú írt már nekem köszönetet azért, amit erről írtam, ezért arra számítok, még több van, aki örül, ha figyelmeztetem arra a titkos bűnre, amely oly sok srácot tart rabságában. A dohányzás és az ivás és a szerencsejáték férfibűn, ezért csak egyes fiúkat csábít, de ez a titkos bűn nem férfibűn—a férfiak csak megvetni tudják azt a fiatalit, aki enged neki.

Van fiú, amelyik hiszi, hogy éppoly nagyon szép és férfias dolog mocskos történeteket mesélni vagy meghallgatni, mint dohányozni, pedig ez csak azt bizonyítja, hogy milyen kis buta.

Az ilyen beszéd és a szennyes könyvek olvasása vagy szeméremsértő képek nézegetése azonban nagyon alkalmas rá, hogy a meggondolatlan fiút önkielégítésre csábítsa. Ez nagyon veszélyes, mert ha szokásává válik, rombolja mind testi egészségét, mind erkölcsi és szelle-

mi erejét.

De ha van bennetek egy fikarcnyi férfiasság, azonnal elűzitek az ilyen kísértést. Abbahagyjátok az ilyen könyv olvasását, az ilyen történet hallgatását, és valami másra terelitek gondolataitokat.

Néha ezt a vágyat az táplálja, hogy túl nehéz ételt esztek, vagy túl meleg ágyban alszotok túl sok takaróval. Ilyenkor segíthet, ha hideg fürdőt vagy zuhanyt vesztek, vagy felső testeteket kargyakorlattal, ökölvívással stb. megdolgoztatjátok.

Először talán nehéznek tűnik a kísértést leküzdeni, de ha egyszer sikerül, utána már könnyebb lesz.

Ha tovább is bajotok van vele, ne titkoljátok, hanem forduljatok édesapátokhoz vagy csapatvezetőkhöz, beszéljétek meg vele, és minden rendbe jön.

KORAI KELÉS

A földértő legtevékenyebb ideje a kora reggel, mert ekkor táplálkozik, és járka a vad.

Ezért a cserkész arra szoktatja magát, hogy korán keljen. Ha ez egyszer szokásává válik, tovább nem okoz neki gondot, mivel csak a puhány fickók szokása, hogy napkelte után még aludjanak.

Wellington herceg szokta mondani, aki kis tábori ágyon szeretett aludni: "Ha eljön az ideje, hogy a másik oldalunkra forduljunk az ágyban, itt az ideje, hogy kiforduljunk az ágyból".

Ha egy órával hamarabb keltek, mint a többiek, havonta harminc órával éltek többet, mint ők. Míg nekik tizenkét hónapjuk van egy évben, nektek 365 nappali többletórátok is lesz, vagy harminc többletnapotok—azaz az ő tizenkét hónapjukhoz képest tizenhárom hónapotok.

Nagy igazság van a régi mondókában:

*Korán fektüdj, korán kelj!
Ép, gazdag és bölcs leszel.*

MOSOLYOGJ!

Ha nincs kacagás, nincs egészség. Nevesetek, amennyit csak tudtok—jót tesz. Nevesetek hát, amikor csak jót nevezhettek. És másokat is neveztesetek, mert ez nekik is jót tesz.

"A cserkész testben és lélekben tiszta." Tudja, mit csináljon azzal a fickóval, aki trágár.

hát, amikor csak jót nevetettek. És másokat is nevettesetek, mert ez velük is jót tesz.

Ha valami fáj, vagy bajban vagytok, próbáljatok mosolyogni rajta. Ha nem felejtitek ezt el, és kényszerítitek magatokat, egyszerre csak azon veszitek észre magatokat, hogy ez tényleg megváltoztatja a dolgot.

Ha olyan nagy felderítőkről olvastok, mint pl. John Smith kapitány, a "nyomkereső", rendszerint azt találhatjátok, hogy egészen vidám öreg fickók voltak.

Ha kemény gyakorlatot végez, az átlagfiú hajlamos elkomorodni, míg a cserkésznek mindvégig mosolyognia kell. Eggyel csökken a pontjainak a száma, valahányszor elkomorodik.

JÁTÉKOK

Váltófutás

Két órs méri össze erejét abban, melyikük tud távolra váltófutással (vagy kerékpáros váltóval) a legrövidebb idő alatt üzenetet eljuttatni. Az órsöt elküldik, hogy küldjön majd egymás után három rövid levelet vagy három tárgyat (pl. bizonyos fafajták ágát) egy pontról, amelyik legyen három kilométerre vagy még messzebb.

Amint az órsvezető elvezette az órsöt, kellő távolságokra leállítja cserkészeit; ezek lesznek majd a futók két órhely között, oda és vissza.

Ha a váltókat párosával állítjátok, mindkét irányban lehet üzenetet küldeni.

Asszegaj-dobás

A céltábla vékony zsák, amelyet puhán szalmával tömtek ki, vagy kartonlap, vagy keretre feszített ponyva.

Az asszegajok (dárdák) pálcából készülnek: súlyosabbik végükön ki vannak hegyezve vagy vas nyílhegyben végződnek.

Jó kartorna az asszegaj vagy egyszerű dárda vetése. Az ausztráliai őslakó fadarabbal tölti meg a karját, hogy így nagyobb erővel dobhassa el a dárdát.

19. táborúz

ELŐZD MEG A BETEGSÉGET!

A kórokozók és az ellenük vívott harc—Megfelelő étkezés—Ruházkodás—Alakzatok

SOK ÉVE, amikor Észak-Indiában, Kasmirban voltam, néhány bennszülött egy fiatalembert hozott hozzám. Azt mondták, magas partról zuhant le. Nagy fájdalmai voltak, barátai és rokonai már lemondtak az életéről.

Tüzetesebben megvizsgálva nem találtam törött csontot, de megállapítottam, hogy jobb válla kiugrott a gödréből. Kértem őket, fektessék a földön a hátára, azután levettem jobb cipőmet. A beteg mellé ültem, a fejével átellenben, jobb lábammal jobb oldalán, úgy, hogy jobb sarkam nekifeszüljön a kificamodott váll hónaljának.

Megkértem egyik barátját, üljön a beteg másik oldalára, és fogja erősen. Ezután két kezemmel megragadtam a beteg csuklóját, és lassan, de erősen elkezdtem húzni a karját, sarkamat emelőnek használva, míg a válla egy roppanással vissza nem zökkent a gödrébe.

Ekkor a szerencsétlen elájult.

Az anyja elkezdett üvölni; azt ordította, hogy szép kis fusermunkát végeztem, és megöltem a fiát. Én csak vigyorogtam, főlhúztam a cipőmet, és az feleltem neki, hogy épen és egészségesen fogom magához téríteni. Úgy is tettem: kis vizet fröccsentettem a fiú arcába. Lassan magához is tért, és karját gyakorlatilag rendben találta.

Erre föl meg a bennszülöttek azt gondolták, hogy nincs még egy ilyen nagy orvos a világon, mint én, szétkürtölték a vidéken, hogy minden beteget hozzanak hozzám, mert meggyógyítom. A következő két napom bizony borzasztó volt. Mindenféle fajta beteget elém-

hoztak, és alig volt gyógyszerem, amivel kezelhettem volna őket, de minden tőlem telhetőt elkövettem, és tényleg azt hiszem, hogy némelyik szegény teremtés már attól jobban lett, hogy *azt hitte*, valami nagy jót tettem vele.

A legtöbb azonban attól volt beteg, hogy piszkos volt, és hagyta, hogy sebei beszennyeződjenek; sokan a rossz csatornázástól voltak betegek, mások a rossz víztől s í. t.

Ezt elmagyaráztam a falvak előjáróinak, és remélem, ezzel tettem valamit jövendő egészségükért.

Mindenesetre nagyon hálásak voltak, és bármikor nagy segítségemre voltak, hogy sikerüljön a medveadászat, legyen élelem stb.

Ha nem konyítottam volna az orvosláshoz, semmit sem tudtam volna tenni a szegény teremtésekért.

Ha már a gyógyításról esett szó, szeretnélek figyelmeztetni benneteket arra, hogy ne használjatok túl sok gyógyszert és orvosságot. Ezért ha betegek vagytok, forduljatok szakképzett orvoshoz, és ne olyan szerhez, amiről a reklám azt állítja, hogy gyógyítja azt, amit *ti* a bajotoknak vélték.

A KÓROKOZÓK ÉS AZ ELLENÜK VÍVOTT HARC

A betegséget apró, láthatatlan "csírák" vagy "mikrobák" közvetítik a levegőn és vízen át. Nagyon könnyen belélegezhetitek a szátokon, vagy italokkal vagy ételekkel kerülhetnek hozzátok, és lenyelve elterjesztik a betegséget bennetek. Ha véretek tényleg egészséges, ez általában nem számít, nem lesz károk belőlük. Ha azonban a véretek nincs rendben, ezek a csírák megbetegítenek benneteket.

A fő tehát az, hogy ha lehet, elpusztítsuk a csírákat. Ezek szeretik a sötét, nedves és piszkos helyet. És a rossz csatornából, öreg személtládából, rothadó hulladékból stb. támadnak. Ezért tartsátok tisztán, szárazon szobákat vagy tábortokat és ruházatokat, és annyi napot és friss levegőt engedjétek be, amennyit csak tudtok; kerüljétek el az olyan helyeket, amelyek bűzt árasztanak.

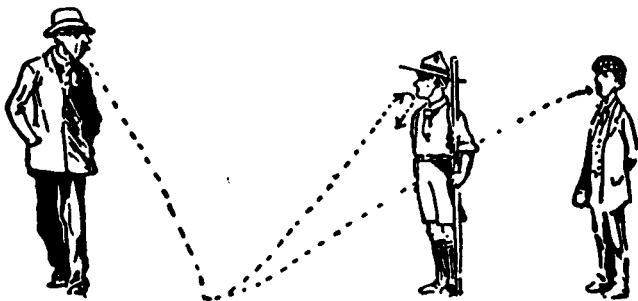
Étkezés előtt mindig mossátok meg kezeteket és körmötöket, mert nagyon jó szálláshelye azoknak a mikrobáknak, amelyek mindenről rátapadnak, amihez csak közben hozzányúlátok.

"Köpködni tilos!"

Nyilvános helyen gyakran találkoztok olyan főlírással, amelyik tiltja a köpködést. Ennek az oka, hogy sok olyan ember köpköd, akinek tüdőbaja van, és köpetükből betegségük mikrobái a levegőbe jutnak, az egészséges emberek belélegzik őket a tüdejükbe, és szintén megbetegednek. Gyakran évekig hordozhatjátok magatokban a betegséget anélkül, hogy tudnátok róla, és ha *ti* is köpködtök, megeshet, hogy megfertőztök egészségeseket, ezért az ő érdekükben ne tegyétek.

Nagyon sok ember szenved ebben a tüdőtuberkulózisnak nevezett betegségben, és nagyon fertőző.

Nem kell azonban fél-
netek tőle, ha orron át
lélegeztek, és rendben
tartjátok a véreteket. He-
lyes, ha zsúfolt színház-
ból, templomból vagy
teremből kijövet köhög-
tök, és kifújjátok az
orrotokat, hogy megsza-
baduljatok azoktól a
mikrobáktól, amelyeket
a tömegben más embe-
rektől belélegezhetetek.

*A köpettel földre került baktériumot a száján át lélegző besztolja, az orrán át lé-
legző cserkész viszont nem.*

Ha megkaptátok vol-
na a betegséget, a leg-
jobb orvossága, hogy
mindig szabad levegőn alusztok, és sokat pihentek'.

Aludj a szabad levegőn!

Mivel a cserkésznek amúgy is rengeteget kell aludnia a szabadban, akkor már ha szobában alszik, aludjék olyan tágra nyitott ablak mellett, amilyenre csak ki tudja tární. Ha hozzászo-
kik, hogy melegben aludjék, megfázhat, ha táborba száll, és semmi sem olyan nevetséges,
vagy semmi sem emlékeztet jobban a "zöldfúlúségre", mint az a cserkész, aki megfázik. Ha
egyszer hozzászokott, hogy nyitva tartsa az ablakát, nem fog megfázni.

Sok ember gyakran attól sápadt és girhes, mert olyan szobában lakik, amelyikben ritkán
nyitnak ablakot, és a levegő tele van egészségtelen gázokkal és kórokozó csírákkal. Minden-
nap tárjátok ki ablakotokat, hogy kiengedjétek a rossz levegőt.

AZ ÉLELEM

Nagyon sok betegségnek az az oka, hogy túl sokat esznek, vagy nem a megfelelő ételt eszik.

A cserkésznek tudnia kell, hogyan tartsa magát jó erőben, és hogyan maradjon tevékeny.
Ha már kifejlesztette az egészséghez kívánatos izmait, az erőnléte ezeknek az izmoknak
minden további különleges tornáztatása nélkül is megmarad, föltéve, hogy megfelelően táp-
lálkozik.

Mafeking ostrománál csökkentenünk kellett az élelmiszeradagot. A helyőrségnek azok a
tagjai, akik hozzá voltak szokva, hogy keveset egyenek, nem szenvedtek ettől annyira, mint
azok, akik azt szokták meg, hogy békeidőben alaposan megtömjék a bendőjüket. Ezek le-

* A tuberkulózis ma már nem népbetegség, mint régebben; de azért nem kell köpködnőtök I. J.

gyöngültek, és ingerlékenyekké váltak. Az ostrom vége felé a porciónk mindössze egy kupac apróra tört zabból állt, egy húszforintos nagyságú süteményből (ez volt napi kenyér-adagunk) és kb. félkilo húsból és egy liter zabkásából, ami valami olyasféle massa volt, mint a megromlott tapétaragasztó.

A legolcsóbb étel a szárazborsó, a búzaliszt, a zabliszt, a krumpli, a rizs, a makaróni és a sajt. Jó étel még a gyümölcs, a zöldségféle, a hal, a tojás, a dió és a tej, és ezeken tökéletesen meg lehet élni, kevés vagy semmi hússal.

Ha van rengeteg friss levegőtök, az étel egészségben tart. Ha viszont egész nap szobában ültök, a sok ételtől kövérek és aluszékonyak lesztek. Bármelyik esetben jobb, ha mértékletesen esztek. A fejlődő fiúnak azonban nem szabad koplalnia, viszont ne legyen olyan, mint az a kis malac, aki, amikor az iskolai ünnepélyen megkérdezték:

—Tudnál még enni?—, ezt válaszolta:

—Igen, *enni* még tudnék, de már nincs, hová *lenyelnem*.

Manapság nagy hiba, hogy rengeteg gyógyszer szednek az emberek a saját fejük után, amikor nincs is indoka, hogy egyáltalán orvosságot szedjenek.

A legjobb orvosság a szabad levegő és a mozgás, és nagy pohár víz kora reggel, ha székrekedések van, és félliter meleg víz, mielőtt lefeküdnének.

A RUHÁZAT

A cserkész ruhája lehetőleg flanellből vagy gyapjúból legyen, mert ez gyorsan szárad. Nem jó, ha közvetlenül a testen pamutot hordtok, hacsak azonnal ruhát nem váltotok, mielőtt átnedvesedik—könnyen megfázhatok, és semmi hasznát sem lehet venni annak a cserkésznek, amelyik ágynak esik.

Van egy nagyon fontos dolog, amire a cserkésznek figyelnie kell, ha azt akarja, hogy hosszú ideig tudjon menetelni, és ez a cipő vagy bakancs. Én jobban szeretem a cipőt a bakancsnál, mert több levegőt enged a lábhoz.

Használhatatlanná válik az a cserkész, aki nek a sok gyaloglástól föltörik a lába.

Nektek tehát nagy gondot kell fordítanotok arra, hogy jó, jól illeszkedő, tágas bakancsotok legyen, mégpedig elég erős, és a lehető legjobban kövesse csupasz lábatok természetes alakját, belső éle legyen egyenes. Tartsátok bakancsotokat puhán úgy, hogy sok zsírral, birkafaggyúval, cipőpasztával, nyeregszappannal vagy ricinusolajjal kenitek.

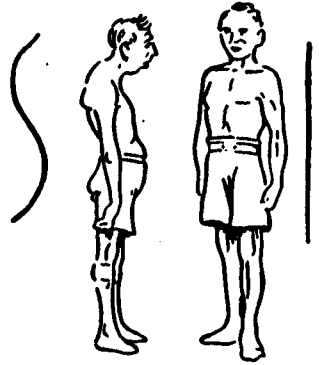
Ha hagyjátok, hogy lábatok az izzadástól vagy kívülről átnedvesedjék, megpuhul a bőre, igen gyorsan hólyag keletkezik rajta, és ahol a bakancs egy kicsit is nyomja, földörzsolódik.

Ez a cipő cserkészsmódra van befűzve: a fűző egyik végén csomó van a legelső lyuk alatt. Kidugjuk a fűzőt, befűzzük a szemközti lyukba, majd fölvisszük a legfelsőbe, és lefelé fűzzük be. A feketére rajzolt részek nem látszanak.

Ezért a lábatokat a lehető legszárazabban kell tartanotok. Ehhez az kell, hogy jó minőségű gyapjúharisnyát viseljétek. Ha valaki vékony pamut vagy selyemharisnyát hord, ebből rögtön megállapíthatjátok, hogy az illető nem jó gyalogló. Az a fickó, aki legelső ízben gyalogolva hosszú kirándulásra vállalkozik, "zöldfűlű", mivel rendszerint föltörik a lába, míg meg nem tanulja tapasztalatból, hogyan tartsa karban a lábát.

Ha lábatok erősen szokott izzadni, hasznos, ha behintitek egyenlő rész bórsavból, talkumból és cinkoxidból készült hintőporral. Ezt a port be kell dörzsölni a lábujjak közé, hogy megakadályozza a tyúkszemképződést. Valamelyest megkeményíthetitek a lábatok bőrét azáltal, hogy timsós vagy sós vízben áztatjátok. Mossatok lábat minden nap.

Melyik vagy, és melyik akarsz lenni?

CSAPATMOZGÁS ÉS CSAPATALAKZATOK

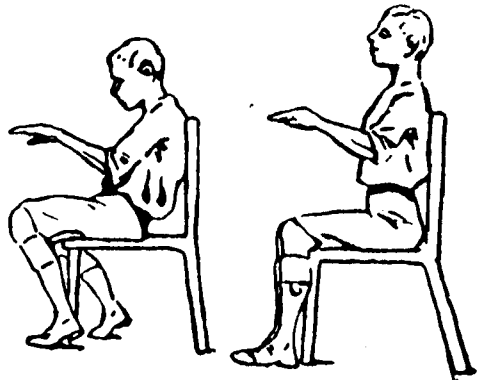
Csapatmozgás

A cserkészeknek tudniok kell, hogyan vonuljanak rendezetten csapatban és órben egyik helyről a másikra.

Ha helyesen és gyorsan csinálják, a gyors és rendezett mozgás földobja őket, tipp-toppá és függévé teszi. Erősíti a törzset tartó izmokat, és azáltal, hogy a testet egyenesen tartja, a tüdőnek és a szívnek rengeteg helye támad, hogy dolgozhasson, és a belső szervek a kellő helyen maradnak, hogy jól megemészthessék az ételt.

A görnyedt testtartás viszont minden szervet összenyom, nem engedi, hogy megfelelően dolgozhassanak, így akinek ilyen a tartása, rendszerint gyöngé és gyakran beteg is.

A növésben lévő srác hajlamos görbén járni, ezért mindent el kell követ-

Ha széken ülsz, ülj egyenesen, és ne hagyd, hogy tested S-alakban meggörbuljön.

¹Lefordíthatatlan szójáték. A "zöldfűlű" angol megfelelője "tenderfoot", azaz "kényes lábú". I. J.

nie, hogy erről sok tornával és alakival leszokjék.

Álljatok egyenesen, ha álltok, üljetek egyenesen, ha leültök, feneketekkel jó hátul a széken. Akár mozogtok, akár álltok, akár ültök, testetek mindig legyen vigyázban, mert ez a szellem éberségére vall, és érdemes ilyen "vigyázban" lennetek, mert sok munkaadó választatása az éber külsejű fiúra fog esni, nem a gömnyedtre. Ha írásnál asztal fölé kell hajolnotok, vagy csak cipőtöket akarjátok megkötni, ne a hátatokat hajlítsátok be, hanem a derekatokat; ez segít, hogy erősítsétek a testeteket.

Arra a vezényszóra, "Vigyázz!", a cserkész egyenesen áll, előre néz, két lába egymás mellett, keze természetesen lóg kétoldalt, ujjai ki nyújtva.

Arra a vezényszóra: "Pihenj!", bal lábát tizenöt centire kiteszi oldalra, kezét hátul összekulcsolja. Fejét mozgathatja. Az "Ülj le!" vezényszóra leül a földre, tetszés szerinti helyzetben. Az "Ülj le!" vezényszót rendszerint akkor kell kiadni, ha nem akarjátok, hogy a fiúk vigyázban álljanak, föltéve, hogy a talaj száraz.

"Lépés, indulj!"-ra a fiúk ballal feszesen kilépnek, karjukat szabadon lengetik, mivel ez jó torna a testnek és az izmoknak és a belső szerveknek.

"Futólépés!"-re a fiúk könnyű ügetésbe kezdenek rövid, könnyed lépésben, szabad karlengetéssel, és nem leszorítva.

"Cserkészmenet!"—húsz lépést lépnek, majd húszat futólépésben tesznek meg, s így tovább, fölváltva futnak és lépnek, míg a "Járás!" vagy az "Állj" vezényszót nem hallják.

"Jobbra át!"-ra a fiúk jobbra fordulnak.

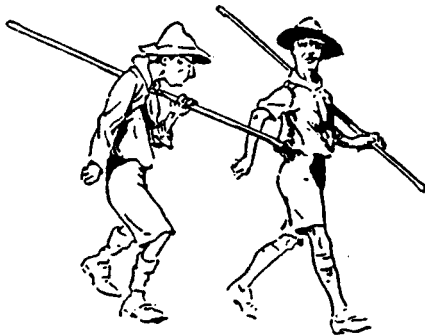
"Irány a vezető, vezető jobbra át!"—a vezető jobbra fordul, a többi odagyűlik, ahol ezt csinálta, majd követik.

"Vonalba!" (ha "Irány a vezető!")—a hátul menők fölzárkóznak egy vonalba a vezetővel, a vezető baloldalán.

Csapatalakzatok

Vonal (az őrök egymás mellett). Minden őr cserkészei egy vonalba állnak, az őrvezető a jobb szélén, a segédőrvezető a balszélén, a többiek rendre jobbról balra, a csapatvezető a középén előttük.

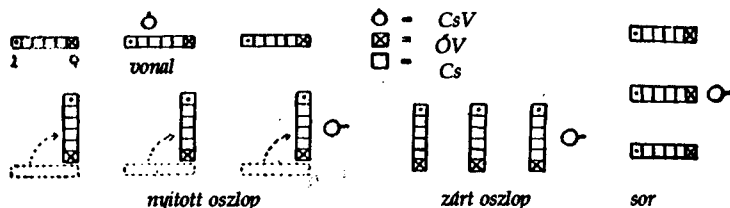
Nyitott oszlop (az őrök egymás mögött). Vezényeljétek: "Őrsök, jobbra át!" (ezzel vonal jön létre). "Állj!" (amikorra pontosan egymás mögé kerültek, kellő távközzel ahhoz, hogy akár

Ne gömnyedj, ne bámuld a földet, mintha szégyenlenéd magad. Házd ki magad, és villantsd ki a fogad cserkészmosolyra.

jobbra, akár balra fordulnak, tudnak vonalban állni).

Zárt oszlop. A hátsó őrsek előrejönnek az elülső őrsekhez, hogy diszelgésnél kevesebb helyet foglaljanak el, vagy hogy szólni tudjon hozzájuk a vezető.

Vonalba nyitott oszlopból jobbra vagy balra tett fordulattal lehet átmenni; előre pedig úgy, hogy az első őr helyben marad (vagy előbbre lép), a második őr ferdén menetelve fölzárkózik a jobb oldalra, a harmadik őr fölzárkózik a baloldalra, s így tovább, a többi hátsó őr is, a páros számúak az első őr jobb oldalára, a páratlanok a bal oldalára. A mozgó őrök mindig futólépésben haladnak.

Vonalat hátul nyitott oszlopból úgy alkotnak, hogy mindenki hátraarcot csinál (mindig jobb felé forduljatok), majd úgy alakítotok vonalat, amint az előbb leírtam.

ALAKI HANGTALAN VEZÉNYSZÓRA

Vigyázzban álló csapat mindezeket az alakzatokat egyetlen vezényszó nélkül is könnyen fölveszi; ehhez mindössze az kell, hogy a csapatvezető jelet adjon, és erre minden cserkész azonnal az őrben kijelölt helyére üget, és az alakzat a vezetővel szembefordulva alakul ki.

Így például a "Vonalba!" vezényszó helyett vállból oldalra kiterjesztheti két karját; nyitott oszlophoz kiterjeszti két karját, de könyöktől fölfelé behajlítja; zárt oszlophoz ugyanolyan jelzést használhat, mint a nyitott oszlophoz, de karját nem oldalra nyújtja ki, hanem vállból előre.

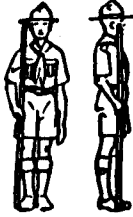
A patkó a csapat szokásos sorakozó alakzata. Ennek a jele rendszerint az, hogy a test előtt félkörben ide-odalengetjük a karunkat.

Őrök közti játéknál a "Sorba!" alakzatot használjuk. Ez azt jelenti, hogy az őrök indián-sorba állnak: az őrvezető elől, a segédőrvezető leghátul, arccal a cserkészvezető felé, az őrök pedig szokásos sorrendjükben jobbról balra. A szokásos jel: a két kar vállból előre-nyújtva.

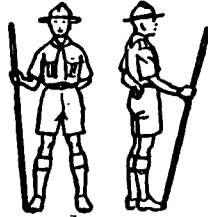
A jelzéseknek mindig futva és halálos csendben kell engedelmesskedni.

*Nálunk az a szabály, hogy balra fordulunk. I. J.

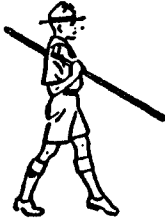
BOTFOGÁSOK

Vigyázz!

Pihenj!

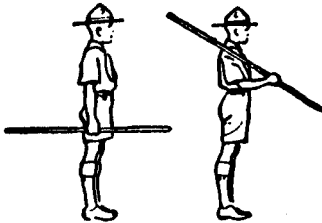
*Biztonsági tartás
(zárt alakzatban vagy
temetésen)*

Ülj le!

*Pihenj!
(temetésen)*

Bot súlyba!

Bot vállra!

Bot vállhoz!

Botot támassz!

TISZTELGÉS BOTTAL ÉS BOT NÉLKÜL

*Tisztelgés
(menet közben)*

*Tisztelgés
(vigyáztzban)*

*Tisztelgés
(bot nélkül)*

7. fejezet

LOVAGIASSÁG

20. táborúz

A MÁSONK IRÁNTI LOVAGIASSÁG

Kóbor lovagok—Segítőkészség—A nőkkel szembeni udvariasság

"A RÉGMÚLTBAN, lovagkorban" biztosan gyönyörű látvány lehetett egy ilyen talpig vasba öltözött lovag, amint ragyogó páncéljában, pajzzsal és lándzsával, lengő tollakkal a sötétzöld erdőn át lovagolt büszke lován, amelyik elbírta a súlyát, és alig várta, hogy az ellenségre törjenek. És mellette lovagolt apródja—egy fiatalember, aki segítőtársa és kísérője volt, s aki később szintén lovaggá lett.

Mögötte ügetett csatlósainak csapata vagy őrsé—keménykötésű, mokány harcosok, készek követni lovagurukat ha kell, akár a halálba is. Ők voltak a múlt azon szívós lovaskatonái, akik bátorságukkal és lovagjuk iránti hűségese odaadásukkal annyi nagyszerű csatát nyertek hazájuknak.

Békében, amikor nem volt kivel harcolni, a lovag mindennap kilovagolt, hátha talál alkalmat, hogy valakivel jót tegyen, aki szükséglet lát, kivált inségben szenvedő nővel vagy gyermekkel. Amikor ily módon igyekezett jót tenni, "kóbor lovagnak" hívták. Őrsének emberei természetesen ugyanúgy tettek, mint vezérük. Erős jobbajával a csatlós ugyanolyan kész volt mindig segíteni az inségben levőnek, mint gazdája.

A régi lovagok voltak a nemzet őrsvezetői, csatlósaik pedig a nemzet cserkészei.

Őrsvezetők és a cserkészek ezért nagyon hasonlítanak a lovagokra és kísérőikre, kivált, ha mindig szem előtt tartjátok becsületeteket, és mindent elkövettek, hogy segítsenek másokon, akik bajban vannak, vagy segítségeteket kérnek. Jelszavatok ez: "Légy résen!", hogy ezt tegyétek. A lovagok jelszava hasonlóan hangzott: "Állj mindig készen!"

A LOVAGSÁG INTÉZMÉNYE

A lovagságot—azaz a lovagi rendet—nagy 1500 évvel ezelőtt Artúr király alapította Angliában.

Atyjának, Uther Pendragon királynak halálakor nagybátyjánál élt, és senki sem tudta, hogy ki lesz majd a király. Neki magának sem volt fogalma, hogy ő a meghalt király fia.

Ekkor a templomudvarban nagy kőre bukkantak, amelybe egy kard volt beleütve, s ez volt ráírva:

"Aki pengig e kardot kihúzza e kőből, az léssen születése jogán egész Anglia királya".

A főurak mind megpróbálták kirántani, de egyiküknek sem sikerült még csak meg sem mozdítania.

Azon a napon haditornát rendeztek, s ezen Artúr unokatestvére is részt akart venni, de amint kiállt a porondra, észrevette, hogy otthon felejtette a kardját. Elszalajtotta hát érte Artúr. Artúr nem találta, de mivel emlékezett rá, hogy a templomudvarban van egy kard, odament, kirántotta. Símán kijött a kőből. Átadta unokatestvérenek. A viadal után megint visszaterelte a kőbe; azután mindenki próbálta kihúzni, de meg sem tudta mozdítani. Amikor azonban Artúr próbálta, egészen könnyen kijött. Így őt kiáltották ki királynak.

Később összegyűjtött egy csomó lovagot, nagy kerek asztal mellett üldögélt velük, ezért úgy hívták őket: "a Kerekasztal Lovagjai".

SZENT GYÖRGY

Védőszentjük Szent György volt, mert ő volt az összes szentek közt az egyetlen, aki lovas volt. Ő a lovasság védőszentje (a "lovagság" a "lovasság" szóból jött), és Angliáé is.

Ő mindenütt a cserkészek védőszentje is. Ezért minden cserkésznek ismernie kell a történetét.

Szent György Kr. u. 303-ban született Kappadokiában. Tizenhét éves korában lovaskatonának állt, és bátorságával hamarosan hírnevet szerzett magának.

Egyszer egy városba ért, Szelembé, amely mellett egy sárkányt tanyázott. Ennek minden nap egy városlakót kellett eledelül adni, akit sorshúzással választottak ki.

Aznap, amikor Szent György odaérkezett, a király lányának, Kleolindának a nevét húzták ki. Szent György elhatározta, hogy a leányt nem engedni meghalni, ezért kilovagolt, megtámadta a sárkányt, aki egy közeli mocsárban élt, és megölte.

Szent Györgynek megvolt minden olyan tulajdonsága, ami a cserkészre jellemző: amikor nehézséggel vagy veszéllyel találta magát szembe, nem tért ki előle, nem rettent meg tőle, bármekkorának tűnt is—még ha sárkány alakját öltötte is—, hanem nekiment, minden erejével, amit magából és lovából ki tudott hozni. Bár az ilyen viadalra elégtelenül volt felfegyverezve, hiszen csak egy szál lándzsája volt, nekitámadt, mindent elkövetett, ami tőle telt, és végül sikerült legyőznie azt a veszélyt, amellyel senki sem mert szembeszállni.

Pontosan így kell, hogy szembenézzen a cserkész a nehézséggel vagy veszéllyel, mindegy, mekkorának tűnik, vagy mennyire rosszul volna fölfegyverkezve a harcra.

Merészen és magabiztosan kell nekirontania, minden tőle telhetőt fölhasználva, hogy le-

győzze, és nagyon valószínű, hogy győzni is fog.

Szent György napja április 23-án van. Ezen a napon minden cserkész fogadalmára és a cserkésztestvényre gondol. Ne felejtkezzetek meg róla, ha április 23-a ismét eljön, és küldjétek képeslapot a világ többi cserkésztestvérének.

A LOVAGI TÖRVÉNYKÖNYV

A lovag törvényei ezek:

"Állj mindig készenlétben, teljes fegyverzetben, kivéve, ha éjszakai nyugodalmad töltöd."

"Bármin dolgozol is éppen, próbálj meg tiszteletet és becsületet kivívni."

"Védeld meg a szegényt és a gyöngét; segíts azokon, akik nem tudják megvédeni magukat."

"Ne tégy semmit, ami bárki mást megsértene, vagy megbántana."

"Légy kész, hogy harcolj hazád védelmében."

"A jó hírnévért harcolj, ne a haszonért."

"Sose szegd meg ígéretedet."

"Életed árán is őrizd hazád becsületét."

"Inkább halj meg becsületben, mint élj szegénységben."

"A lovagi szellem elvárja, hogy a fiatalokat arra tanítsd, hogy a legnehezebb és legalacsonyabb rendű munkát is jó kedvvel s szívesen végezzék, és hogy másokkal jól cselekedjenek".

Ezek azok a fő szabályok, amelyekből a régi lovagok kiindultak, s amelyekből a mai cserkésztestvény származik.

A lovag (vagy a cserkész) mindig úriember. Oly sokan vélik, hogy az úriembernek sok pénzének kell lennie. A pénz senkit sem tesz úriemberré. Úriember az, aki a lovagok lovagi törvényeihez tartja magát.

ÖNZETLENSÉG

John Smith kapitány háromszáz évvel ezelőtt élt angol kalandor volt, meglehetősen kemény vagány, mivel a világ minden táján verekedett, és rakásra gyűjtötte a sebeket. Belül azonban

*Gyűrközz, cserkész! Fusd sikerrel a pályád!
Kövesd Szent Györgyöt s tüzes paripáját!*

Nálunk április 24-én. I. J.

arany volt a szíve.

Keresve sem találhattatok volna nála jobb cserkészzt. Egyik kedvenc mondása ez volt: "Nem magunknak születtünk, hanem hogy jót tegyünk másokkal", és ehhez tartotta magát egész életében, mivel ő volt az egyik legönzettelenebb ember a világon.

ÖNFELÁLDOZÁS

Az önfeláldozás egyik legszebb példáját Lawrence Oates kapitány adta, aki részt vett Scott utolsó déli-sarki expedícióján.

A kis csapat 1912. január 18-án érte el a Déli Sarkot. Keserű csalódás várta őket: Roald Amundsen norvég fölfedező alig néhány héttel, de már megelőzte őket.

Visszaútfeljárunk nagy megpróbáltatásnak tette ki a csapatot a nagy hideg és a rettenetes időjárás. Az emberek mind gyöngébbekké váltak. Egyikük, Evans altiszt, meg is halt.

Aztán Oatesnak megfagyott a keze és a lába. A szenvedést szó nélkül tűrte, de mindinkább rájött, hogy csak koloncnak van a többi nyakán. Tudta, hogy még ha erőt tudna is venni magán, csak hátráltatná bajtársait. Ha kidőlné, eggyel kevesebb szájat kellene etetniük, és a többinek talán volna valamekkora esélye, hogy elérje a legközelebbi raktárukat.

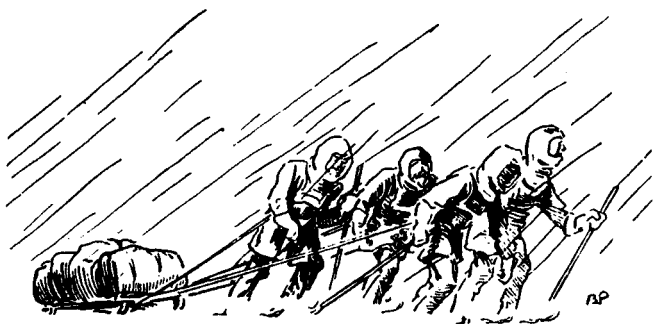
Az egyik reggel tehát kilopódkodott kis sátrából a dühöngő hóviharba—és eltűnt. Nyoma veszett örökre. Életét adta, hogy bajtársai tovább élhessenek.

Sajnos Oates hősi önfeláldozása mégsem tudta megmenteni bajtársait. Az éhség és a fagy mindegyikükkel végzett. Néhány hónap múlva akadt rájuk egy mentőcsapat. Sátrukban feküdtek—mintha aludtak volna.

A fiúkban is megvan ez a szellem.

Egy tizennyolc éves fickó, név szerint Currie, kislányt pillantott meg, amint Clydebanknél a vasúti sínen játszott, a közeledő vonat előtt. Megpróbálta megmenteni, de sántított, mert focizás közben megsérült, és ez gátolta, hogy kihúzza a kislányt a bajból. A vonat mindkettőjükön keresztülrohant, és megölte mindkettőjüket.

Currie vitéz tette azonban a lovagiasság igazi példája. Önmagát áldozta föl, hogy megpróbáljon megmenteni egy gyermeket.

Lawrence Oates kapitány nagy bátorságról tett tanubizonyságot Scott utolsó déli-sarki expedícióján. Feláldozta magát, hogy bajtársai életben maradhassanak.

Több ezer esetben mentettek már meg életet a cserkészek hősiesen.

KEDVESSÉG

"A kedvesség és a nyájasság nagy erény"—tartja a régi spanyol közmondás. És egy másik szerint "Tégy szívességet, de ne nézd, kinek", vagyis legyenek kedvesek bárkivel, legyen nagy vagy kicsi, gazdag vagy szegény.

Az volt a nagy szám a lovagoknál, hogy mindig tettek valami kedveset, jót az emberekkel. Arra gondoltak, hogy mindenkinek meg kell halnia, de el kell határozni, hogy míg el nem jön az ideje, valami jót kell tenni. Ezért azonnal kell tenni, mivel sohasem tudhatjuk, mikor kell elmennünk.

Így a cserkészeknél fogadalmunk egyik pontjává tettük, hogy mindig segítünk másokon. Nem számít, milyen csekélység ez a jótett: talán csak annyi, hogy segítünk egy anyóának fölemelnie a csomagját, vagy átkísérünk egy kisgyereket a forgalmas úton, vagy pénzt dobunk a szegényeknek gyűjtő templomi perselybe.

Valami jót kell tennetek életetek minden napján. Kezdjétek el még ma, és sohasem feledkeztek meg erről hátralévő napjaitokban. Gondoljatok a nyakkendőkre kötött csomóra és cserkészelvényetekre—arra figyelmeztet, hogy tegyetek jót. Ne csak barátaitokkal tegyetek jót, hanem ismeretlenekkel is.

NAGYLELKÜSÉG

Vannak, akik halomra gyűjtik a pénzt, de sose adják ki. Jó, ha valaki takarékos, de az is jó, ha kiadjuk a pénzt, ha szükséges, mert hát éppen ez a takarékoskodás egyik célja.

Amikor jótékonykodtok, vigyázzatok, nehogy a rossz jótékonyosság hibájába esettek. Nagyon könnyű és kényelmes megoldás, hogy adtok egy forintot az utcai koldusnak, pedig nem kellene. Az a koldus száz esetből kilencvenkilencben cégéres vén csaló, és azzal, hogy nekiadjátok a forintotokat, csak arra bátorítjátok őt is, másokat is, hogy folytassák ezt a mesterséget. Lehet, sőt valószínű, hogy százával vannak igazán szegény és nyomorgó emberek, akik elbújnak, akiket sohasem láttok, és akiknek az a forint égből pottyant ajándék volna. A szeretetszolgálatok tudják, hol vannak, kik ezek, s ha nekik adjátok forintotokat, ők a megfelelő kézbe juttatják.

Nem kell ahhoz gazdagnak lennetek, hogy jótékonykodhassatok. Sok lovag szegény volt. Volt idő, amikor nem egy a pajzsán címerként két lovagot viselt, akik egy lovon ültek, azt jelezve, hogy túl szegények ahhoz, hogy külön lovuk legyen.

A cserkész minden tőle telhetőt megtesz, hogy segítsen másokon, kivált az öregeken és gyermekeken. Naponta legalább egy jótettet tesz.

A BORRAVALÓ

Azután a borraivaló is helytelen.

Az emberek mindenütt borraivalóra lesnek, ahol csak megfordultok, a legkisebb dologért is, amit általános jó érzésből úgyis meg kellene tenniük. A cserkész nem fogad el borraivalót szolgálataiért, csak kenyérkereső munkáért járó fizetséget. Gyakran nehéz visszautasítani, ha borraivalót kínálnak, de a cserkésznek könnyű. Csak azt kell mondania: "Nagyon köszönöm, de cserkész vagyok, és a szabályaink nem engedik, hogy jótettért bármit is elfogadjunk."

A borraivaló minden kapcsolatot elront.

Képtelenség baráti viszonyban dolgozni valakivel, ha mindig arra gondoltok, mennyi borraivalót tudtok kisajtolni belőle, vagy ő gondol állandóan arra, hogy mennyi borraivalót is kell nektek adnia. S ha cserkészek egymásért tesznek valamit, azt mindig barátilag kell tenniük.

És íme, egy jó példa arra, mi mindent jelent, ha valaki visszautasítja a borraivalót.

Az amerikai cserkészek ma már kb. kétmillióan vannak.

Ez bizony szép szám, és ennek a virágzó mozgalomnak az első lökést egy angol cserkész adta Londonban, 1909-ben. Ez a cserkész följánlotta egy idegen úrnak, útbaigazítja, hogy teljesítse napi jótettét. Amikor az idegen ellenszolgáltatást ajánlott föl a zavarásért, a fiú természetesen így válaszolt:

—Köszönöm, uram, de nem. Cserkész vagyok.

—Cserkész? Az micsoda?—Az úr addig még nem hallott a cserkészekről. Kikérdezte a fiút, ellátogatott a londoni cserkészközpontba, és mindent megtudakolt a cserkészetéről.

Az idegen amerikai volt.

Visszatérve Amerikába elmesélte, milyen csodálatos a cserkészek testvérisége, akik mindig készek, hogy jót tegyenek bárkinek, aki segítségre szorul, de nem fogadnak el érte semmiféle viszonzást.

Ez a gondolat gyorsan gyökeret vert Amerikában, és mindenfelé csapatok alakultak. Most szinte ugyanannyi cserkészük van, mint a világ többi országának együttvéve.

Mindez annak a segítségnyújtásnak az eredménye, amelynél a borraivaló elfogadásának még a gondolata sem merült föl.

Rengeteg levelet kaptam, amelyben emberek csodálatukat fejezik ki a cserkészek iránt, mert jót tettek, és nem fogadtak el érte borraivalót. Nagyon örülök, hogy ilyent hallok felőletek, cserkészek.

Persze, ha munkátokért rendes fizetést kaptok, az más dolog, ezt helyes elfogadnotok.

BARÁTSÁGOSSÁG

Az erdőjáró és az otthonülő város lakó közt az a nagy különbség, hogy az első inguiban jár, míg a második nyakig begombolkozik. Az erdőjáró azonnal mindenki vel nyílt és vidám, míg a városi ember kabátjába zárkózik szomszédai elől, és előzőleg sok mindent ki akar tudakolni partneréről, mielőtt barátkoznék vele. A vadonban vagy a prérin élő ember szabad,

ingujjas modorából mindez hiányzik, és ettől az élet mindenkinek minden szempontból sokkal kellemesebbé válik.

A cserkész ne felejtse, hogy ő, akárcsak Kim, "az egész világ barátja." De ez a barátságosság ne vezessen ahhoz az ostobasághoz, hogy nehezen megkeresett pénzeteket kidobjátok, mert "ti álljátok a cechet".

Cserkésztörvényünk így szól: "A cserkész mindenki barátja és minden cserkész testvére." Ez mutatkozik meg szépen, amikor jamboreeink sok ezer cserkészt hoznak össze sokféle népből. A fiúk rájönnek, hogy bár más-más országból valók, ízlésükben és szórakozásukban mind nagyon hasonlítanak egymásra, és hogy irtó jó barátai lehetnek egymásnak.

Azt akarom, cserkészek, hogy tartsátok fenn ezt a barátságot, és tegyétek szélesebbé és erősebbé. Ezt úgy tehetitek, ha írtok külföldi cserkésztestvéreiteknek, és meglátogattjátok őket, vagy meghívjátok őket, hogy látogassanak meg benneteket a táborban.

Ez jó multság lesz nektek is, nekik is. De ami még ennél is több, barátság fog szövődni köztetek, és így, ha később nehézségek támadnának az országok között, nem akarnak azonnal háborúzni, hanem barátként vitatják meg ügyeiket, és keresik meg, hogyan egyezhetnek meg a harc kegyetlen és tisztességtelen próbája nélkül.

A JÓ MODOR

A lovagok a jó modor példájaként többek közt Julius Caesar történetét hozták föl. Egyszer egy szegény földműves meghívta vacsorára, és egy tál savanyú uborkát tett eléje, abban a hiszemben, hogy ez az a zöldségféle, amit az előkelő köztisztviselők szeretnek. Caesar azzal mutatta ki udvariasságát, hogy megette az egész tállal, és még bizonygatta is, mennyire szereti, pedig csípte a száját, és más véleményen volt róla, mint vendéglátója.

Ha Spanyolországban megkérdezik valakitől az utat, nemcsak megmutatja, hanem kalapját levéve meghajol, és kijelenti, hogy nagy szerencséjének tartja, hogy megmutathatja, és veletek megy, míg el nem vezetett a kívánt helyre. És nem fogad el érte semmit.

A francia leveszi a kalapját, ha idegenhez fordul, még akkor is, ha rendőrtől kérdi az utat.

A holland halász, amilyen magas és testes, az egész utcát elfoglalja, ha végigmegy rajta. De ha idegennel találkozik, oldalra húzódik, és mosolyogva megemeli a sapkáját, amint elmegey előtte.

Egy hölgy mesélte, hogy egészen megrettent, amikor egy távoli nyugat-kanadai községben egy csapat vad külsejű cowboyjal találkozott, akik az utcán szembefutottak vele. Amint azon-

A cserkész "az egész világ barátja" és "minden cserkész testvére". "Hogy legyen barátod, légy te is barát."

ban a közelébe értek, oldalra álltak, a legnagyobb tisztelettel levették kalapjukat, és utat engedtek neki.

A NŐKKEL SZEMBENI UDVARIASSÁG

A letúnt századok lovagjai különösen figyelmesek és udvariasak voltak a nőkkel.

Conan Doyle *A Fehér Társaság* című könyvének szereplője, Sir Nigel Loring, mintaképe a régi idők udvarias lovagjának. Bár nagyon alacsony volt, és félszemére vak, mert még pályája kezdetén egy ellenfele meszet fröccsentett a szemébe, végtelenül bátor volt, ugyanakkor nagyon szerény és nagyon segítőkész.

Mindenekfölött azonban nagy tisztelettel viseltetett a nők iránt. Nagy darab, egyszerű asszony volt a felesége, ő azonban mindig nagyra tartotta szépségét és erényességét, és bárkivel kész volt megvívni, aki ezt kétségbevonta. De a szegény asszonyokkal is mindig udvarias és segítőkész volt, akár öregek voltak, akár fiatalok. És a cserkésznek pontosan így kell viselkednie.

Maga Artúr király, a lovagi törvények megalkotója is udvarias volt a nőkkel szemben. Egyszer egy leány rohant be a termébe, segítségért esedezve. Sártól csatakos haja ziláltan hullott arcába, karját szederinda sértette föl, ruhája rongyokban lógott. A környéken csatangoló rablóbanda bántalmazta, minden rosszat elkövetve, amit csak tudott. Amint végighallgatta elbeszélését, Artúr király lóra pattant, a rablóbarlanghoz vágatott, és élete kockáztatásával megtámadta és legyőzte őket, úgy, hogy nem tudták tovább zaklatni népét.

Ha hölgygel vagy gyermekkel sétál, a cserkésznek mindig a baloldalára kell engednie, hogy jobbjával védelmezhesse. Más a szabály, ha utcán megy: ott a férfi a nő azon oldalán megy, amelyik a forgalom felé esik, hogy védje baleset vagy a fölfröccsenő sár stb. ellen.

Ha asszony vagy gyermek jön vele szemben, természetes, hogy mindig a cserkész tér ki, még akkor is, ha a sárba kell lépnie a gyalogjáróról.

Ugyanígy, zsúfolt buszon vagy vasúti kocsiban való utazáskor, aki méltónak tartja magát a férfi nevére, nem engedi, hogy nő álldogáljon, ha neki van ülőhelye. Tüstént átengedi. Nektek, cserkészeknek, jó példával kell előljárnotok, és nektek kell elsőként így tennetek. És tegyétek ezt jókedvűen, mosolyogva, nehogy azt higgyék, bosszant titeket, hogy így kell viselkednetek.

Ha utcán jártok, állandóan tartsátok nyitva a szemeteket, hogy segíthessetek a nőknek és gyermekeknek. Jó alkalom, amikor át akarnak kelni az úton, vagy az utat tudakolják, vagy taxit vagy buszt keresnek. Ha meglátjátok, menjetek oda, és azonnal segítsetek—és ne fogadjatok el semmiféle jutalmat.

A minap láttam, hogy egy fiú kíségetett egy hölgyet az autóból. Amint becsukta mögötte az ajtót, a hölgy feléje fordult, hogy pénzt adjon neki. A fiú azonban sapkájához emelte a kezét, és mosolyogva így szólt: "Köszönöm, asszonyom, de nem; ez a kötelességem", s ezzel

*A mi etikettünk szerint általában jobbunkra engedjük a nőket. I. J.

elment. Megráztam a kezét, mivel úgy éreztem, hogy bár nem tanítótták rá, de született cserkész volt.

Ezt az udvariasságot még több fiúnál szeretném látni.

Természetes, hogy balesetnél a férfiak és fiúk először mindig arról gondoskodnak, hogy a nők és a gyermekek kerüljenek ki a veszélyből, és csak azután gondolnak arra, hogy maguk is meneküljenek. Hajótörésnél nagyon figyelemre méltó, milyen körültekintően intézkednek arról, hogy előbb a nőket és a gyermekeket és az öregeket mentik, csak utána a férfiakat.

Mindig udvariasaknak kell lennetek a hölgyekkel szemben. Ha leültetek, és egy hölgy lép a szobába, álljatok föl, és nézzetek utána, tudtok-e valamiben szolgálatára lenni, mielőtt ismét leültök.

Ne foglalkoztatok olyan lánnyal, akivel nem szeretnétek, hogy édesanyátok vagy lánytestvéretek együtt látna benneteket. Ne udvaroljatok senkinek, ha nem házasság a célotok. Ne nősüljetez mindaddig, míg nem kerültök olyan helyzetbe, hogy el tudjátok tartani feleségeiteket és gyermekeiteket.

"KÖSZÖNÖMI!"

És figyeljetez csak ide! Van egy nagyon fontos, apró udvariasság, amiről túl gyakran megfeledkeznek, de amit az igazi cserkész sohasem felejt el: ez a *köszönet* minden kedvességért, amit kaptok. *Az ajándék nem a tietek, míg meg nem köszöntétek.* Nem fejeződik be a táborozás, még ha már össze is csomagoltátok felszereléseiteket, és fölsepartétek a táborhelyet, míg meg nem köszöntétek a tulajdonosnak, hogy használhattátok, és meg nem köszöntétek Istennek, hogy kellemesen tölthettétek el az időt.

ÓRSI LOVAGIASSÁGI GYAKORLATOK

Az órsvezető sokat tehet, hogy buzdítson a jótetre azzal, hogy alkalmas időben (de nem túlzásba víve) megemlíti, s néha megkérdezi cserkészeit, milyen jótettet hajtottak végre az utóbbi időben. Amikor kirándul órsével, javasolhat jótettet a cserkészeknek és az órsnek. De ne feledjétek: AZ ÓRSVEZETŐ SZEMÉLYES JÓ PÉLDÁJA A LEGFONTOSABB.

Minden reggel köttsétecz csomót a cserkészekkel nyakkendőjükre, hogy elinduláskor emlékeztesse őket a napi jótetre, míg szokásukká nem válik.

Beszélgessetez el arról, milyen sokféle jótettet végezhet a fiú a nap folyamán: szórjon homokot a megfagyott útra, nehogy valaki elcsúszszék—vegye föl a narancs- vagy banánhéjat a járdáról, nehogy az emberek elessenek rajta—segítsen az öregeknek—segítsen az utcát tisztítani.

tán tartani azzal, hogy fölszedi a papírhulladékot. AZUTÁN HAJTSÁK IS VÉGRE VALAMELYIK ÖTLETET!

Az egyik cserkész hozzon magával egy teljesen idegen fiút vendégnek, hogy a délután együtt játsszaton vele, együtt hallgassa veletek a tábortúzi elbeszéléseket s í. t.

JÁTÉK

"Kóbor lovagság"

A cserkészek egyedül vagy párosával vagy órsönként kimennek az otthonból. Városban keressenek olyan asszonyt vagy gyereket, aki segítségre szorul, térjenek vissza, és becsületükre jelentsék, mit tettek. Vidéken nézzenek be tanyába, nyaralóba, és vállaljanak alkalmi munkát—ingyen. Ugyanezeket versenyszerűen is csinálhatják: ez a jótettverseny.

21. táború

ÖNFEGYELEM

Becsületesség—Engedelmesség—Bátorság—Jókedv

ÁZIGAZI LOVAG szemében becsülete volt a legdrágább kincs—szent volt neki. Aki becsületes, abban mindig meg kell bízni. Sohasem tesz tisztességtelent, például nem hazudik, nem csalja meg feljebbvalóját vagy munkaadóját, sem beosztottait, és mindig tiszteletet kelt embertársaiban.

A kapitány az utolsó pillanatilag a hajón marad. Miért? Hiszen az a hajó csak egy rakás vas és fa, és az ő élete is van olyan értékes, mint a hajón lévő nőké és gyermekeké. De ő előbb mindenki mást elmenekít biztonságosan, mielőtt megpróbálná, hogy a saját, értékesebb életét mentse. Miért? Mert a hajó az ő hajója, s arra tanították, hogy kötelessége kitarítani rajta. Becstelenségnek tartaná, ha másképpen cselekednék, ezért többre tartja becsületét, mint a maga biztonságát.

Ugyanígy a cserkészeknek is a becsületét kell tartania a legtöbbre.

Lord Kitchener ezt mondta a cserkészeknek: "Egyetlen gondolatot szeretnék mindannyiótok agyába belevésni: HA EGYSZER CSERKÉSZEK LETTETEK, MINDIG AZOK MARADTOK". Ezen azt értette, hogy ha felnőttök, akkor is azt kell tennetek, amit cserkészként tanultatok—kivált azt, hogy becsületesek és megbízhatók maradtok.

KORREKTSÉG

Legyetek magatok is korrektek, és követeljétek meg, hogy mások is korrektek legyenek!

Ha azt látjátok, hogy egy behemót nekiesik egy kicsi vagy gyöngye fiúnak, állítsátok meg, mert ez "nem fair". Ha egy díjboxoló mérkőzés közben kiüti ellenfelét, nem szabad ütnie, míg amaz a padlón van.

Az itt a lényeg, hogy a korrektség régi lovagi gondolat, a régi lovagoktól örököltük, és mindig hozzá kell tartanunk magunkat.

BECSÜLETESSÉG

A becsületesség a becsület egyik formája. A becsületes emberre akármennyi pénzt vagy más értéket rá lehet bízni, biztosan nem lopja el.

A csalás mindig alattomos, sunyi dolog.

Ha úgy érzitek, csalnotok kell, mert meg akartok nyerni egy játékot, vagy nagyon aggódtok, mert a játékban, amiben részt vesztek, a szerencse kezd ellenetek fordulni, csak ezt hajtogassátok: "Végül is ez csak játék. Nem dől össze a világ, ha vesztek. Nem győzhet az ember mindig, bár kitartok, hogy sikerüljön, ha úgy fordul."

Ha így megőrzitek higgadtságotokat, nagyon gyakran rájöttök majd, hogy végül is csak nyertek rajta, hogy nem vagytok túl aggályoskodók vagy kétségbeesettek. És ne feledjétek: ha igazi cserkészek vagytok, azonnal megtapsoljátok a győztest, vagy kezet ráztok vele, valahányszor vesztetek, és gratuláltok annak a srácnak, aki legyőzött titeket.

Éhez a szabályhoz tartják magukat a cserkészek *minden* játéknál és versenynél.

"Ó, Istenem, segíts, hogy győzzek, de ha bölcsességed szerint azt akarod, hogy ne győzzek, akkor segíts, ó Uram, hogy jól tudjak veszteni."

HÚSÉG

A hűség volt az egyik legtöbbször értékelt lovagi erény. Odaadóan hűek voltak királyukhoz és hazájukhoz, és mindig készen álltak, és égő vágyat éreztek, hogy meghaljanak védelmében. Ugyanígy, aki a lovagok utóda, annak hűségeseznek kell lennie hazájához és mindenkihez, aki feljebbvalója, legyen az tisztje vagy munkaadója, és ragaszkodnia kell hozzá jóbarósszban, mert ez is kötelessége. Ha nem akar hűséges lenni, hagyja el a helyét, ha van benne még egy szikrája a becsületnek és férfiaságnak.

Ugyanígy hűségeseznek kell lennie családjához és barátaihoz, és támogatnia kell őket jó és balsorsban egyaránt.

A kötelesség hű teljesítésének szép példája a régi római katona, aki kitarzott órhelyén, amikor Pompeji városát elöntötte a Vezúv hamuja és lávája. Maradványai ma is ott vannak, keze a szája és orra előtt, hogy küzdjön a fulladás ellen, ami végül halálát okozta.

A KÖTELESSÉG MINDENK ELÓTT

Jack Cornwall nevét és hírét minden fiú ismeri Britanniában. Ő volt az a fickó, aki 1916-ban a Jylland melletti nagy tengeri ütközetben kitarzott ágyuja mellett a *Chester* nevű hajón, bár

az ágyu minden kezelőjét már megölték, vagy megsebesítették, és ő maga fedezékbe vonulhatott volna.

Bár súlyosan megsebesült, de mint löveg-irányzónak az volt a kötelessége, hogy az ágyu melletti órhelyen maradjon, és ott is maradt erős tűzben húsz percig, hátha szükség lesz rá.

A csata végén, miután a *Chester* sikeresen átvészelte három német cirkálóval vívott mérkőzését, az ágyu kezelőinek egyetlen sértetlen tagja ezt mondta neki:

—Jó munka volt, fickó! Kitartottál keményen!

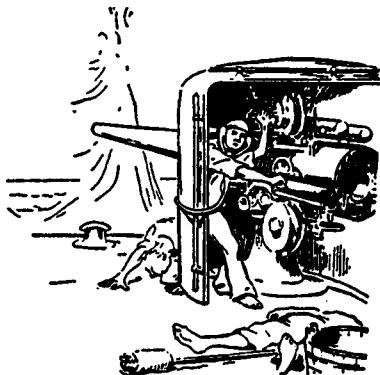
Szerencsés vagy, hogy nem sebesültél meg.

—Hát, ami azt illeti, megsebesültem—itt a mellemen. De gyóztunk?

—Igen, fiam.

A fiú ájultan esett össze. Néhány napig még

élt a kórházban, végül belehalt sebeibe, de elégedetten—abban a tudatban, hogy megtette kötelességét. Kitartott, ahogyan minden cserkésznek is ki kell tartania.

Jack Cornwall csupán egy fiú volt, de a Jütland melletti tengeri ütközetben megmutatta, hogy férfimódra hélyt tud állni.

FEGYELEM ÉS ENGEDELMESSÉG

A cserkésznél és a katonánál a fegyelem és az engedelmesség éppoly fontos, mint a bátorság.

A *Birkenhead* csapatszállító hajó volt. 630 katona volt rajta családjával és 130 tengerész. A Jóreménység-foka körül egy éjszaka valami sziklának ütközött, és kezdett darabokra esni.

A katonákat azonnal fölsorakoztatták a fedélzeten. Egy részük azt a parancsot kapta, hogy szedje elő a csónakokat, és szállítsa beléjük a nőket és gyerekeket, másoknak azt mondták, hozzák föl a lovakat a hajófenékből, és engedjék a tengerbe, hogy így partra tudjanak úszni. Amikor mindezt teljesítették, kiderült, hogy nincs elég csónak ahhoz, hogy a férfiakat fölvegye, ezért azt a parancsot kapták, hogy ne hagyják el a sorukat.

Ekkor a hajó kettétört, és süllyedni kezdett. A kapitány ráordított az emberekre, hogy ugorjanak át a korláton, és mentsek életüket, de a rangidős tiszt, Seaton ezredes, így szólt: —Nem. Maradjanak a sorban!

Mivel látta, hogy ha a csónakokhoz úsznak, és megpróbálnak beszállni, valószínűleg elsüllyeszti őket.

Így az emberek a sorban maradtak, és amint a hajó oldalára fordult, és elsüllyedt, hurrát kiáltottak, és elsüllyedtek vele együtt. A hajón lévő 760 emberből csak 192 menekült meg, de talán még ezek is elvesztek volna, ha a többiek fegyelme és önfeláldozása nem segített volna rajtuk.

A tengerészkadétokkal teli *Fort Jackson* nevű brit iskolahajónak nekifutott egy gőzhajó, de akárcsak a *Birkenheaden*, itt sem tört ki pánik, sem jajveszékelés. A fiúk gyorsan fősorakoztak, fölvettek mentőövüket, és nyugodtan s okosan néztek szembe a veszéllyel. És megúszták egyetlen áldozat nélkül.

ALÁZATOSSÁG

A lovagok az alázatosság erényét is gyakorolták. Bár a harcban és a hadjáratban általában különbek voltak akárkinél, sohasem engedték meg maguknak, hogy hetvenkedjenek. Ezért ti se hetvenkedjétek.

És ne képzeljétek, hogy bármihez is jogotok van ezen a földön, azon kívül, amit kiérdemeltetek. Akkor van jogotok arra, hogy higgyenek nektek, ha kiérdemeltétek azzal, hogy mindig az igazat mondtátok, és akkor van jogotok börtönbe menni, ha kiérdemeltétek azzal, hogy loptatok.

Nagyon sokan vannak, akik elkezdenek jogaikért üvöltözni, pedig soha semmit sem tettek, hogy kiérdemeljék őket. Előbb tegyétek kötelességeitek, azután majd megkapjátok jogaitokat is.

BÁTORSÁG

Nagyon kevesen születnek bátornak, de bárki bátorra nevelheti magát, ha megpróbálja—kivált, ha ezt még fiúkorában kezdi.

A bátor ember gondolkozás nélkül belerohan a veszélybe, a kevésbé bátor viszont habozik. Olyan ez, mint az úszás. Sok fiú megy a folyóra fürdeni, és csak vacogva kuporog a parton, és kérdezzgeti, milyen mély a víz, nagyon hideg-e neki—a bátor meg átrohan a feje fölött, fejest ugrik a vízbe, és néhány másodperc múlva már vidáman úszkál.

A dolog nyitja az, hogy ha veszélyt láttok, ne álljatok meg bámolni—mennél tovább nézitek, annál kevésbé fog tetszeni nektek—, hanem ugorjatok bele fejessel, merészen vágjatok bele, és mihelyt benne vagytok, fele olyan rossz sem lesz, mint amilyennek látszott.

Az indiánoknak bátraknak kellett lenniök, ha életben akartak maradni: a bölény húsán éltek, a bölény vadászata pedig veszélyes volt.

KITARTÁS

A lovagok olyan emberek voltak, akik sose mondták, hogy "meghalok", csak ha már meghaltak. Mindig készek voltak, hogy a végsőig kitartsanak. De az emberek nagyon gyakori hibája, hogy jóval azelőtt beadják a derekukat a bajnak vagy a félelemnek, mielőtt kellene. Sokan abbahagyják a kemény munkát, mivel nem érnek el azonnali sikert; talán ha egy kicsit tovább kitartanának, a siker is megjönne. Kemény munkára kell számítani előbb, hogy megjöjjön a siker később.

Talán valamelyikőtök már hallotta a két béka esetét. Ha nem, elmondom.

Két béka egy napon sétára indult. Útközben egy nagy tátra bukkantak, amely tele volt tejföllel. Belekukkantottak, és bele is pottyantak.

Így szólt az egyik:

—Ez valami újfajta víz! Hogy tudna az ember úszni az ilyen lötytyben, mint ez?! Próbálni sem érdemes.—El is süllyedt a fenékre, s megfulladt, mert nem volt benne kitartás.

A másik azonban bátrabb béka volt, úszni kezdett, karjával, lábával, ahogy csak tudott, hogy felszínen tartsa magát. Valahányszor úgy érezte, süllyed, még keményebben küzdött, mint azelőtt, s nem veszítette el a reményt.

Végül, amikor már teljesen kimerült, és látta, hogy most már föl kell adnia, különös dolog történt. Karjának és lábának kemény munkájával annyira megköpülte a tejfölt, hogy egyszerre csak azon vette magát észre, hogy egy egy vajrögöcskén ül!

Így, ha a dolgok rosszul állnak, csak mosolyogjatok, és énekeljétek magatokban, és szerencsésen fogtok kikerülni a bajból.

Nagyon nagy lépés a siker felé, ha el tudjátok viselni a csalódást.

JÓKEDV

A lovagok nagyon vigyáztak, hogy mindig jókedvűek legyenek. Rossz modornak tartották, ha valaki elvesztette a jókedvét, és kimutatta haragját.

John Smith kapitány maga is vidám ember volt. Tényleg, amikor élete vége felé két fiúnak elmondta kalandjait, akik egy könyvben le is írták őket, ezek elmesélték, hogy nagyon nehéz volt mindent megérteni, amit mondott, mert bajai esetelésénél minduntalan harsány nevetésre fakadt. Az is biztos azonban, hogy ha nem lett volna vidám, feleannyi bajon sem tudott volna úrrá lenni, amelyekkel élete más-más szakában szembetalálkozott.

Ellenségei újra és újra elfogták—néha ke-

John Smith kapitány egyszer egy mocsárba tévedt indián vezetőjével együtt, akivel csuklójánál fogva össze volt kötve. Amikor elfogták, vidám természetének köszönhető, hogy megszökhettek.

gyetlen ellenségei—, de kellemes modorával mindig sikerült meghódítania őket, és barátokká váltak annyira, hogy el is engedték, vagy, ha megszőkött, nem igyekeztek elfogni.

Ha jókedvvel végzitek munkátokat, még inkább öröm lesz számotokra. És ha vidámak vagytok, ezzel öröme hangoltok másokat is, és ez egyik cserkészkötelességeitek. Sir J. M. Barrie ezt írta: "Aki napsugarat visz mások életébe, magát sem tudja megfosztani a boldogságtól. Ha másokat boldoggá tesztek, magatokat teszitek boldogokká."

És most elárulok nektek egy titkot, hogyan könnyíthettek a munkátokon, bármi legyen is az. Ha az a munkátok, hogy iskolába jártok, vagy alkalmazottak vagytok, vagy műhelyben vagy hivatalban dolgoztok, ha akarjátok, nagyon szomorúakká és fáradtakká is válhatok a munkától. Ha állandóan arra gondoltok, hogy mi minden szórakozás vár rátok, amint megszabadultok a munkából, s másoknak mennyivel jobb dolguk van, akiknek nem kell dolgozniok, akkor lassan meggyűlölitek a munkátokat—egész idő alatt nyűg lesz, rosszul végzitek, és nem juttok semmire. De ha másképp fogjátok föl a dolgot, s arra gondoltok, végül mi lesz munkátok gyümölcse, és mennyi jó származik majd belőle magatoknak és másoknak, akiknek valamit csináltok, akkor lelkesen fogtok nekiesni, és hamarosan azt veszitek észre, hogy nem hogy gyűlölnétek a munkát, de egyenesen szeretitek, és mind jobban végzitek.

Ha megszoktátok, hogy állandóan derűs szemmel nézzétek a világot, ritkán lesznek komoly gondjaitok, mert ha súlyosnak látszik is a nehézség vagy bosszúság vagy veszély, ha bölcsök vagytok, mosolyra kényszerítitek magatokat, ami, elismerem, nehezen megy. De abban a percben, amint nevetni tudtok, mintha szétfoszlott volna minden bajotok, és egészen könnyen meg tudtok velük birkózni.

KIEGYENSÚLYOZOTTSÁG

Az a fiú képes kiegyensúlyozottá válni, aki akarja. Ez az égvilágon mindenben segít neki, kivált, ha nehéz helyzetbe vagy bajba kerül, és gyakran olyan helyzetben is meg tudja állni a sarat, amilyenben a hirtelen haragú kiborul, vagy felfortyanva elrohan.

A csúnya beszéddel és káromkodással, akárcsak a dohányzással, a fiúk azt szeretnék megmutatni, hogy milyen férfiasak, pedig csak butaságukat teszik nyilvánvalóvá. Aki káromkodik, általában olyan ember, akit könnyű fölbosszantani, aki a nehéz helyzetben elveszti a fejét. Ezért nem lehet rá számítani.

De ti a legnagyobb nehézség közepette is tökéletesen nyugodtak akartok maradni, ezért ha észreveszitek, hogy nagyon nyugtalanok vagy izgatottak vagy mérgesek vagytok, ne káromkodjatok—erőltessetek mosolygást, és ez egy pillanat alatt helyrebillent benneteket.

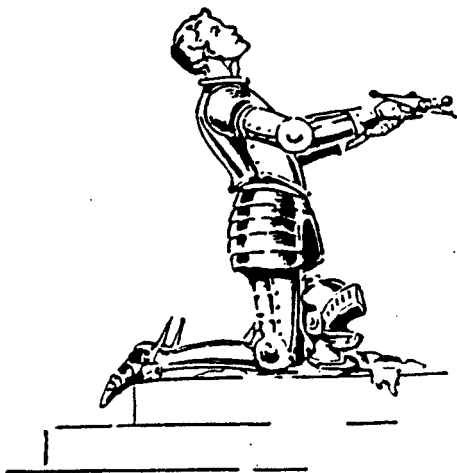
John Smith kapitány, aki sem nem dohányzott, sem nem káromkodott, érdekes módon bánt el szitkozódó társaival, s ezt a módszert a cserkészek is használják. Naplójában meséli, hogy favágás közben embereinek föltört a tenyere, ezért úgy minden harmadik csapásnál hangos káromkodás nyomta el a fejsze visszhangját.

Hogy ebből kigyógyítsa őket, azt találta ki, hogy mindegyiknél följegyezte, hányszor káromkodott, és éjszakának idején ugyanannyi kancsó vizet zúdított a káromkodó ingujjába,

"és ezzel a vétkest úgy megfürdettem—írja a kapitány—, hogy egy hétig alig lehetett káromkodást hallani."

22. táborút

ÖNNEVELÉS

A vallás—Takarékosság—Hogyan keresen pénzt a cserkész

A RÉGI LOVAGOK igen vallásosak voltak. Hűségesen eljártak az istentiszteletre, különösen csata vagy nehéz vállalkozás előtt. Úgy tartották helyesnek, ha mindig föl vannak készülve a halálra. De nemcsak a templomban tisztelték Istent, hanem csodálattal szemlélték kezének munkáját az általa teremtett dolgokban is: az állatokban, növényekben és az egész természetben.

Ezt teszik ma a béke cserkészei is. Bármerre járnak, szeretik az erdőt, a hegyet és a síkságot. Szeretik megfigyelni és megismerni az ott lakó állatokat, a virágok és növények csodálatos tulajdonságait.

Nem jó ember az, aki nem hisz Istenben, és nem engedelmeskedik törvényeinek. Ezért minden cserkésznek valamelyik valláshoz kell tartoznia.

A vallás nagyon egyszerű dolog:

Először: *Szeresd és szolgálj Istent.* Másodszor: *Szeresd és szolgálj felebarátodat.*

Amikor teljesítitek Isten iránti kötelességeket, legyetek hálásak Iránta. Ha valami kellemeget vagy jó játékot élveztek, vagy sikerül valami jót tennetek, köszönjétek meg Neki, még ha csak egy-két szóval is, úgy, ahogyan evés előtt imádkoztok. És jó dolog másokért imádkozni. Például, ha indulófélben lévő vonatot láttok, kérjétek Isten áldását mindazokra, akik

*A Cserkészmozgalom Világszervezetének és a Magyar Cserkészcsapatok Szövetségének ezzel kapcsolatos mai álláspontját a függelékben találhatjátok meg. I. J.

rajta ülnek.

Amikor teljesítitek az emberek iránti kötelességeket, legyetek szolgálatkészek és nagylelkűek, és legyetek mindig hálásak, ha valami jót tesznek veletek, és ügyeljete rá, hogy ki is mutassátok, milyen hálásak vagytok. Megint csak emlékeztek rá, hogy az ajándék nem a tietek, míg meg nem köszöntétek az ajándékozóknak.

Míg földi életeteket élitek, próbáljátok meg, hogy valami olyan jót tegyetek, aki megmarad utánatok.

Egy író ezt mondja: "Sokszor azt hiszem, hogy mikor lenyugszik a nap, a világot óriási takaró takarja el az égi fény elől, de a csillagok ezen a takarón fúrt kis lyukak, amelyeket azok fúrtak, akik valami jót tettek a földön. A csillagok nem egyforma nagyok: vannak nagyobbak, vannak kisebbek, és egyik ember nagy tetteket hajtott végre, másik kis tetteket, de mindegyik elkészítette a maga lyukát a takarón azal, hogy jót tett, mielőtt égre szállt."

Próbáljátok meg ti is, és míg itt éltek a földön, jó munkával fúrjátok ki a magatok lyukát a takarón.

Nem rossz, ha *jók vagytok*, de sokkal jobb, ha *jót tesztek*.

TAKARÉKOSSÁG

Nem érdekes-e, fiúk, hogy közületek, akik most ezeket a sorokat olvassátok, bizonyára többen meggazdagodnak, de lesznek, akik szegénységben és nyomorban fognak meghalni. Nagyrészt rajtatok múlik, melyik akartok lenni.

És nagyon hamar meg tudjátok mondani, milyen jövő vár rátok.

Az a srác, aki már fiú korában elkezd dolgozni, dolgozni fog férfiként is. Először ez nehéznek tűnik nektek, de később könnyebbnek találjátok. Ha nekiláttok, és csináljátok, egészen biztos, hogy végül sikerülni fog—kivált, ha kemény munkával keressitek a pénzt.

Ha könnyűszerrel akarnátok hozzájutni, mondjuk fogadással a löversenyen, biztos, hogy utóbb ráfizettek. Senkisésem nyer a végén, aki fogadásokat köt; csak a bukméker nyer, az az ember, akinél fogadtok. Mégis sokezer ostoba ember fogad, mivel egyszer nyert valamicskét, vagy abban reménykedik, hogy egyszer majd csak nyer.

Töménten szegény fiúból lett gazdag ember. De csaknem minden egyes esetben azért, mert már a kezdet kezdetén elhatározta, hogy ezt akarja. Megdolgozott érte, és minden fillérijét bankba tette, amit csak keresett, hogy legyen miből elkezdenie.

Ugyanígy közületek bárkinek megvan az esélye, de akarnotok kell.

A régi lovagokat arra kötelezte szabályzatuk, hogy takarékoskodjanak, ne költsenek nagy

A cserkész feladata nem az, hogy JÓ LEGYEN, hanem, hogy JÓT TEGYEN. Az a kötelessége, hogy szolgálatkész és nagylelkű legyen mások iránt.

összeget saját szórakozásukra, hanem tegyék félre, hogy fönnttarthassák magukat, ne legyenek mások terhére, és azért is, hogy még többjük legyen jótékonykodásra. Ha nem volt saját pénzük, nem engedték őket koldulni, hanem dolgozniuk kellett érte, s megszerezni így vagy úgy. A pénzkereset tehát együtt jár a férfiasággal, a kemény munkával és a józansággal.

HOGYAN KERESSEN PÉNZT A CSERKÉSZ?

Sokféleképpen szerezhet pénzt a cserkész vagy az órs, ha összefog.

Nagyon jól fizető foglalkozás a régi bútor javítása és fölújítása. Képerketet, madárkalitkát, játékot is könnyen el lehet adni. A kanári-, csirke- és nyúltenyésztés is jól fizet. A méhészkedés is.

Gyűjtsenek régi ládákat és dobozokat, és vágjátok össze tűzifának. Van, ahol érdemes kecskét tartani, és a tejét árulni. A kosárfonás, gölöncsérség, könyvkötés stb. mind pénzt hoz a házhoz.

Vagy ha az órs összeáll, vidéki városban boyszolgálatot állíthat föl, vagy kertet művelhet, hogy a zöldséget és virágot eladhassa, vagy együttest szervezhet, vagy cserkészkiállítást vagy parádét rendezhet.

Ez csak néhány ötlet. Rengeteg más módja is van a pénzkérésnek, amit ti találhattok ki, attól függően, hol laktok.

De számítanotok kell rá: ahhoz, hogy pénzettek legyen, dolgoznotok kell.

Ted Payne, a színész, egyik szerepében ezt mondja: "Nem tudom, mi van velem. Jól eszem, jól iszom, jól alszom, de valahogy, ha valaki csak kiejti azt a szót, hogy »munka«, kilel a hideg". Jó sok pipogya srác van, akit rögtön "kilel a hideg", mihelyt dolgoznia kellene.

Vegyetek perselyt, tegyétek bele minden pénzettek, amit csak kerestek, és amikor már

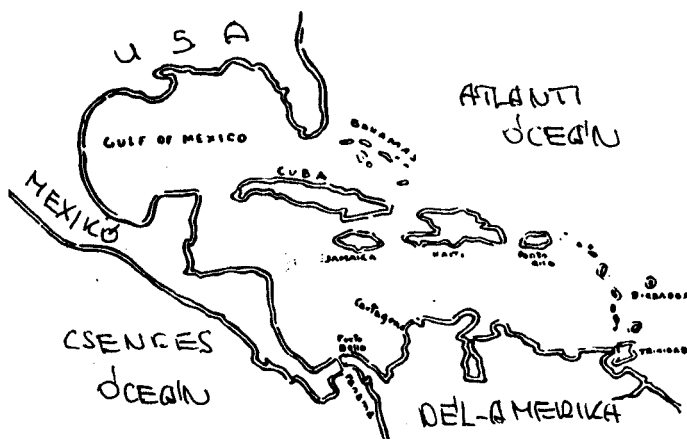

Sokféle módon kereshet pénzt a srác: kertésztől és kertgondozástól különbözőségig mindennel.

Az órs úgy szerezhet pénzt, ha fém- és papírhulladékokat gyűjt.

összegyűlt benne egy komolyabb összeg, tegyék a bankba, és nyitassatok számlát magatoknak.

Dél-Amerika és a Karib-tenger térképén található Kuba szigetét, amelyen Rowan átfordorolt, hogy eljusson Garcíához.

HOGYAN BOLDOGULJUNK?

Sók-sok éve az Egyesült Államok háborút viselt Kuba szigetén.

Az amerikai elnök, McKinley, levelet akart küldeni a kubaiak vezetőjének, Garcíának, de nem tudta, hogyan juttassa el hozzá, mivel a lázadók vad és nehéz terepen harcoltak az amerikaiakkal.

Amint tanácsadóival ezen tanakodott, megszólalt az egyik:

—Van itt egy fiatalember, név szerint Rowan, aki azt hiszem, képes rá, hogy bármit megtegyen, amire kéri. Miért ne próbálkoznánk vele?

Így elküldtek Rowanét. Amikor megérkezett, az elnök elmondta neki, miért küldött érte, és e szavakkal adta kezébe a levelet:

—Hát azt szeretném, ha ezt a levelet elvinné Garcíának.

Rowan csak elmosolyodott, átvette a levelet, kiment a szobából, és nekiindult.

Néhány hét múlva Rowan egyszer csak megjelent az elnöknel, és mindössze ennyit mondott:

—Átdartam a levelét Garcíának, uram—. Persze McKinley elmeséltette vele, hogyan csinálta.

Kiderült, hogy Rowan csónakot szerzett, kikötött Kuba partján, és bevette magát a dzsungelbe. Három héttel később a sziget másik oldalán bukkant föl, közben áthatolt az ellenséges

csapatokon, megtalálta Garcíát, és átadta neki a levelet.

Rowan igazi cserkész volt. Ahogy ő tett, úgy kell a cserkésznek is végrehajtania a parancsot. Mindegy, milyen nehéznek tűnik, mosolyogva neki kell látnia. Mennél nehezebb, annál érdekesebb végrehajtani.

A legtöbb fickó rengeteg kérdést tett volna föl: hogyan fogjon hozzá, hogyan jusson el arra a helyre, honnét szerezzen élelmet s így tovább. De nem így Rowan. Ő csak azt akarta tudni, milyen feladat teljesítését várják el tőle, s a többi szót nélkül tette, kirúgva a NEM-et a NEM LEHET-ből. Amelyik srác így tesz, biztosan boldogul.

Sok cserkész vállal különleges küldönci szolgálatot. Mivel ezek a legények gyakran végeznek nehéz munkát, és elvárják tőlük, hogy sikerrel csinálják, a legnagyobb magabiztossággal teszik, anélkül, hogy buta kérdéseket tennének föl; szakszerűen látnak neki, és hajtják végre.

Így kell szembenézni az élet minden nehézségével. Ha olyan munkát kaptok, vagy olyan probléma merül föl, ami túl nehéznek látszik, ne bújjatok ki alóla. Mosolyogjatok, spekuláljátok ki, hogyan tudnátok sikeresen teljesíteni, aztán lássatok neki.

Ne feledjétek: "a nehézség már nem nehézség, ha egyszer nevensz rajta—és nekiláttál."

Ne féljétek, hogy hibát követtek el. Napoleon szokta mondani: "Aki sose hibázott, nem is csinált soha semmit."

Az emlékezőtehetség

Azután gyakoroljátok, hogyan lehet észben tartani a dolgokat. Az a srác, akinek jó az emlékezőtehetsége, sokra viheti, mert sok embernek rossz a memóriája, mivel nem fejleszti.

Parányi tengeri állatok hatalmas korallszigetet építenek azáltal, hogy összekapcsolódnak. Ugyanígy nagy tudást úgy szerezhetsz az ember, hogy mindenféle kis részletet észrevesz, és agyában összerakja őket azáltal, hogy megjegyzi őket.

A szerencse

Ha el akarjátok érni a buszt, nem ültök le, nem hagyjátok, hogy elrohanjon mellettetek, és nem mondjátok utána: "Milyen szerencsétlen is vagyok!" Odarohantok, és fölugrotok rá. Pontosan így van azzal, amit némelyek "szerencsének" hívnak: panaszkodnak, hogy a szerencse elkerüli őket. Hát valójában a szerencse az az esély, hogy valami jóhoz sikerül hozzájutni, vagy valami nagyot sikerül tenni. A dolog nyitja az, hogy minden esélyt föl kell kutat-

Rowan teljesítette kötelességét, és kirúgta a NEM-et a NEM LEHET-ből. Az a srác, aki így tesz, biztosan boldogul.

ni, majd élni kell vele: utána kell rohanni és föl kell rá ugrani, nem ülni és várni, hogy elszalasszuk. A kedvező alkalom olyan busz, amelyiknek nagyon kevés a megállója.

Pályaválasztás

"Légy résen", hogy fölkészülhess mindarra, amit a jövő hoz. Ha olyan helyzetben vagy, hogy már mint fiú pénzt keresel, mit akarsz tenni ha majd vége lesz annak a munkának? Jó volna, ha valamilyen szakmát tanulnátok, s aközben félretennétek a fizetéseketek, hogy megélhessetek, míg állást nem találtok jövődő szakmátokban.

És próbáljatok meg második szakmát is szereznni arra az esetre, ha az elsővel bármikor kudarcot vallanátok, mert ez gyakran megesik.

Egyszer azt mondta nekem egy munkaadó: "Sohasem alkalmazok olyan fickót, akinek sár-ga az ujsa (a dohányzástól), vagy aki mindig nyitva tartja a száját (azok a fiúk, akik szájon át lélegeznek, bugyutának látszanak)." Bárki számíthat rá, hogy munkát talál, akinek van pénze a bankban, nem iszik és vidám.

Rengeteg semmirekellő vagy gyöngje jelle-mű ember került már ki az életbe, és nem egy sohasem csinált semmi hasznosat, de soha nem hallottam, hogy olyan fiatalember vallott volna kudarcot, aki úgy lépett az életbe, hogy komolyan akart dolgozni, azzal a képességgel, hogy ki tud tartani munkahelyén, egyenesen tud visel-kedni, és józan tud maradni.

Annak a fiúnak, aki cserkészként megtanulta, amit csak tudott, jó esélyei vannak az életben.

Ne légy naplopó. Ha sikert akarsz, láss hasznos fog-lalkozáshoz.

8. fejezet

ÉLETMENTÉS

23. táborút

KÉSZÜLJ FÖL A BALESETREI

Az ispotályos Szent János lovagok—Balesetek—Hős fiúk—Életmentő kitüntetés

A RÉGI IDŐK lovagjait "ispotályos lovagoknak" nevezték, mert kórházakat tartottak fenn, hogy gyógyítsák a betegeket, szegényeket és a balesetben vagy háborúban megsebesülteket. Pénzüket összegyűjtötték, és ebből tartották fenn kórházait, és noha bátor, harcias férfiak voltak, ők voltak az ápolók és orvosok is.

Kiváltképp a Jeruzsálemi Szent János lovagrend tagjai szentelték e munkának életüket 800 évvel ezelőtt. A brit Szent János Mentőbrigád és a Vöröskereszt ma e lovagok képviselője.

A fölfedezőknak és vadászoknak és más nyomkeresőknek a világ távoli vidékein tudniuk kell, mit tegyenek, ha maguk vagy mások balesetet szenvednek, vagy megbetegednek, mivel gyakran több száz kilométerre vannak az orvostól. Emiatt a cserkészfiúknak is minden lehetőséget meg kell tanulniuk, hogyan gondoskodjanak a betegekről, és mit tegyenek balesetnél.

Egyszer fivérem egy barátjával Ausztrália őserdeiben táborozott. A barátja dugót akart kihúzni egy palackból, és a palackot térde közé fogta, hogy jobb fogás essék rajta. A palack szétrepedt, éles széle mélyen belevágott a combjába, és elvágta az ütőérét. Fivérem gyorsan

*

A Jeruzsálemi Szent János Lovagrendről van szó, amelyiknek a katolikus ága ma a Máltai Lovagrend. I. J.

félkapott egy követ, zsebkendőbe csavarta tamponnak, a zsebkendőt a seb fölött a lábára kötötte úgy, hogy a kó nyomja az ütőerét. Azután szerzett egy pálcát, átdugta a zsebkendőn, és addig csavarta, míg a kötés olyan szorossá nem vált, hogy megállította a vérzést. Ha nem tudta volna, mit tegyen, az ember néhány perc alatt elvérzett volna. Mondhatjuk, hogy megmentette az életét azzal, hogy tudta, mit tegyen, és hogy azonnal tette.

BALESETEK

Baleset mindig van, és a cserkészfiúnak mindig van esélye, hogy segítsen az elsősegélynyújtásban.

Mindnyájan nagyrabecsüljük azt, aki saját élete kockáztatásával megment valakit. Hős az ilyen.

Kivált a fiúk tartják annak, mivel teljesen másnak tűnik a szemükben, mint ők maguk. Pedig nem más. Minden fiúnak megvan az esélye, hogy életmentő hőssé váljék, ha elhatározza, hogy fölkészül rá.

Nagyon valószínű, hogy valamikor majdnem minden cserkész szemtanuja lesz balesetnek, és ha tudjátok, mi a teendő, és azonnal teszitek is, ott megszerezhetitek azt az egész életre szóló jó érzést, hogy megmentettétek egy embertársatokat, vagy segítettetek rajta.

Légy résen!

Ne feledjétek a jelszavakat: LÉGY RÉSEN. Légy résen, és készülj föl rá előre, hogy balesetnél mit kell tenned.

Légy résen, hogy meg is tudd abban a pillanatban, amint a baleset tényleg bekövetkezik.

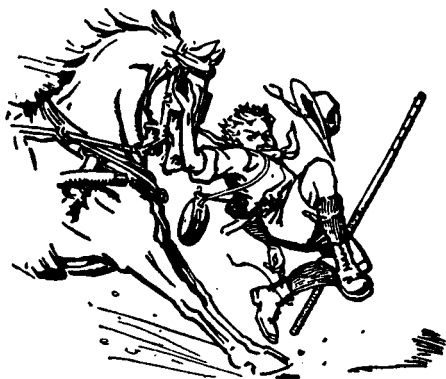
Én elmagyarázom nektek, mit kell tennetek a különféle baleseteknél, titektek pedig annyit kell gyakorolnotok, amennyit csak tudtok. De a legfontosabb, amit nektek, cserkészeknek szemetek előtt kell tartanotok, az az, hogy bárhol vagytok, bármit tesztek, tegyétek föl magatoknak a kérdést: milyen baleset fordulhatna itt elő, és mi a kötelességem, ha előfordul.

Akkor vagytok fölkészülve, akkor vagytok résen.

És amikor a baleset tényleg előfordul, mindig arra gondoljatok, hogy nektek, mint cserkészeknek, az a dolgotok, hogy ti legyetek az elsők, akik mentéshez láttok. Ne hagyjátok, hogy mások, nem cserkészek, megelőzzenek titeket.

10. Tomi, a zöldfülű

Tomi közlekedik.

Tele fennkölt gondolattal az úttestén andalog.
Épp csak arra nem gondol, ez milyen veszélyes dolog.

Gondold át előre!

Tételezzük föl, hogy az állomás zsúfolt peronján álltok, és vonatra vártok.

Képzeljétek el: most fog valaki leesni a peronról a sínek közé, s el kell rántanom a vágányról a túlsó oldalra—nem volna idő, hogy ismét visszahúzzam a peronra. Vagy ha a vonat már nagyon közel volna, az egyedüli megoldás az volna, ha laposra lehasalnék, s őt is lehasaltatnám a sínek közé, hogy a vonat elmelessen fölöttünk.

Ekkor, ha ez a baleset tényleg bekövetkeznék, ti már azonnal ugranátok is le, és végrehajtanátok, amit kigondoltatok, miközben mindenki még csak izgatottan, sikoltozva rohangálna, de semmit se tenne, mert nem tudná, mit tegyen.

Ilyen eset tényleg megtörtént. Egy asszony Londonban leesett a Finsbury Park megállójának peronjáról, épp akkor, amikor a vonat befutott. Egy Albert Hardwick nevű férfi leugrott hozzá, lehasalt, az asszonyt is lenyomta a sínek közé, a vonat pedig úgy ment el kettejük fölött, hogy hozzájuk sem ért.

Másrészt viszont volt egy botrányos eset is, amely Hampsteadnél fordult elő. Egy asszony fuldoklani kezdett egy sekély tóban egész tömeg ember szemeláttára, és már félórája fulladozott, de senkinek sem volt mersze, hogy beugorjék, és kihúzza. Nem hinné az ember, hogy ilyen előfordulhatott, hogy az a sok ember csak állt a parton, és fecsegett—de örök szegényükre ez tényleg megtörtént. Az első embernek, aki a helyszíntre érkezett, nem akardóztott érte menni, hanem csupán egy másikat hívott. Még többen odagyűltek, de mivel látták, hogy akik már ott vannak, sem mentek érte, valamilyen titokzatosságot gyanítva megriadtak, és nem mentek érte ők sem, és így hagyták, hogy a szegény asszony a szemük láttára megfulladjon.

Mit tehet a cserkész?

Ha egyetlen cserkész is ott lett volna, remélem, nagyon másképp alakult volna a történet. Ez jó lehetőség lett volna egy cserkésznek, hogy kitüntesse magát. Hálás lett volna, hogy kiképzést kapott.

Tegyétek a kötelességeketek.

Segítsétek felebarátotokat, kivált, ha nő.

Ne törődjétek vele, ha a többiek kibúvót keresnek.

Vessétek bele magatokat merészen, a célra figyeljétek, amit el akartok érni, és ne a magatok biztonsága legyen az első.

A fiúk azt hiszik, hogy túl fiatalok és túl kicsik ahhoz, hogy többet tegyenek, mint hogy kívülállókként nézzék az életmentést. Pedig ez nagy tévedés.

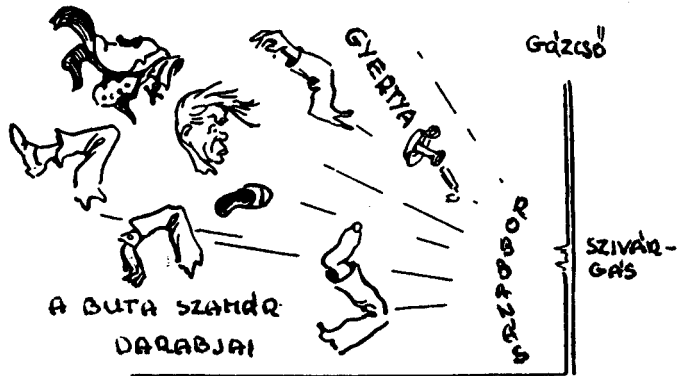
Amióta megírtam ezt a könyvet, sok ezer esetben ugrottak cserkészek a vízbe, hogy kimentsék a fuldoklót, míg a tömeg visszariadt a segítségnyújtástól.

A cserkészeknek vannak vitéségi érmeik, amelyeket hősies tettért és életmentésért kaphatnak.

Készüljön föl minden cserkész, hogy elnyerje valamelyiket. Eljön az a nap, amikor majd baleset szemtanui lesztek, és ez lesz a ti lehetőségetek. Ha már előre megtanultátok, mit kell

ilyenkor tennetek, azonnal a színre léphettek, és okosan cselekedhettek, és talán elnyeritek ezt a kitüntetést. Akárhogy is sikerül, valamit nyertek, ami sokkal több, mint egy érem: azt a megnyugtató érzést, hogy életek kockáztatásával segítettetek egy felebarátotokon.

24. táborfűz

MIT TÉGY BALESETNÉL?

A pánik—A tűz—A fuldoklás—A megvadult ló—Egyebek

MINDEN ÉVBEN sokan veszítik életüket pánik miatt, ami nagyon gyakran parányi kis okból pattan ki, és meg is lehetne fékezni, ha egy vagy két ember nem vesztené el a fejét.

Néhány éve, egy este, a New-York-i kikötőben horgonyzó komphajó fedélzetén valaki egy pár rákot fogott, és az az ötlete támadt, milyen jó tréfa volna, ha elengedné őket a hajón. Az egyik rák megfogta a hajó macskáját, az pedig fölnyivákolott, és egy csapat iskoláslány közé ugrott. Azok sikoltozva szétrebbentek. Ez indította el a pánikot a hajón lévő több száz utas között. Mindenfelé rohángálni kezdtek, egyszer csak a korlát kitört, és nyolcan lezuhantak a fedélzetről. Mire észbe kaphattak volna, elsodorta őket az ár, és megfulladtak.

Egy pár éve egy férfi boltját nyitotta reggel egy orosz városban. Nagy fekete bombát pillantott meg a pulton. Kirohant az utcára, hogy meneküljön előle. Amint a rendőr meglátta a rohanó férfit, tolvajnak vélte, és mivel nem állt meg, rálőtt. A golyó nem találta el a boltost, de eltalált egy másik embert; pánik tört ki, és sokan életüket veszítették. Miután elmúlt a zűrzavar, a férfi visszament az üzletébe. A bomba még mindig ott volt a pulton—de nem bomba volt, hanem egy nagy, sötét görögdinnye!

Néhány éve pánik és zűrzavar tört ki gyermekek közt Barnsleyben, egy színházban, minden ok nélkül, csupán attól, hogy túl sokan voltak. Nyolc gyereket nyomtak agyon. Még több életet is követelt volna a nagy lökdösődés, ha két ember meg nem tudta volna őrizni hidegvérét, és helyesen nem cselekedett volna. Az egyik, Gray nevezetű, több gyereket derűs hangon elhívott, míg az, aki az előadást tartotta, hirtelen képeket kezdett vetíteni a vászonra, és így elterelte a többinek a figyelmét, és gátat vetett a pániknak. Ha már egy vagy két ember megőrzi lélekjelenlétét, és azonnal helyesen cselekszik, gyakran több száz embert le tud csillapítani, és így sok életet meg tud menteni.

Ha körülöttetek pánik törne ki, ti is azt akarnátok talán, amit a többi. Talán el akarnátok rohanni, talán megdermednétek, és csak jajgatnátok. Bizony uralkodnotok kell magatokon, ha így éreznétek. Ne engedjétek a pániknak, ha másokat elkapott—ne veszítsétek el a fejete-
ket, fontoljátok meg, mi a helyes tennivaló, és azonnal lássatok neki.

TÚZBÓL MENTÉS

Gyakran fordul elő, hogy bátran embereket mentenek ki égő házból. Naponta láthatjuk az újságban. Minden esetet tanulmányoznotok kell, miként zajlik le, és bele kell élnetek magatokat, mit tettek volna azok között a körülmények közt. Így láttok hozzá, hogy megtanuljátok, mit kell tenni különféle baleseteknél.

Ilyen eset fordult elő néhány éve. A fiatal tengerész, George Obeney a Chathamban horgonyzó *Andromeda* hadihajón teljesített szolgálatot. A Kingsland Roadon sétált, amikor hirtelen észrevette, hogy ég egy ház. Több emelet magasan egy asszony azt kiabálta, hogy gyermekei nem tudnak kimenekülni. A tengerész otthagya barátait, valahogyan fölmászott a falon az asszony alatti ablakig, betörte, és így meg tudta vetni a lábát. Az asszony a fölötté levő ablakból le tudta engedni hozzá egyik gyermekét, a tengerész meg tudta fogni, és le tudta engedni a földre. Így adták kézről kézre egyik gyereket a másik után; hat gyereket és még két asszonyt engedett így le. Ekkor a tengerész a sűrű füsttől elvesztette az eszméletét, de a lent állók elkapták. Ez jó példa nektek, hogyan teljesítsétek kötelességeiteket AZONNAL, anélkül, hogy a veszélyre vagy a dolog nehézségére gondolnátok.

Néhány éve kigyulladt egy ház Shoreham Beachben. A helyi cserkészcsapat gyorsan a helyszínre ért. Úgy végezték a dolgukat, mint igazi cserkészek. Nemcsak mint tűzoltók, akik megfékezik a tüzet, hanem mint életmentők is: két asszonyt és egy gyermeket mentettek ki, majd elsősegélyben részesítették őket, és bekötötték sebeiket.

ÉG A HÁZI

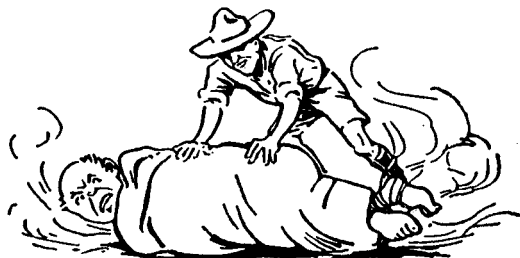
Ha észreveszitek, hogy ég egy ház, akkor

1. riasszátok a bentlakókat,
2. értesítsétek a legközelebbi rendőrt vagy tűzoltólaktanyát,
3. mozgósítsátok a szomszédokat, hogy hozzanak létrát, matracot, szőnyeget, hogy így az emberek le tudjanak ugrani.

Miután a fecskendők megérkeztek, leghelyesebb, ha a fiúk segítenek a rendőrségnek, hogy a tömeget viasszorítsa a tűzoltók útjából.

Ha be kell menni a házba, hogy gyöngye vagy ájult ember után kutassatok, a legfontosabb, hogy nedves zsebkendőt vagy ruhát tartsatok az orrotok és szátok elé, és legörnyedve járjatok, vagy négykézláb kússzatok, a padlóhoz nagyon közel, mivel ott van a legkevesebb füst vagy gáz. Ezen kívül, ha tűzön vagy szikraesőn akartok átmenni, fogjatok egy takarót, ha tudtok, nedvesítsétek meg, vágjatok nyílást a közepébe, hogy át tudjátok dugni rajta a fejete-
ket. Ez afféle szikrafogó köpeny lesz, amellyel keresztül tudtok törni lángon vagy szikraesőn.

Ha valahol a közelben tűz üt ki, a cserkészek a lehető leggyorsabban hívják össze az őrsöket, és induljanak el cserkészlépésben a fény vagy füst irányában. Ott az őrsvezető jelentkezzék a rendőrségnél vagy a tűzoltóknál, és ajánlja föl őrsze szolgálatait kordonnak, hogy visszaszorítsák a tömeget, vagy hogy üzenetet vigyenek, vagy hogy vagyontárgyakra vigyázzanak, vagy hogy bármilyen módon segítsenek.

Nem valami kellemes dolog, ha a padlón pokrócba vagy szőnyegbe csavarznak, de így lehet segíteni azon, akinek tüzet fogott a ruhája. Vigyázzatok, hogy saját ruhátok nehojy lángra kapjon.

Ha olyan személyre akadtok, akinek tüzet fogott a ruhája, fektessétek a padlóra, mivel a tűz csak fölfelé terjed, majd csavarjátok pokrócba vagy szőnyegbe, kabátba vagy takaróba. Közben ügyeljetek rá, nehogy ti magatok is meggyulladjatok. Ennek a magyarázata az, hogy a tűz nem tud továbbterjedni, ha nem kap levegőt.

Ha eszméletlen emberre akadtok (félelmében ágy vagy asztal alá bújhatott), vagy vállatokon kell kivinnetek, vagy, ami sűrű füstben vagy gázömlésnél gyakran könnyebb, lepedővel vagy kötéllel fogjátok hámba magatokat elébe, és húzzátok ki a szobából a padlón, négykézláb mászva.

Hogy ezt megtehesétek, kössetek mentőhurkot a köteletek mindkét végére; egyiket vessétek át a sérült mellkasán és karja alatt, a másikat saját nyakatok köré. Azután fordítsatok hátat neki, kezdjétek négykézláb húzni, fejével előre. Ha a mentőhurok hossza megfelelő, a hurok föl fogja emelni a fejét a földről, amint a 247. oldalon levő ábra mutatja.

VÍZBŐL MENTÉS

A cserkészzhősök névsora arra vall, hogy a balesetek milyen nagy része származott abból, hogy mások nem tudtak úszni. Ezért nagyon fontos, hogy mindenki megtanuljon úszni, és ha már tud, azt is megtanulja, hogyan mentsen ki másokat a vízből.

Közepes úszó is megmenthet fuldoklót, ha tudja, hogyan, és barátaival néhányszor gyakorolta.

Az a közhiedelem, hogy a fuldoklót a víz háromszor fölveti, mielőtt végleg elmerülne. Ez badarság. Azonnal is megfulladhat valaki, hacsak gyorsan nem segítenek rajta.

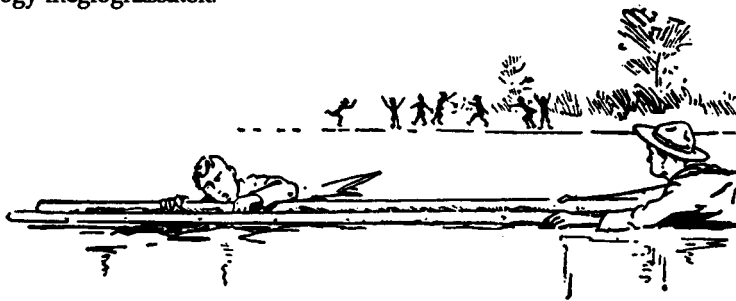
Egy a fontos: ne hagyjátok, hogy a fuldokló lefogjon benneteket, amikor közelébe értek, mert akkor ti is megfulladhattok. *Maradjatok mindig mögötte.*

Dugjátok egyik karotokat keresztben a mellkasán át a hóna alá, mondjátok neki, hogy maradjon nyugton, ne kapálódzék. Ha szót fogad, könnyen a víz fölött tarthatjátok. De ha nem, legyetek óvatosak, mert félelmében nem fordul a hátára, hanem belétek kapaszkodik. Ha

nyakatokba csimpaszkodnék, karoljátok át a mellkasát, a másik kezetekkel pedig nyúljatok az álla alá, tenyérrel fölfelé, ujjatok hegyével orra alatt. Húzzátok és nyomjátok, és el kell, hogy engedjen benneteket. Ha a csuklótokat fogná le, csavarjátok csuklótokat hüvelykujja felé, és szabadítsátok ki magatokat. De mindez nem fog eszetekbe jutni, ha nem gyakoroljátok sokat a többiekkel; mindegyikőtök legyen fuldokló és mentő is.

Ha valamelyikőtök még nem tudna úszni, és olyan vízbe esnék, amelyekben elmerül, ne felejtsetek, hogy nem sülyedhettek el, ha ügyeltek rá, hogy a következőket végigcsináljátok. Először, tartsátok kiinn a szátokat úgy, hogy jól hátrahajlítottok a fejeteket. Másodsor, tartsátok tüdőtöket tele levegővel úgy, hogy mély lélegzetet vesztek, de kevés levegőt fújtok ki. Harmadsor, tartsátok karotokat a víz alatt. Hogy mindezt megtehessétek, nem szabad kiáltoznotok, mert ettől csak kiürülne a tüdőtök, és kézzel-lábbal sem szabad kapálódznotok, se segítségért integetnetek, mert ettől elsülyednétek.

Ha azt látjátok, hogy valaki vízbeesik, és fuldoklani kezd, és ti nem tudtok úszni, dobjatok neki kötelet vagy evezőt vagy pallót, hogy megmarkolhassa, és belekapaszkodhassék. Ha valaki alatt beszakad a jég, és képtelen visszamászni, mivel a lyuk széle letörik, dobjatok neki kötelet, és kérjétek meg, ne kalimpáljon. Ez önbizalmat adhat neki, míg létrát vagy rudat nem tudtok átfektetni a léken, és ezzel ki nem tud mászni, vagy ti nem tudtok hozzá-mászni, hogy megfoghassátok.

Jégbeszakadt mentéséhez toljátok hozzá létrát.

HOGYAN DOBJ MENTŐKÖTELET?

Gyakran sokkal több haszna van, ha jól tudtok kötelet dobni a fuldokló kezeügyébe, mint ha utánaugranátok, hogy aztán két embert kelljen kihúzni.

A legjobb, ha a hajító- vagy fogáskötél kb. tizenhárom méteres. Ha külön hajítókötelet csináltok; kb. félcenti vastag, finom, hajlékony, fonott vagy sodrott kötélből legyen. Hosszú dobáshoz rendszerint az a szokás, hogy a dobóvégére súlyos csomót kötnek, vagy kis homokzsákot erősítenek, hogy messzebbre repüljön. De vigyázzatok, hogy a súly a mentendő kinyújtott karjába essék, *ne* az arcába.

Most döntsétek el, melyik kézzel akartok dobni. A legtöbb ember természetesen jobb kezét

használja. Azon a kezeteken tekerjétek föl hajítóköteleteket nagyon gondosan, az óramutató járásával egy irányban, és legyen a tekercs magassága mondjuk negyvenöt centi. Amikor úgy felét már föltekertétek, emeljétek föl egyik ujjatokat, hogy elválasszátok ezeket a karikákat a továbbiaktól, és a hátralevő kötelet kezetek többi ujján tekerjétek föl.

Amikor a kötél végére értek, fogjátok meg erősen balkezetek utolsó három ujjával, vagy még jobb, ha hurkot csináltok a végére, amin átfér a csuklótok, és így dobáskor nem veszítitek el a végét. Ezután vegyétek át a második karikacsomót jobb kézből a bal kezetek első két ujjára. Most mindkét kezetekben van egy tekercs kötél.

A jobb kezetekben tartott tekercsot dobjátok először, és azonnal folytatjátok a bal tekerccsel, de *nem engeditek el a végét*. Ha így dobjátok, a kötél nem fog összegabalyodni, és az egész kötelet egyenesen el lehet dobni, így a lehető legmesszebbre ér el. Amikor egyetlen tekercsben dobjátok ki, szinte sohasem bomlik szét eléggé, és nem ér messze.

Lehet alulról vagy fölülről dobni. Az utóbbi jobb, és szinte elkerülhetetlen, ha a kötelet akadály mögül kell dobnotok, pl. fedélzeti korláton vagy falon át, vagy ha tűznél olyan embernek kell dobni, aki magasabb emeleten van.

MENTÉS MEGBOKROSODOTT LÓ ELŐL

Néha balesetet okoz a megvadult ló, ha letipor valakit. Jó, ha mindenki tudja, hogyan kell megfékezni a megbokrosodott lovat, és így megakadályozni, hogy sérülést okozzon.

A megvadult ló megfékezésének nem az a módja, amit oly sokan tesznek, hogy ugyanis elébe rohannak, és kezükkel hadonásznak. Ehelyett együtt kell vele szaladni, belekapaszkodni a kocsirúdba, nehogy elessetek, másik kezetekkel megragadni a kantárszárát, és elhúzni a ló fejét oldalra, magatok felé, ezzel addig fordítani a lovat, míg fálnak vagy háznak nem vezetitek, vagy más úton nem kényszerítitek megállásra. De ez könnyű súlyú fiúnak természetesen nagyon nehéz. Amit az ilyen balesetnél tehet, inkább az, hogy vegye gondozásába a megvadult ló által megsebesített embereket.

EGYÉB BALESETEK

Nem vehetjük sorra mindazokat a baleseteket, amelyekről hallhattok, de a lényeg az, hogy a cserkész sohasem veszítheti el a fejét, és tudnia kell, mi a helyes teendő az adott pillanat-

Gyakorlat kell hozzá, hogy megtanuljátok, hogyan kell helyesen dobni a mentőkötelet úgy, hogy magatok bele ne gabalyodjatok.

ban, de tegye is emberül, még a legváratlanabb körülmények közt is.

J. C. Davel, a dél-afrikai 1. bloemfonteini csapat cserkésze, egy kislányt pillantott meg a háztetőn, valamilyen villanyvezetékbe belebonyolódva. Bár figyelmeztették, ne menjen föl hozzá, mert maga is halálát lelheti, fölmászott, és lehozta. Sajnos, a gyermek már halott volt.

Lockley, az 1. atherstone-i csapat cserkésze vásárban volt, és a kórhintát bámulta, amelyhez gőzgéppel hajtott dinamó adta az áramot. A gépész a gép fölé hajolt, és a gép bekapta a ruháját. Éppen be akarta rántani, amikor Lockley a géphez ugrott, és mivel konyított a gépekhez, fölcsapta a szabályozókart, és még épp jókor állította le a gépet ahhoz, hogy megmentse az embert.

Íme, van rá példa, hogy a srác résen áll, tudja, mit tegyen, és habozás nélkül teszi is.

ÓRSI ÉLETMENTŐ GYAKORLATOK

Gyakoroljátok, hogyan alakítsatok "kerítést" cserkészbotokkal a tömeg visszaszorítására. Ezt játékosan csinálhatjátok: a csapat egyik fele a "tömeg", a másik a "cserkészek".

Utásítsatok a cserkészeket, hogy tanulják meg, merre van környékükön tűzcsap, rendőrségi őrszoba, tűzjelző, tűzoltólaktanya, mentőállomás, kórház stb.

Gyakoroljátok, hogyan kell mentőhurkot kötni kötélre, és eszméletlen embert húzni.

Mindent kövessetek el, hogy rávegyétek a cserkészeket, tanuljanak meg úszni. Városban, ahol van úszoda, ennek nem lehet akadálya. Vidéken a cserkészek legjobb alkalmi az úszás megtanulására, ha tenger vagy tó vagy folyó mellett rendeztek nyári tábor, ahol biztonságos az úszás.

Gyakoroljátok a vízben fuldokló kimentésének különféle módszereit.

TŰZBŐL MENTÉS JÁTÉKOSAN

Csináljátok sűrű füstöt adó tüzet a szomszéd szobában vagy épületben, míg ti az otthonban vagytok. Titokban beszéljétek meg két vagy három fiúval, hogy mihamielyt megszólal a tűzriadó, megrémülve rohanjanak be, és próbáljanak pánikot kelteni.

Vagy úgy riasszatok, hogy valaki berohan, tüzet kiált, vagy valami hangos petárdát süt

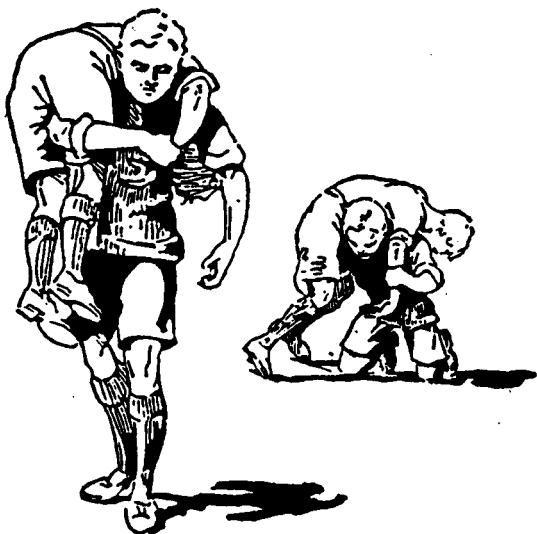
el. Ezután őrsvezetője vezetésével egy vagy két órs lásson neki a tűz oltásának. Zárjanak be ajtót, ablakot, küldjenek cserkészeket az épület minden részébe, hogy megállapítsák, terjed-e a tűz, és kutassák föl a megmentendő embereket.

Ezután a cserkészek kössenek szájukra és orrukra nedves zsebkendőt. Bujtassatok "eszméletlen" embereket (vagy zsákbabát) asztal stb. alá. A cserkészek mentsék ki őket a vállukon vagy kihúzza őket, és engedjék le a földszintre. Használjatok mentőponyvát, csúszdát stb.

Más csoportok álljanak láncba, vödöradogatáshoz.

Megint másik csoport élessze a megmentetteket. Másik csoport alkosson "kordont", hogy segítsen a rendőrségnek és a tűzoltóknak a tömeg viasszaszorításában.

25. táborúz

SEGÍTS MÁSOKNI*

Elsősegély—A sokk—Vérzés—Mesterséges légzés—Egyéb elsősegély—Betegszállítás

HA BALESETTEL találkoztok, ne feledjétek: *nem vagytok orvosok*. Mint elsősegélynyújtók, azonnal orvost kell hívnótok. A ti dolgotok az, hogy a beteg ne legyen még rosszabbul, míg az orvos meg nem érkezik, azáltal, hogy megelőzitek a sokkot, megállítjátok a vérzést, mesterséges légzést alkalmaztok, vagy azt teszitek, amire még szükség van.

Ha balesetnél egyedül volnátok egy eszméletlen sebesülttel, fektessétek a hátára, emeljétek föl kissé a fejét, és fordítsátok oldalára, nehogy a torkára akadjon valami, ne fulladozzék, és ha hányna, kifolyják a szájából. Lazítsátok meg a ruháját a nyakán és mellkasán. Takarjátok be, hogy melegen tartsátok. Keressétek meg, hol van megsérülve, és lássátok el aszerint, amint az elsősegélynyújtásban tanultátok.

Ha az embert eszméletlenül fekvé találjátok, gondosan vizsgáljátok meg a talajt, vannak-e "jelek" körülötte, és jegyezzétek föl az elhelyezkedésüket is arra az esetre, ha utóbb kiderülne, hogy megtámadták.

Ha órsötökkel vagytok a baleset helyszínén, vagy sebesült emberre bukkantok, az órszeveztő küldjön cserkészorvosért, ő maga pedig egy cserkész segítővel lássa el a beteget. A se-

*Az itt következő tanácsok jórészt nagyon elavultak, követésük még bajt is okozhat. Kérjétek tehát ki szakember véleményét, mielőtt bármelyiket is megfogadnátok. I. J.

gédőrsvezetőnek pedig a többi cserkész segítsen, hogy vizet vagy takarót szerezzen vagy hordágyat készítsen, vagy szorítsa vissza a tömeget, ha van, úgy, hogy bottal kordont vonnak.

Általában az a legjobb, ha a betegnek mindenekelőtt a nyugalomát biztosítjuk. Ne próbáljátok mozgatni, ha nem szükséges, és ne zavarjátok kérdésekkel, mielőtt kissé magához nem tér.

A SOKK

A sokk veszélyes állapot, szinte minden sérüléssel velejár. Mindig számítanotok kell rá, jobban mondva, természetesnek kell vennetek, hogy föllép, és tegyétek, amit tudtok, nehogy komollyá váljék.

A beteg elgyöngül, arca elsápad. El is vesztheti az eszméletét. Ne hagyjátok, hogy ez bekövetkezzék. Azonnal fektessétek a hátára, fejét oldalra hajtva. Tartsátok melegen azáltal, hogy takarókat vagy kabátot tesztek rá.

A VÉRZÉS

Ha valakinek a sebe erősen vérzik, szorítsátok össze a sebet, vagy a hüvelyketeikkel nyomjátok erősen az izmot rögtön fölötte, azaz a seb és a szív közt, hogy megállítsátok a vér áramlását az ütődérben. Azután készíttetek tampont valami olyasféléből, mint a lapos kerek kavics, és kössétek a sebre.

Ha a vérzés nagyon erős, kössetek lazán a végtagra zsebkendőt a seb fölé, és csavarjátok meg egy pálcikával, de csak annyira, hogy elálljon a vérzés. A csavart legalább negyedóránként meg kell lazítani, különben súlyos és végleges károsodást idéztek elő. Ha lehet, tartsátok a sebzett testrészt a test többi részénél magasabban. Hívjatok orvost, amilyen hamar csak tudtok.

Kis sebre tegyetek jódot, és fődjétek be tiszta (steril) kötéssel. Ezt pólyával rögzítsétek.

Ha valakinek vérzik a füle, vagy valahonnét leesve eszméletlen, ez koponyasérülésre utal. Ha lehet, egyáltalán ne mozgassátok a beteget. A legjobb, ha fekvé hagyjátok ott, ahol van, hideg vizet vagy jeget tesztek a fejére, és nyugton hagyjátok, míg az orvos meg nem jön.

Vérköpés vagy vérhányás belső sérülésre vall, vagy arra, hogy a beteg testében egy kis véredény megrepedt. Ha a vér világospiros színű, és habbal keveredik, ez azt jelenti, hogy a tüdő sérült meg. Mindkét esetben hagyjátok békén a beteget, adjatok neki jeget szopogatni, vagy vizet iszogatni.

MESTERSÉGES LÉGZÉS

Hogy életre keltsetek valakit, aki füst- vagy gázmérgezés miatt úgy tűnik, megfulladt, vagy nem lélegzik, mesterséges légzést kell alkalmaznotok. Ez egyszerűen annyi, hogy a beteget

hasára fektetitek, kinyomjátok belőle a levegőt, majd hagyjátok, hogy ismét beleáramoljék*.

1. Amint kihúztátok a vízből, fektessétek a hasára, karja nyújtva, arca oldalra fordítva. Térdeljetez, vagy guggoljatek mellé vagy fölé, feje felé nézve.

2. Tegyétek a kezetezket a beteg vesetájára kétoldalt, a hüvelykujjak párhuzamosan, majd-nem érintve egymást, és az ujjak a legalsó bordáig nyúlnak le.

3. Lendüljetez előre nyújtott karral, hogy testetek súlya csuklótokra nehezedez, és gyakoroljatek erős, állandó, lefelé irányuló nyomást a betegre, míg lassan kimondjátok: "egyezer, kétezer", hogy a beteg gyomrát a földhöz szorítsátok, és kinyomjátok a mellkasából a levegőt.

4. Ezután hajlítsátok hátra a testetezket, hogy megszúnjék a nyomás, míg kimondjátok: "háromezer, négyezer, öt-ezer", de kezetezket ne tegyétek el.

Folytassátok az előre-hátrahajlást, hogy fölváltva fölengedezjetez és rányomjátok a beteg gyomrát a talajra, és így kinyomjátok a levegőt a mellkasából és szájából, majd hagyjátok, hogy ismét beszívja, míg a beteg fokozatosan magától el nem kezd lélegezni.

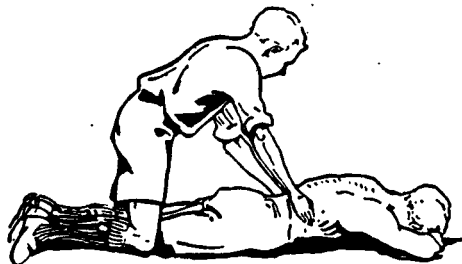
A mozgás helyes úteme legyen kb. húsz nyomás percenként.

Mihelyt a beteg elkezd lélegezni, ab-bahagyhatjátok—de figyeljetez, és ha megszakadna a légzése, újra neki kell látnotok, míg magától nem tud lélegezni. Hogy a mesterséges légzést hosszán tudjátok folytatni, szükség lehet rá, hogy a mentók váltsák egymást.

Azután hagyjátok természetes testhelyzetben feküdni, és lássátok neki, hogy fölmelegítsétek úgy, hogy meleg flanelbe burkoljátok vagy meleg vizes palackot dugtok a combja közé, karja alá és a talpához.

Ha nedves a ruhája, le kell vetköztetni, és meleg takaróba kell burkolni. A lehető legkevésbé zavarjátok a beteget, biztassátok, hogy aludjon, de ti gondosan figyeljetez legalább még egy órán át.

Most mindjárt kezdjetez gyakorolni a mesterséges légzést, hogy pontosan megértsétek, hogyan is kell csinálni, és így RÉSEN LEGYETEK, hogy valamikor valami szegény fickón segíthessetez, ha szüksége lesz rá.

Minden cserkésznek meg kell tanulnia a mesterséges légzést.

*Manapság a szájon át végzett mesterséges légzést ajánljuk. Végrehajtását szakembertől lehet megtanulni. I. J.

EGYÉB ELSŐSEGÉLY

Agyrázkódás vagy szédülés

Ez általában esés vagy a fejre kapott ütés következménye. Helyezzétek a beteget teljes nyugalomba, és tartsátok melegen. Hívjatok orvost, amilyen gyorsan csak tudtok. A legrosszabb, amit tehetek, ha alkoholt vagy izgatószerrel adtok a betegnek, és ha mozgátjátok.

Ájulás

Ha a beteget ájulás környékezi, és sápadt, az ájulás attól van, hogy túl kevés a vér a fejében. Ültessétek le, nyomjátok a fejét előre a térde közé. Ha a beteg a hátán fekszik, helyezzék a fejét a lehető legmélyebbre, és emeljétek föl a lábát. Mossátok arcát hideg vízzel.

Ha az arca piros, és vértolulása van, emeljétek föl a fejét—túl sok vér van benne, mint agyvérzésnél és napszúrásnál szokott.

Ugyanígy tegyetek a fej sérülésénél is.

Áramütés

Az emberek gyakran veszthetik el eszméletüket amiatt, mert villanyvezetéket vagy sánt érintenek meg. A beteget le kell húzni a sínről, de óvatosaknak kell lennetek, nehogy ti magatok is áramütést kapjatok. Ha lehet, kapcsoljátok ki az áramot. Ha nem, szigeteljétek magatokat úgy, hogy üvegre vagy, ha nincs, száraz fára álltok, vagy gumicsizmát húztok. Gumikesztyűt is húzzatok, mielőtt hozzányúlátok a beteghez. Ha nincs, csavarjátok be a kezeteiket többszörösen száraz ruhával, és a beteget száraz rúddal húzzátok le a vezetékről. Mesterséges lélegzésre lehet majd szükség, miután a lélegzés elkezdődött, kezeljétek a szokásos sokk ellen.

Egy fiú a franciaországi St. Ouenben pillangóra vadászott, eközben ráesett a villamos vasút "élő" sínjére, és azonnal szörnyethalt. Egy járókelő megpróbálta leemelni a sínről, de holtan bukott mellé. Egy téglavető odaszaladt, és megpróbálta megmenteni őket—ő magát is ugyanúgy halálra sújtotta az áram. A két menteni akaró embert az ölte meg, hogy nem tanulta meg előtte, mi a helyes teendő.

Bokaficam

Tegyetek rá szoros kötést. Ne hagyjátok a beteget jární, és ne terhelje a lábát. Szerezzetek segítséget, és vitessétek haza. Tartsátok a lábát fölemelve; óvatosan vegyétek le a cipőjét. A fájdalom csillapítására és a daganat lelohasztására tegyetek rá hideg borogatást úgy, hogy egy szövetdarabot vagy kis törülközőt hajtsatok össze többrét, mártsátok nagyon hideg vízbe, és burkoljátok bele a bokát.

Ha a hideg nem enyhíti a fájdalmat, a meleg borogatás segíthet. A meleg borogatásról néhány dolgot tudnotok kell. Öntetek forrásban lévő vizet összehajtogatott anyagra, ezt burkoljátok vékony törülközőbe vagy szövetbe, hogy ki tudjátok csavarni. Ügyeljétek rá, hogy a lehető legszárazabbra csavarjátok, máskülönben leforrázzátok a beteget. Rázzátok szét a borogatást, és tegyétek a bokára, míg nagyon meleg. Ha enyhül a fájdalom, hagyjátok abba a borogatást. A láb maradjon szorosan bekötve, és a beteg néhány napig pihenjen.

Csonttörés

Általában arról tudjátok fölismerni, hogy egy kar vagy láb eltört, hogy a törés helyén földagad, és fáj. Néha a végtag rendellenesen hajlik meg, és a beteg nem tudja használni. Hívjátok orvost. Kezeljétek a beteget sokk ellen.

A törött végtagot egyáltalán nem szabad mozgatni. Ha föltétlenül szükséges, hogy szállítsátok a beteget, kössétek a törött végtagot valamilyen merev dologhoz, *stíhez*, amely szilárdan és egyenesen tartja, míg a beteget kórházba viszitek.

Sín lehet faléc, cserkészbot, szorosan összecsavart újságpapír stb. Elég hosszúnak kell lennie ahhoz, hogy a törés fölötti és alatti ízületeken túljérjen. Ha lehet, a végtag mindkét oldalára tegyetek sít. Azután erősen kössétek át a síneket egyik végüktől a másikig zsebkendővel, nyakkendővel, vászon- vagy textilszalaggal, de ne annyira szorosan, hogy meggátoljátok a vérkeringést, vagy belenyomjátok a sít a duzzanatba.

Éséstől néha eltörhet a kulcscsont. Ehhez nem kell sín. Hajlítsátok be keresztben a sebesült oldali kart a mellkasra, és kössétek föl kendővel. A kendő fölött kössetek keskeny pólyát a test köré.

Epilepsziás roham

Ha egy ember fölkiált, elterül, rángatja és dobálja végtagjait, szája habzik, akkor epilepsziás rohama van. Nem szabad semmit sem tenni vele, csupán egy darab fát vagy dugót tenni a foga közé, nehogy elharapja a nyelvét. Roham után hagyjátok jót aludni.

Égés és forrázás

Ha valaki véletlenül megég, vagy forró víz forrázza le, és bőre megvörösödik, azonnal valamilyen zsírt kell tennetek rá*, pl. vazelint, és finoman pólyálgátok be. A könnyebb égést szó-dabikarbónából és vízből készített pép enyhíti. A LEÉGÉST úgy kell kezelni, mint minden más égést.

Ha a ruha bármelyik része hozzátapadna az égett sebhez, ne tépjétek le, hanem ÉLES késsel vagy ollóval vágjátok körül a ruhát, majd a megégett részeket a lehető leggyorsabban zárjátok el a levegőtől.

Súlyos égés (hólyagok vagy már pörkölődés) esetén hívjátok az orvost, és kezeljétek a beteget sokk ellen. Sohase szúrjátok ki a hólyagokat!

Fertőzés

Ez annak a következménye, hogy piszok kerül a sebbe. Duzzanat, fájdalom jelentkezik, és vörös csíkok. A forróvizet borogatás a legjobb segítség. Vigyétek a beteget orvoshoz.

*Az égési sebet ma már nem így kell kezelni. I. J.

Fuldoklás

Az akadály eltávolítása végett hajtsátok előre a beteget, és vágjátok keményen hátra a háta közepén. Kis gyermeket fejfelé lefelé fordíthattok, és úgy üthetitek a hátát. Ha ez nem jár sikerrel, nyissátok ki a száját, ha kell, erőszakkal nyúljatok be két ujjal a nyelvén egészen hátra, a torkába, és próbáljátok meg kihúzni az idegen testet. Ha erre hányni kezd, azonnal fordítsátok oldalra a fejét.

Fuldoklást idézhet elő a hirtelen nyelés. Ebben az esetben tegyetek forró, gőzölgő borogatót a beteg nyakára, és adjatok neki jeget szopogatni vagy hideg vizet kortyolgatni.

Füst-, gázmérgezés

Bányában, csatornában és házakban állandó balesetforrás a szivárgó gáz.

Ha ki akartok valakit menteni, jól kössétek be az orrotokat és szátokat nedves zsebkendővel, tartsátok fejeteket olyan közel a padlóhoz, amilyen közel csak tudjátok, és úgy húzzátok ki az eszméletlent, amint a tüzesetnél leírtam. A lehető leggyorsabban vigyétek a friss levegőre (azért mondom, hogy a lehető leggyorsabban, mert ha késlekedtek, hamar benneteket is megmérgez a gáz), majd lazítsátok meg a ruháját a nyaka és a mellkasa körül, és fröccsentsetek hideg vizet az arcába. Ha észrevennétek, hogy nem lélegzik, úgy járjatok el vele, mint a megfulladt emberrel, és mesterséges légzéssel próbáljátok meg visszaállítani légzését.

Kössetek mentőhurkokat a kötélre, ha eszméletlent húztok.

Hisztéria

Néha az ideges ember (főleg, ha nő), ha fölidegesítik, hisztérikussá válik: kiabál, nevet és sikoltozik. A legjobb kezelés az, ha bezárjuk a beteget a szobába, és tökéletesen magára hagyjuk, míg le nem csillapodik. Ne próbáljátok nyugtatgatni, mert attól még rosszabbul lesz.

Horog a bőrben

Egyszer horog akadt az ujjamba. Fogtam egy kést, levágtam minden mülegyet, ami rajta volt, majd a horgot még beljebb nyomtam az ujjamba, míg a hegye el nem kezdte kinyomni a bőrt belülről. Éles késsel kis nyílást vágtam a bőrön, így a horog könnyen ki tudott bújni,

¹Ez a módszer veszélyes. Ehelyett az ún. Heimlich-féle műfogást használjuk. I. J.

ezután már meg tudtam fogni, és az egész horgot ki tudtam húzni. Persze a horgot nem lehet visszafelé kihúzni, mivel a horog szakálla erősen beleakad a húsbba.

Tisztítsátok ki a sebet.

Kígyómarás

Ne feledjétek: a kígyómarás mérge belekerül a véretekbe, és néhány szívverés után eljut egész testetekbe. Ezért bármit tesztek, azonnal tegyétek. A legfontosabb: meggátolni, hogy a mérge a vénákon át a testbe jusson. Ehhez azonnal kössétek körül a végtagot zsinórral vagy zsebkendővel *a fölött*, ahol a beteget a kígyó megmarta, hogy így meggátoljátok, hogy a vér a méreggel a sebből a szív felé visszaáramoljék; vágjátok nagyobbra a sebet, hogy vérezzék, és a mérge kifolyjék. Ha a mérget szájjal szívjátok ki, nem veszélyes, hacsak nincs seb vagy karcolás a szátokban, amin át egyébként bejuthatna a vérkeringésbe.

A betegnek izgatószerrel kell adni, például kávét, és nem szabad hagyni, hogy elaludjon, hanem sétáltatni kell, szúrkálni és pofozni, hogy ébren tartsátok, míg az orvos kezelésbe nem veszi.

Mérgezés

Ha valaki evés után hirtelen nagyon rosszul lesz, vagy tudjuk, hogy mérget nyelt, legelőször is küldjétek orvosért. Ezután, ha a mérge nem marta föl és nem égette meg a száját, hánytasátok meg úgy, hogy meleg vízzel sót vagy mustárt itattok vele, és a torkát tollal csiklandozzátok. Ha a mérge maró sav volt, nem szabad a beteget hánytatni, hanem magnéziumot vagy szóda-bikarbónát kell neki adni vízzel, hogy közömbösítsétek a savat. Ha a beteg elálmosodnék, ne hagyjátok elaludni.

Orrvérzés

Ez általában nem nagyon káros és nem veszélyes. Néha azonban a vérzés nem akar elállni, és ez azzal járhat, hogy a beteg sok vért veszíthet. Hogy megállítsátok, ültessétek székre, kérjétek meg, hogy hajtsa előre a fejét, és csak a száján lélegezzék. Jó hatása lehet, ha tarkójára hideget tesztek.

Öngyilkosság

Amikor egy ember már odajutott, hogy öngyilkosságot kísérel meg, a cserkésznek tudnia kell, mit tegyen vele.

Ha valaki átvágta a torkát, az a fő, hogy megállítsuk az ütőeres vérzést, ha átvágta. Az ütőér a kulcsfont és a mellkas közt fut, az állkapocs sarkáig; a vérzést úgy állíthatjuk meg, hogy hüvelykujjunkkal erősen nyomjuk a seb szív felőli oldalát, és mindaddig nyomjuk, míg segítség nem érkezik.

Ha az öngyilkosjelölt mérget vett be, mérgezés ellen nyújtsátok elsősegélyt.

Ha fölakasztotta magát, azonnal vágjátok le, de vigyázzatok, tartsátok félkézzel, míg a köteleet vágjátok. Vágjátok át a hurkot, lazítsátok meg minden szoros ruhadarabját a nyak és

a mellkas körül. Kapjon a beteg annyi friss levegőt, amennyit csak tud, fröcsköljete az arcába és mellkasára fölváltva hideg és meleg vizet. Alkalmaztatok mesterséges légzést, mint a fulladástól mentett embernél.

A "zöldfűlű" hajlamos rá, hogy féljen az eszméletlen vagy halott embertől, sőt, még a vér látásától is. Hát nem sok hasznát lehet látni, míg túl nem teszi magát ezen az értelmetlen érzésen! Az a szegény eszméletlen ember nem tud ártani neki, és erőltetnie kell, hogy uralkodni tudjon magán. Ha ez egyszer sikerül, félelme elillan.

Piszok a szemben

Ne engedjétek, hogy a beteg dörzsölgesse a szemét: ettől csak gyulladásba jön, és megdagad, és csak még nehezebbé válik a piszok eltávolítása.

Ha a piszok az alsó szemhéjon van, húzzátok lefelé a szemhéjat, amilyen mélyre csak tudjátok, és megnedvesített tiszta zsebkendő csücskével finoman tisztítsátok le.

Ha a piszok a felső szemhéjon van, emeljétek föl a szemhéjat a szemről, és húzzátok rá az alsóra. Így az alsó szemhéj pillái rendszerint megtisztítják a felső belső oldalát.

Másik módszere ennek, amit minden cserkésznek meg kell tanulnia, az, hogy leültetitek a beteget, mögéje álltok, tarkója a mellkasotokon. Fektessetek egy gyufaszálat a felső szemhéj felső részére, majd fogjátok meg a szemhéj szélét, és húzzátok fölfelé, át a gyufaszálon úgy, hogy kiforduljon. Nedves zsebkendő sarkával, gyengéden távolítsátok el a piszkot, és engedjétek vissza a szemhéjat.

Ha a szem gyulladásba jön, mossátok langyos vízzel.

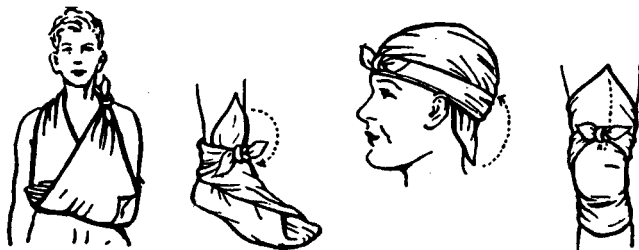
Ha a piszok erősen beágyazódott, csöppentsetek kevés olajat (szemészeti tisztaságú olívaolajat vagy ricinusolajat) az alsó szemhéjra. Hunyja be a beteg a szemét, tegyete rá puha nedves tampon és kötést, és mutassátok meg az orvosnak.

Pólyázás

Hogy be tudjatok kötni egy törött végtagot, jó nagy háromszögletű pólyára van szükségetek, olyanra, mint cserkésznyakkendőtek. Két szára legyen kb. hatvan centi hosszú.

A törött kart vagy kulcscsontot fölkötő kendőt úgy kössétek, hogy vessétek a beteg nyakába, kössétek össze a két szárát kettőscsomóval, csúcsa mutasson a törött kar felé. Fektessetek a kart a kendőbe, vezessétek a csúcsát a könyök fölétt keresztben, és tűzzétek meg, hogy megtartsa a könyököt a kendőben.

A fejkötést arra használjuk, hogy a fejtetőn kapott sebre tett kötést rögzítsük. Terítsétek szét háromszögű kendőtöket, és hajtsátok föl az alapját vagy öt centire. Helyezzétek a beteg homlokára ennek a közepét, rögtön a szemöldöke fölé úgy, hogy csúcsa a nyakába lógjon. Most fogjátok meg a két szárát, kereszteljétek erősen a beteg tarkóján, és hozzátok előre, kössétek kettőscsomót a homlokán. Hajtsátok föl a csúcsát, és tűzzétek a feje tetejére. Ügyeljétek rá, hogy a hajtás síma legyen a fej oldalán, és a kendő két végét dugjátok be.

A cserkésznyakkendőket használják sínzésre és pólyázásra. Kössétek a pólyát csinosra úgy, hogy bedugjátok a végét, ahogy az ábra mutatja.

Rovarcsípés

Minden csípés legjobb ellenszere a szalmiákszesz. A szódadikarbóna is jó. A fullánkot tiszta túvel távolítsátok el.

Savmarás

Egyszer előfordult, hogy egy asszony kénsavat loccsantott egy férfi arcába. Ez nagyon veszélyes sav, minden húst leéget, és lemar, amihez csak hozzáér. Szerencsére épp ott volt egy rendőr, amikor az eset történt, és tudta, mi a teendő. Azonnal rengeteg vizet szerzett, szódát tett bele, hogy lemoshassa a savat, majd ellátta a sebet, mint az égési sebet szokás.

Vakbélgyulladás

Ez meglehetősen hirtelen szokta elkapni az embert, bár rendszerint már előzetes rosszulléttel jár. Erős fájdalom lép föl a hasban a köldöktől jobbra és lefelé öt centire. Hívjátok orvost.

BETEGSZÁLLÍTÁS

Négykezes ülést két cserkész úgy csinálhat, hogy mindegyik megfogja jobb kezével a bal csuklóját, majd ugyanígy megfogja bal kezével a másik cserkész jobb csuklóját. Ha háttámasz is kell, nagyjából ugyanígy háromkezes ülést fognak, de egyik cserkész háttámaszt csinál úgy, hogy megfogja a másik vállát.

Hordágyat a következőképpen készíthettek:

- ajtót, kaput szalmával, szénával, ruhával, zsákkal jól letakartok;
- egy szőnyeget, takarót, zsákok, ponyvát kiterítetek, két erős rudat csavartok oldalukra. Ruhából készíttetek párnát;
- fordítsátok ki két kabát ujját. Dugjátok át rajtuk két rudat; gomboljátok be a kabátokat;
- több zsákon dugjátok át két rudat úgy, hogy a sarkukon lyukat vágtok.

Ha hordágyon szállítotok beteget, indulás előtt ellenőrizzétek, hogy egészen kényelmesen fekszik-e. A két hordágyvivő egyszerre emelje föl a hordágyat; *nem szabad* lépést tartaniuk, és lépjenek rövideket. A hátsó beteghordó kötelessége, hogy gondosan figyelje a beteget.

Ha rövid a rúd, négy beteghordóra lehet szükség a hordágy négy sarkára.

ÓRSI ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI GYAKORLATOK

Az elsősegélynyújtást nagyon alaposan gyakoroljátok, mert a közvélemény sokat vár a cserkészektől.

Rendezetek meglepetésszerű "baleseteket" órsi vagy csapatösszejövetelel, és más-más cserkész irányítsa a műveleteket.

Szabad perceitekben gyakoroljátok a rögtönzött hordágy készítését, a négykezes betegszállítást, a mesterséges légzést, sín készítését sebesült végtaghoz.

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ JÁTÉKOK

A misszionárius

Minden cserkész legyen rendre fölfedező vagy misszionárius néhány egyszerű gyógyszerrel. Három beteget hoznak hozzá egymás után, hogy kezelje őket, mindegyiket más bajjal vagy sebesüléssel. Tanácsot kell adnia, vagy meg kell mutatnia, milyen kezelésre van szükség.

A sebesült foglyok

A foglyok (minden játékosnak egy) egymástól bizonyos távolságban és az indulási vonaltól kb. ötven méterre fősorakoznak. Mindegyik ingére egy lapot tűzünk, amelyre rá van írva, milyen sebe van.

Jelre minden játékos odafut a saját foglyához, a sebet elsősegélyben részesíti, és beszállítja foglyát az indulási vonalra. Az győz, aki elsőnek tér vissza a vonalra helyesen kezelt foglyával.

Akadályverseny

Az életmentő akadályverseny nagyon közkedvelt mind a résztvevők, mind a nézőközönség körében.

Kerékpáros baleset. A táborból visszatérő fiúk. Rohanó kerékpáros. Baleset. A sebesültek ellátása, a betegek elszállítása a kórházba, rögtönzött hordágyakon.

Gázrobbanás. Pátyolgatóné sétálni megy a családjával. Hazafelé menet összefut egy barát-nőjével. Máriát hazaküldi, hogy kapcsolja be a gáztűzhelyet, és készítsen teát apjának. Az

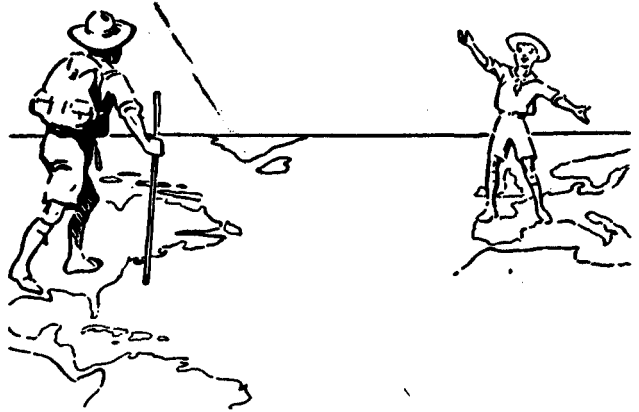
apa hazajön a munkából, és a házat gázzal elárasztva találja. A mentők kivonulnak. Máriát kihúzzák, és mesterséges légzést alkalmaznak. Hańda Bandi rendőr a helyszínre érkezik. Ne így keressétek, hol szivároг a gáz. Egy szolgálatkész, de hebehurgya rendőr szomorú vége. *Tűz van!* Este, kertváros. Tűzriadó. A bennlakók fölriadnak. Kordon a tömeg visszaszorítására. A tűzoltók megérkeznek mentőponyvával, mentőkötéllel és létrákkal. A még bennrekedt lakók kimentése.

Gyártűz. A munkások napi dolgukat végzik, amikor robbanás történik, tüzet okoz az épületen belül, az egyik külső fal leomlik, és megsebesít egy éppen arra járót. A sértetlen munkások ellátják sebesült társukat, míg mások segítségért rohannak, és a mentőkkel és tűzoltó készülékekkel térnek vissza. Egyesek úgy menekülnek az égő épületből, hogy mentőponyvába ugranak.

9. fejezet

ÁLLAMPOLGÁRI KÖTELESSÉGEINK

26. táborúž

A JÓ ÁLLAMPOLGÁR

A cserkész állampolgári kötelességei—A vilámpolgárság

MINDEN CSERKÉSZNEK föl kell készülnie, hogy jó állampolgára legyen hazájának és az egész világnak.

Ernek úgy kell nekilátnotok, hogy minden más fiút barátotoknak tekintetek. Ne feledjétek: akár gazdag, akár szegény, akár városi, akár falusi, vállvetve kell védenetek hazátokat. Ha viszálykodtok, kárára lesztek hazátoknak. Fátyolt kell borítanotok nézeteltéréseitekre.

Ha azért néztek megvetéssel más fiúkra, mert szegényebb családból valók, mint ti, sznobok vagytok. Ha azért gyűlöltök más fiúkat, mert úgy esett, hogy gazdagabbak, mint ti, boldondok vagytok.

Mi valamennyien el kell hogy fogadjuk azt a helyet a világban, ami nekünk adatott, a legjobban fel kell használnunk, és össze kell tartanunk a többiekkel.

Nagyon hasonlítunk a falban lévő téglákhoz. Mindnyájunknak megvan a magunk helye, bár kicsinek tünik az ilyen óriási falban. De ha csak egyetlen téglá is szétmállik, vagy kifordul a helyéről, megterhelésnek teszi ki a többit, repedések keletkeznek, és a fal összedől.

Ne legyetek túlbuzgók a törtetésben. Ha így kezdtetek, a csalódások végtelen sora vár rátok.

Dolgozzatok hazátok javára, vagy annak a szakmának a javára, amiben alkalmaznak benneteket, és meglátjátok, hogy ha így tesztek, eléritek mindazt az előremenetelt és mindazt a sikert, amire vágytok.

Próbáljátok meg, és készüljétek föl erre úgy, hogy komolyan veszitek azokat a tantárgyakat, amelyekre az iskolában tanítanak benneteket, nem azért, mert szórakoztatók, hanem mert hazátok iránti kötelességeitek magatok kipallérozása. Ebben a szellemben foglalkozzotok a matematikával, történelemmel és nyelvtanulással, és boldogulni fogtok.

Ne magatokra gondoljatok, hanem hazátokra, és arra, hogy munkátokból mennyi jó származik majd másoknak.

AMIKOR FELNÓTTÉ VÁLSZ ...

Azután, amikor felnőtté váltok, szavazati jogot kaptok, és részt vehettek hazátok irányításában.

És sokan közületek majd arra hajlanak, hogy automatikusan ahhoz a politikai párthoz csatlakozzanak, amelyikhez apjuk vagy barátaik. Én a helyzetekben nem így tennék. Meghallgatnám, mint mondanak a pártok. Ha csak egy pártra hallgattok, biztosan az lesz a véleményetek, hogy egyedül annak van igaza, az összes többi csak hamis lehet. Azután ha másikat hallgattok meg, úgy találjátok, hogy végülis az az egy az üdvözítő párt, és az előző a rossz.

Az a lényeg, hogy hallgassátok meg valamennyit, és ne hagyjátok, hogy bármelyik is meggyőzzön benneteket. És azután legyetek férfiak, határozótok el magatokat, és döntsétek el, melyiket vélték a leghasznosabbnak az egész ország szempontjából—nemcsak valamilyen apróbb helyi kérdés tekintetében—, és arra az egyre szavazatok mindaddig, míg a helyes úton jár, azaz, míg a haza javát szolgálja.

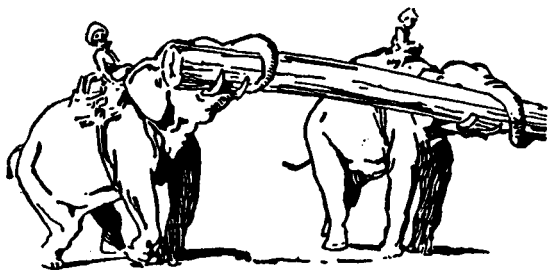
Sok embert vezetett már félre egy-egy újdonsült politikus valamilyen szélsőségesen új nézettel. Sohase higgyetek egyetlen embernek, míg minden szempontból meg nem vizsgáltatok. Szélsőséges eszmék ritkán helyesek; ha utánuk néztek a történelemben, szinte mindről kiderül, hogy már valahol kipróbálták őket, és kudarcot vallottak.

Ősapátok keményen dolgoztak, keményen küzdöttek és bátran meghaltak, hogy hazát teremtsenek nektek. Ne hagyjátok, hogy az égből letekintve azt lássák, hogy csak lófráltok, kezetek a zsebetekben, és hazátok fönmaradásáért semmit sem tesztek.

Rajta! Mindenki a maga helyére, és fel a becsületes munkára!

"AZ EGÉSZ VILÁG BARÁTJA"

Azt se felejtsetek, hogy a cserkész nemcsak a környezetében élők barátja, hanem "az egész világnak". A barátok nem harcolnak egymás ellen. Ha barátságot kötünk idegen országokban élő szomszédainkkal, és ha ők is barátságban élnek velünk, semmi kedvünk sem lesz harcolni egymással. És ez a lehető legjobb módja annak, hogyan kerüljük el a jövőben a háborút, és hogyan biztosítsuk a tartós békét.

A burmai elefántoktól van mit tanulnia a világ népeinek. Összefognak, és így a legnehezebb teherrel is megbirkóznak.

A háború egyik oka az, hogy a különféle országokban élő emberek nagyon keveset tudnak egymásról személyesen; de a kormányuk azt mondja nekik, hogy az a helyes, ha harcolnak egymással. Ezért aztán harcolnak, és utólag ezt bizony nagyon megbánják.

Ha békeidőben jó barátok lettek volna, jobban megértették volna egymást, és sohasem mentek volna öltre.

Manapság olyan könnyű már az utazás, és az autó, a repülő és rádió oly mértékben lerövidítette a távolságokat, hogy a népeknek több a lehetőségük, hogy egymást közelebről is megismerjék.

Azután a cserkészfűtök és cserkészlányok mozgalmá már elterjedt a népek között. Mi, cserkészek, a világ sok országába tudunk ellátogatni, és mindegyikben tudunk testvércserkészekre lelteni, akik ugyanazon törvény és fogadalom szerint élnek, és ugyanolyan cserkészmunkát végeznek, mint mi. Cserealapon ma már ezerszámra utaznak egymáshoz rendszeresen a különféle nemzetiségű cserkészek. Így megvan az az élvezetük, hogy megismerhetik, milyen a másik ország, és ami még ennél is fontosabb, úgy kezdenek egymásra tekinteni, mint barátokra, és nem mint pusztán "külföldiekre".

A CSERKÉSZET VILÁGTESTVÉRISSÉGE

Ti, mint cserkészek, sok nemzet fiatalnak nagy seregéhez csatlakoztatotok, és minden földrészen lesz barátotok.

A cserkészetnek ez a világtestvérisége sok szempontból hasonlít a keresztesháborúkra. A világ minden táján élő cserkészek a jó akarat nagykövetei: barátságot kötnek, lerombolják a bórszín, a vallás, a társadalmi osztály korlátait. Ez tényleg nagy keresztesháború. Azt tanácsolom, tegyetek meg mindent ebben a munkában, mivel hamarosan férfivá váltok, és ha valahol vita támadna két nemzet között, rátok nehezedik majd a felelősség súlya.

A háborúk megtanítottak bennünket arra, hogy ha egy nép megkísérli akaratát a másikra erőltetni, csak kegyetlen válaszra számíthat. A cserkészbamboreeknek és a sok nemzetiségű cserkészek egyéb találkozóinak sora bebizonyította, hogy ha türelemmel viseltetünk egymás iránt, és kölcsönös engedményeket teszünk, lesz rokonszenv, lesz összhang. Ezek a jamboreek megmutatták, milyen erős kapocs a cserkésztörvény a nemzetek cserkészei között. Tudunk együtt táborozni, együtt portyázni, és tudjuk együtt élvezni a szabad levegő minden örömét, és ezzel előmozdítjuk, hogy létrejöjjön a barátság köteléke.

Ha barátok vagyunk, nem akarunk majd vitába szállni egymással, és ha úgy ápoljuk e barátságot, mint nagy jamboreeinon, ezzel utat nyitunk a felé, hogy a nemzetközi problémákat békés tárgyalással oldják meg. Ez az egész világon erős és nagyon nagy hatással lesz a béke fönmaradására. Ezért fogadjuk meg, hogy minden erőnkkel a világ minden nemzeti-ségű cserkészenek barátságán fogunk dolgozni, és elősegítjük a békét és boldogságot a világon és a jó akaratot az emberek között.

Mindebben egyedül a szellem számít. Ha valóra váltjuk cserkésztörvényünket és fogadalmunkat, ezzel eltapossuk a népek közti háború és viszály minden csíráját.

TEDD, AMI RÁD TARTOZIK!

Így tegyük, ami ránk tartozik. Aki cserkész, határozza el, hogy jobb cserkész lesz nemcsak az erdőjáró mesterségben és táborozásban, hanem a törvény követésében és valóra váltásában is. Ha nem vagytok cserkészek, gyertek, csatlakozzatok ehhez a vidám testvériséghez. Remek szórakozás vár titeket, és szükségünk van rátok!

VÉGEZETŰL

Remélem, sikerült ebben a könyvben valamit megmutatnom nektek abból a varázsból, amellyel a cserkészlet valamennyiünket vonz.

Szeretném ha azt éreznétek, hogy igazi földérintők, cserkészek vagytok kint a vadonban, akik meg tudnak állni a maguk lábán, és nem csupán olyan cserkészek, akiket a csapatban őrsvezetők és felnőtt vezetők pátyolgatnak.

Tudom, hogy neki akartok látni, és magatok akartok magatokról gondoskodni; hogy ezek az öreg fölfedezők és úttörők fölszítják a kalandvágyat bennetek; hogy minden modern találmány ellenére magatok erejéből akartok megélni, magatokról gondoskodni, és élvezni a friss levegő szabadságát.

Csupán néhány útját-módját próbáltam meg javasolni, hogyan csináljátok ezt, és hogyan váljatok igazi férfivá.

A cserkészlet nagyszerű játék, ha nekirugaszkodtok, és jól csináljátok, igazi lelkesedéssel. Akárcsak a többi játéknál, itt is az igaz, hogy ha játszunk, erősödik testünk, szellemünk és lelkünk. De ne felejtsetek: ez *szabadban játszott játék*, tehát azonnal ki a szabadba, amikor csak tehetiitek, és a *jó szerencse és a jó táborozás szelleme legyen veletek!*

A cserkészmozgalom világméretű testvériség. Egyszer titeket is adódhat az a lehetőség, hogy egy jamboreen sok nemzet cserkészeivel találkozhattok.

BI-PI UTOLSÓ ÜZENETE

Kedves Cserkészek!

Ha láttátok a Peter Pan című színdarabot, emlékeztek, hogyan írta meg halotti beszédét a Kalózkapitány újra és újra, mert félt, hogy amikor eljön utolsó órája, talán nem lesz már ideje, hogy elmondja, ami a szívét nyomja. Nagyon hasonló az én helyzetem is, és bár e pillanatban még nem vagyok halálomon, nemsokára ott leszek, és ezért szeretnék istenhozzádot mondani nektek.

Ne felejtsetek; ez az utolsó alkalom, hogy szólok hozzátok, ezért figyeljétek.

Hiszem, hogy Isten azért helyezett bennünket ebbe a derűs világba, hogy boldogok legyünk, és élvezzük az életet. A boldogság nem azon múlik, hogy gazdagok vagytok, sem nem pusztán azon, hogy pályátokon sikeresek vagytok, sem nem hogy vágyaitokat kielégítitek. A boldogság felé úgy tesztek egy lépést, ha egészségessé és erőssé nevelitek magatokat, míg fiúk vagytok, és így hasznosak lehettek, és élvezni tudjátok az életet, amikor férfivá értek.

A természet tanulmányozása megmutatja nektek, mi minden szépet és csodálatost teremtett Isten e világba, hogy élvezzétek. Legyetek elégedettek azzal, amitek van, és használjátok legjobban tehetségetek szerint. A dolgok napfényes oldalát keressétek, ne az árnyékosat.

A boldogsághoz vezető igazi út azonban az, ha másokat teszünk boldoggá. Próbáljátok meg úgy itthagyni ezt a világot, hogy jobb legyen, mint ahogy kaptátok, és amikor eljön halálotok órája, azzal a boldog érzéssel halhattok meg, hogy legalább nem vesztegettétek az időtöket, hanem megtettétek a magatöket. "Legyetek résen" úgy is, hogy boldogan éltek, és boldogan haltok meg; mindig tartsátok magatokat cserkészfogadalmatokhoz, miután felnőttemek is, és ebben Isten segítsen benneteket.

Barátotok

BadenPowell y Gilwell

(Baden-Powell iratai közt találták 1941. január 8-án bekövetkezett halála után.)

"BI-PI" TÖRTÉNETE

**Lord Baden-Powell of Gilwell,
a cserkészmozgalom megalapítója,
a világ főcserkésze
1857–1941**

HA TÖKÉLETESEN MEG AKARJÁTOK ÉRTENI, mi a cserkészet, valamit tudnotok kell arról az emberről, aki megalapította a cserkészmozgalmat, arról az emberről, aki egyike azon legigazibb "srácférfiaknak", akik valaha is éltek—Lord Baden-Powell of Gilwellről, a világ főcserkészeről, akit a világ összes cserkésze kedvesen csak úgy ismer: "Bi-Pi".

Robert Stephenson Smyth Baden-Powell Angliában született, Londonban, 1857. február 22-én, azon a napon, amelyen az amerikaiak George Washington születésének 125. évfordulóját ünnepelték. Édesapja, Baden Powell tiszteletes úr, az Oxfordi Egyetem tanára volt. Édesanyja W. H. Smyth tengernagy leánya volt; ükapja, Joseph Brewer Smyth Amerikába vándorolt ki, New Jersey gyarmatosítója lett, de később hazatért Angliába. Így Baden-Powell egyik ágon paptól, másik ágon az Új Világ vakmerő gyarmatosítójától származik.

A gyerek Bi-Pi

Robert hároméves lehetett, amikor édesapja meghalt, és édesanyja hét gyermekkel maradt magára, akik közül egyik sem volt idősebb tizennégy évesnél. A nagy családra gyakran jártak nehéz idők, de az édesanya és a gyermekei közti kölcsönös szeretet mindig átsegítette őket a bajon. Robert káprázatos kirándulásokat tett négy fivérével; Anglia sok részén portyázott, és táborozott velük.

1870-ben Bi-Pi ösztöndíjat nyert a Charterhouse Intézetbe, amely nem sokkal azután, hogy elkezdte, Londonból Surrey megyébe, Godalmingba költözött, az ország szívébe. Nem volt

*Az angolok a B. P.-t nem úgy olvassák ki, mint mi, azaz "Bé-Pé", hanem "Bí-Pí". I. J.

Azok a lopózkodási fogások, amiket Bi-Pi a Charterhouse Intézet körüli erdőben tanult, jól jöttek neki Indiában és Afrikában.

valami különösen kimagasló tanuló, de az egyik legelevenebb. Mindenben benne volt, ami csak történt az iskolaudvaron, és hamarosan mindenki tudta, milyen jó kapus a Charterhouse focicsapatában. Iskolatársai nagyra értékelték színészi képességét. Valahányszor föl-kérték, olyan előadást produkált, hogy az egész iskola nevetőgörcsöt kapott.

Zenei hajlama is volt, és rajzkészségének köszönhette, hogy később maga illusztrálhatta írásait.

Bi-Pi Indiában

Tizenkilenc éves korában Bi-Pit fölvettek a hadseregbe, és azonnal elfogadta azt az ajánlatot, hogy alhadnagyként menjen Indiába a 13-as huszárezredhez, amelyik a krími háborúban, a könnyű dandár híres rohamában a lovasság jobb szárnyát alkotta.

Azon fölül, hogy kiválóan végezte szolgálatát—huszonhat éves korára százados lett—, elnyerte az egész Indiában legjobban óhajtott sporttrófeát: a "vaddisznódőfés" nagydíját. Ez lovas vaddisznóvadászat, de az egyetlen fegyver egy rövid lándzsa. Akkor értitek meg, milyen veszélyes sport is ez, ha tudjátok, hogy a vadkant gyakran úgy emlegetik, mint "az egyetlen állatot, amelyik mer egy tócsából inni a tigrissel".

Katona Afrikában

Az 1887. esztendő már Afrikában találja Bi-Pit. A zulu, később az asanti és matabele törzs

¹Az 1853–56 közt lezajlott háborúban Törökország harcolt Oroszország ellen. Nagy-Britannia Törökország szövetségeseként vett részt benne. I. J.

harcosai ellen hadakozik. A bennszülöttek annyira tisztelték, hogy bátorságáért, földerítői ügyességéért és csodálatos nyomolvasó képességéért "impiszának" nevezték el, ami azt jelenti, "afarkas-amelyik-sohasem-alszik".

Bi-Pi szinte állandóan haladt fölfelé a ranglétrán, olyan gyakran léptették elő—míg végül hirtelen a hírnév is beköszöntött.

1899-re Bi-Pi már az ezredességig vitte.

Dél-Afrika egén viharfelhők gyülekeztek. A britek és a Transvaali Köztársaság kormánya között pattanásig feszült a helyzet. Bi-Pi-t utasították, hogy állítson föl két zászlóalj hegyivadászt, és menjen Mafekingbe, ebbe a Dél-Afrika szívében fekvő városba. Az volt az elterjedt vélemény, hogy akié Mafeking, azé Dél-Afrika, és ez később igaznak is bizonyult.

Indiában Bi-Pi elnyerte a vaddisznóvadászat híres díját. Elismert tekintélyé vált a "vadkandófesben".

Mafeking ostroma

Kitört a háború, és Bi-Pi 1899. október 11-étől 217 napon át tartotta Mafekinget az ellenség túleréjével szemben, míg a fölmentő erők 1900. május 17-én át nem vágták magukat az ellenében.

Nagy-Britannia ezekben a hónapokban lélegzetviesszafojtva figyelt. Amikor végül megérkezett a hír: Mafekinget fölmentették, az ország örömmámorban úszott. Ússétek csak föl angol szótáratokban a "Mafeking" szót; e szó után egy másikat találtok, amelyik az afrikai város nevéből azon a tomboló napon született: "maffick" és "maffication" annyit tesz, "fékevesztetten ujjongani."

Megszületik a cserkészzet

Férfiak és fiúk hőseként tért vissza Dél-Afrikából Angliába 1901-ben. Záporozott rá a sok kitüntetés, és meglepetéssel látta, hogy személyének népszerűsége a katonáknak írt könyvét is népszerűvé tette: a *Földerítői kézikönyvet*. Fiúiskolákban tankönyvként használták.

Bi-Pi ebben nagy lehetőséget látott fölcillanni. Rájött: itt az alkalom, hogy segítse hazájának fiait, hogy erős férfiakká váljanak. Ha a földerítés gyakorlatairól férfiaknak írt könyve megragadja a fiúkat, és lelkesíti őket, mennyivel inkább tehetné olyan könyv, amelyet egyenesen a fiúknak ír!

Brownsea szigete látott a világon először cserkészttábor 1907 nyarán.

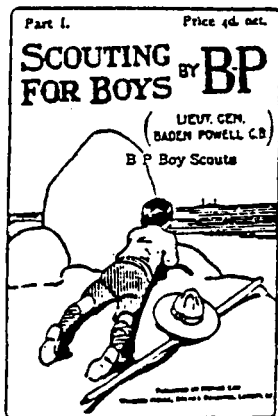
Munkához látott, Indiában és Afrikában és a világ sok más helyén összegyűjtött tapasztalatait fölhasználva. Saját könyvtárat gyűjtött össze és olvasott el arról, miképp nevelték a történelem folyamán a fiúkat: a spártai fiúktól a régi brit és indián fiúkon át napjainkig.

Lassan megérlelődött és kialakult Bi-Pi-ben a cserkészlet gondolata. Biztos akart lenni, hogy életképes az ötlet, ezért 1907 nyarán magával vitt húsz fiút a Poole Harbournál lévő Brownsea szigetére, a legelső cserkészttáborba, amelyet valaha is tartottak. A tábor nagyon jól sikerült.

"Cserkészlet fiúknak"

És ekkor, 1908 első hónapjaiban, saját illusztrációival kiadta kiképzési kézikönyvét, a *Cserkészlet fiúknak*-ot hat részben, kétheti időközökben. Álmában sem gondolta, hogy ez a könyv mozgalmat indít el, amely majd az egész világ fiútársadalmát megfogja.

Alig hogy megjelent a *Cserkészlet fiúknak* a könyvkereskedésekben, máris egyre-másra alakultak a cser-

A "Cserkészlet fiúknak" 1908 januárjában megjelent első részének borítója.

készországok és csapatok nemcsak Angliában, hanem több más országban is.

Bi-Pi második élete

A mozgalom nőttön-nőtt, és 1910-re már olyan méreteket öltött, hogy Bi-Pi belátta: a cserkészlet élethivatásává válik. Jól látta, és tudta, hogy többet tud tenni hazájáért, ha a fölnövekvő nemzedéket neveli jó állampolgárrá, mint ha csak néhány embert képez ki a jövőben várható harcra.

Ezért visszavonult a hadseregéből—addigra már altábornagy lett—, és nekikezdett, ahogyan mondta, "második életének", annak az életnek, amelyben a cserkészlet révén az egész világot szolgálta.

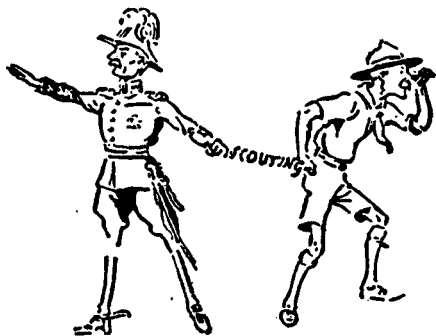
Jutalmul azt kapta, hogy a cserkészmozgalom nőttön nőtt, és Bi-Pit a földkerekség minden fiúja szerette, és tisztelte.

A Világtestvériség

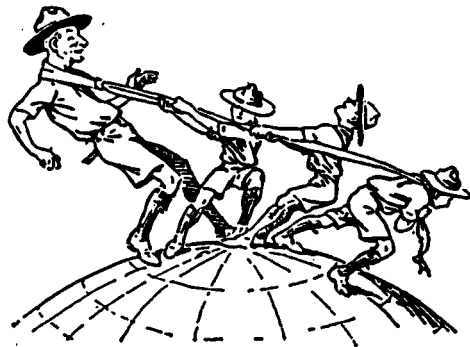
1912-ben világ körüli útra indult, hogy több ország cserkészeivel találkozhas-sék. Ez volt a csírája a cserkészlet világtestvériségének. Kitört az első világháború, és ez egy időre félbeszakította a munkát, de az ellenségeskedés megszűntével újakezdődött, és 1920-ban Londonban találkoztak a világ minden részének cserkészei az első nemzetközi cserkészetalálkozáson: az első világjamboreen.

Ennek a jamboreenak utolsó éjszakáján, augusztus 6-án, az ünnepelő fiútömeg a világ főcserkészevé kiáltotta ki.

A cserkészmozgalom tovább fejlődött. Mire elérte huszonegyedik szüle-

Bi-Pi első életét, a nagy férfivezér életét a CSERKÉSZLET kapcsolta össze második életével, a fiúk még nagyobb vezérnek életével.

Bi-Pit teljesen lefoglalta az általa alapított cserkészmozgalom. Cserkészei a világ minden sarkába eicibálták.

tésnapját, és így "nagykorúvá" vált, tagjainak létszáma túlhaladta a kétmilliót! Gyakorlatilag a világ minden civilizált országában virágzott. Ebből az alkalomból Bi-Pit V. György király azzal tüntette ki, hogy báróvá emelte, Lord Baden-Powell of Gilwell néven ... de ő továbbra is csak Bi-Pi, a világ főcserkésze maradt minden cserkésznek.

Az első világhajóboreet továbbiak követték: 1924-ben Dániában, 1929-ben Angliában, 1933-ban Magyarországon, 1937-ben Hollandiában. Minden hajóboreen Baden-Powell volt a központi személyiség. Amerre csak megfordult, "fiai" viharos ünneplésben részesítették.

A hajóboreek azonban csak egy részét jelentették azon erőfeszítésnek, hogy létrejöjjön a Cserkészek Világtestvérisége. Bi-Pi sokat utazott a cserkészet ügyében, levelezésben állt sok ország cserkészvezetőjével, és továbbra is írt cserkésztémákról, saját rajzaival illusztrálva cikkeiket és könyveit.

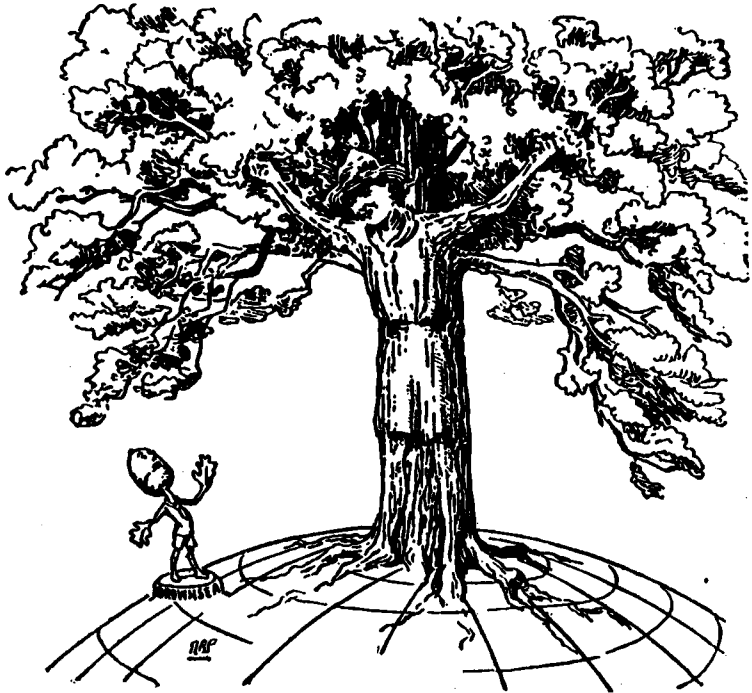
Bi-Pi utolsó évei

Amikor végül elérte nyolcvanadik évét, és ereje lankadni kezdett, visszatért szerett Afrika-jába, feleségével Lady Baden-Powell-lel együtt, aki lelkes társa volt minden törekvésében, és maga is a világ fő lánycserkésze, azé a mozgalomé, amelyet ugyancsak Baden-Powell indított útjára.

Kenyanban telepedtek le, egy békés helyen, ahonnét fenséges kilátás nyílt a hosszú kilométereken át húzódó, széles erdőkön túli, hóborította Kenya-hegyre.

Ott halt meg Bi-Pi 1941. január 8-án, valamivel több, mint egy hónappal nyolcvannegyedik születésnapja előtt.

William Hillcourt
vezetőtisztt,
Amerikai Cserskészfiúk Szövetsége

Makkból lesz a hatalmas fa. Az a cserkészmakk, amelyet Baden-Powell Brownsea szigetén elvetett, fűtő terebélyesedve az egész világ fölé kiterjesztette ágait.

FÜGGELÉK

A MAGYAR CSERKÉSZCSAPATOK SZÖVETSÉGÉNEK CSERKÉSZFOGADALMA

"ÉN, ..., fogadom, hogy híven teljesítem kötelességeimet, melyekkel Isternek, hazámnak és embertársaimnak tartozom. Ismerem a cserkésztörvényt, és azt mindenkor megtartom."

AZ MCSCSSZ CSERKÉSZTÖRVÉNYE

1. A cserkész egyeneslelkű, és feltétlenül igazat mond.
2. A cserkész híven teljesíti kötelességeit.
3. A cserkész ahol tud, segít.
4. A cserkész minden cserkészt testvérének tekint.
5. A cserkész másokkal szemben gyöngéd, magával szemben szigorú.
6. A cserkész szereti a természetet, jó az állatokhoz, és kíméli a növényeket.
7. A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik.
8. A cserkész vidám és meggondolt.
9. A cserkész takarékos.
10. A cserkész testben és lélekben tiszta.

AZ ISTEN IRÁNTI KÖTELESSÉG.

"Az Isten iránti kötelességet, a cserkészmozgalom ... első alapelvét, a következőképpen határozzuk meg: *»ragaszkodás lelki elvekhez, hűség ahhoz a valláshoz, amely ezeket kifejezi, s elfogadása azon hitelveknek, amelyek belőlük következnek«.* Meg kell jegyeznünk, hogy a címmel ellentétben a megszövegezés nem használja az »Isten« kifejezést, hogy világossá tegye: a mondat olyan vallásokra is vonatkozik, amelyek nem egyistenhívők, mint a hinduizmus, vagy amelyek

nem ismernek el személyes Istent, mint a buddhizmus.

Amikor megkérdezték Baden-Powellt, hol lép a vallás a cserkészetbe, így válaszolt: *»Schol sem lép be. Már benne van. A fiú- és lánycserkészlet alapjának döntő tényezője«*. Az Alapító írásainak gondos elemzése arra vezet, hogy az ember fölötti erő fogalma alapvető szerepet játszik a cserkészetben. A mozgalom egész nevelési módszere abban áll, hogy segíti a fiatalt, hogy meghaladja az anyagi világot, és az élet szellemi értékeit keresse".

(Fundamental Principles, February 1989, World Scout Bureau, Geneva, 6. o.)

"A Szövetség az Istennel szembeni kötelességteljesítésen szilárd erkölcsre épülő lelki eszmékhez, illetve az eszméket kifejező hitvallásokhoz való ragaszkodást ért, továbbá az e ragaszkodásból eredő kötelességteljesítést".

(A Magyar Cserkészcsapatok Szövetségének alapszabálya, Budapest, 1991, 4. o.)

TARTALOM

Az 1924. augusztusában Koppenhágában tartott nemzetközi cserkészkonferencián elfogadott határozat	V
ELŐSZÓ	VII
BEVEZETÉS A "CSERKÉSZET FIÚKNAK" VILÁGTESTVÉRSÉGI KIADÁSÁHOZ	IX
ELŐSZÓ A MAGYAR KIADÁSHOZ	XI
1. fejezet	
CSERKÉSZKEDÉS	
1. tábornótíz. MI A CSERKÉSZ DOLGA?	5
KIM KALANDJAI	6
Kim kiképzése (7); Kim a Titkos Szolgálatban (8)	
A MAFEKINGI FIÚK	9
A mafekingi hadapródcsoport (9); Te is megtennéd? (10)	
2. tábornótíz. MIT CSINÁL A CSERKÉSZ?	11
ÉLET A SZABADBAN	11
ERDŐJÁRÁS	12
LOVAGIASSÁG	12
A lovagi törvénykönyv (13)	
ÉLETMENTÉS	14
SZÍVÓSSÁG	14
SZERESD A HAZÁDAT!	15
AZ ELSDONI GYLKOSSÁG	16
3. tábornótíz. HOGYAN LÉGY CSERKÉSZ?	18
A CSERKÉSZTÖRVÉNY	18
A CSERKÉSZFOGADALOM	18
A CSERKÉSZJELSZÓ	19
A CSERKÉSZJELVÉNY	19
A CSERKÉSZJEL ÉS TISZTELGÉS	19
Mikor tisztelgünk? (20); A tisztelgés jelentősége (20)	
A CSERKÉSZAVATÁS	21
A FOLYTATÁS	21
A CSERKÉSZEGYENRUHA	22
Hogyan viseljük az egyenruhát? (23)	
A CSERKÉSZBOT	23
4. tábornótíz. A CSERKÉSZŐRS	24
AZ ŐRSVEZETŐ	24
AZ ŐRSVEZETŐK TANÁCSA ÉS A BECSÜLETBÍRÓSÁG	25
AZ ŐRSI NÉV ÉS JELVÉNY	25
ŐRSI ÁLLATOK	26

AZ ÓRSI JELSZÓ	31
AZ ÓRSI HÍVÓJEL	31
ERDEI ÚTJELEK	31
ÓRSI GYAKORLATOK	31
JÁTÉKOK	32
Cserkész cserkészti talál (32); Vita (33); "Bírósági tárgyalás" (33); Előre meg nem beszélt színjáték (34); Cserkészdalok (34); A cserkészkórus (34); A cserkészrally (34); A cserkészfütyyel (35); A cserkészztánc (35)	
TÉLI JÁTÉKOK ÉSZAKI ORSZÁGOKBA	35
Sarkvidéki expedíció (36); Hóerőd (36); Szibériai embervadászat (36); A városban (36)	

2. fejezet
AZ ÖSVÉNYEN

5. tábortűz. ÉLET A SZABADBAN	39
KÉSZÜLJ AZ ERDEI ÉLETRE!	40
"Játssz keményen—dolgozz keményen!" (41); Tanulj meg magadról gondoskodni! (41)	
FÖLFEDEZŐ UTAK	42
Térképolvasás (42); Térképvázlat (43); Expedíciótok célja (43)	
HEGYMÁSZÁS	43
Eltévedtünk (43); Kötélhasználat (44)	
ÓRJÁRATON	45
ÉJJELI MOZGÁS	46
TÁJÉKOZÓDÁS	47
Ne vesztésd el a fejed! (48); Figyelj az irányra! (48); Tereptárgy, mint irányjelző (48); Figyelj a munkádra, mit csinálsz! (49)	
AZ IRÁNYTŰ	49
Hogyan egyengette az iránytű pályafutásomat? (50)	
ÉSZAK—IRÁNYTŰ NÉLKÜL	51
Észak—a nap révén (51); Észak—a csillagok révén (52); A Sarkcsillag (52); Az Orion (52); Dél Keresztje (53)	
IDÓJÓSLÁS	53
ÓRSI TÁJÉKOZÓDÁSI GYAKORLATOK	54
ÖSVÉNYKERESŐ JÁTÉKOK	54
Kövessd a térképet! (54); Hegyi csapás (55); Az ösvényen (55); Keresd északot! (56); Éjszakai órjárat (56); Égtájak (56); Riadó! Kapt el a tolvajt! (57); A környék földértése (57)	
6. tábortűz. VÍZI- ÉS REPÜLŐCSERKÉSZET	58
ÚSZÁS	58
EVEZÉS	59
VÍZIPORTYA	60
REPÜLŐCSERKÉSZEK	60
VÍZI JÁTÉKOK	61

	Csempészek (éjjel vagy nappal) (61); Bálnavadászat (61)	
7. tábornút.	JELEK ÉS PARANCSONK	63
	JELADÁS	64
	Jelzótűz (64); Hanglelek (65); Morzézás, szemaforjelzés (65)	
	PARANCSONK ÉS JELEK	67
	Parancsszavak (67); Sípjelek (67); Karjelek (68)	
	ÓRSI JELADÓ GYAKORLATOK	69
	HÍRVIVÓ JÁTÉK	69
	Futárposta (70)	
3. fejezet		
TÁBORI ÉLET		
8. tábornút.	UTÁSZMUNKA	73
	ÉLETMENTÓ CSOMÓK	73
	Mit tettél volna? (74)	
	HASZNOS CSOMÓK	74
	KUNYHÓÉPÍTÉS	75
	Zsuppolás (78); Másfajta kunyhók (79)	
	A FEJSZÉTEK	80
	Fejszeelésítés (80); Óvd a fejszedl (81); Fejszehasználát (81); Fadóntés (82); A fa lenyírása és rönkölése (82)	
	HÍDVERÉS	82
	ÖNMÉRETEK	83
	TÁVOLSÁGBECSLÉS	84
	A folyó szélessége (85)	
	MAGASSÁGBECSLÉS	86
	SÚLY- ÉS MENNYISÉGBECSLÉS	86
	ÓRSI UTÁSZGYAKORLATOK	87
	JÁTÉK	88
	Cserkészlépés (88)	
9. tábornút.	TÁBOROZÁS	90
	A TÁBORHELY	90
	A MOZGÓTÁBOR	91
	A SÁTOR	92
	A TÁBORI FELSZERELÉS	92
	AZ ÉLELEM	93
	TÁBORVERÉS	94
	Sátorverés (94); A vízfórrás (95); A konyha (95); A latrina (96)	
	TÁBORREND	96
	FÜRDÖZÉS ÉS ÚSZÁS	96
	ÁTJÁRÁS MÁS BIRTOKÁN	97
	LÓGÓS A TÁBORBAN	97
	A TÁBORI ÁGY	98
	Hogyan csinálj szalmazsákot? (98)	
	APRÓ KÉNYELMI CIKKEK	99

	Hogyan guggoljunk? (99)	
	TÚZRAKÁS	100
	A tűzrakás helye (100); Hogyan rakjatos tüzet? (100);	
	Tűzgyújtás (101); Tűzfajták (102); A tűz eloltása (102);	
	Tűzgyújtás gyufa nélkül (103)	
	RUHASZÁRÍTÁS	104
	A RENDES TÁBOR	104
	A TÁBORTŰZ	105
	A TÁBORHELY RENDBETÉTELE	105
	VISZONZÁS	105
	ÓRSI TÁBOROZÁSI GYAKORLATOK	105
	Tábori szövőszék (106)	
10.	tábortűz. TÁBORI FŐZÉS	108
	HÚSSŰTÉS	108
	Szárnyas- és halétel (109)	
	TŰZHELYEK	109
	SZAKÁCSŐTLETEK	109
	FŐZÉS LÁDÁBAN	110
	KENYÉRSŰTÉS	111
	Serpényös buci (111); Kürtőskenyér (112); Kemence (112)	
	TISZTASÁG	112
	ÓRSI FŐZŐGYAKORLATOK	112
4. fejezet		
NYOMOLVASÁS		
11.	tábortűz. "JELOLVASÁS"	117
	VEDD ÉSZRE A "JELET"!	117
	"Láttál egy olyan embert, aki ...?" (118)	
	AZ EMBEREK JELLEMVONÁSAI	119
	GYAKOROLD A MEGFIGYELÉST!	119
	A HOLTTEST KÖRÜLI "JELEK"	120
	Az ujjlenyomat (121); Más áruló jelek (122)	
	A VIDÉK JELLEGZETESSÉGEI	122
	HASZNÁLD A SZEMED!	123
	ÉJSZAKAI CSERKÉSZÉS	123
	ÓRSI MEGFIGYELÉSI GYAKORLATOK	124
	MEGFIGYELŐ JÁTÉKOK	125
	Hol a gyűszű? (Szobában) (125); Közel és távol (városban vagy falun) (125); Kirakat (a városban, a szabadban) (126); Mi van a szobában? (126); Az öreg szeplős pofa (126); Csempészek (126); Kim-játék (127); A szőkevény (128)	
12.	tábortűz. CSAPÁZÁS	129
	ÉJSZAKAI NYOMOLVASÁS	129
	A NYOMOLVASÁS FONTOSSÁGA	130
	EMBERNYOMOK	131

	Mezítlábas nyomok (131)	
	AZ IRAM	132
	MILYEN RÉGI A NYOM?	132
	Hol a tolvaj? (134)	
	CSAPÁZÓ ÖTLETEK	135
	Kemény talajon nézz előre! (135); "Nyom-peca" (135); A csapa nyomán (136)	
	ÓRSI NYOMOLVASÓ GYAKORLATOK	137
	NYOMOLVASÓ JÁTÉKOK	138
	Nyomot jegyezz! (138); Nyomrajzolás (138); Kapd el a tolvajt! (138); Kövesd a csapát! (138)	
13. tábornút.	"OLVASS A JELEKBŐL"—AVAGY A KÖVETKEZTETÉS	139
	Az elveszett katona (140)	
	NÉHÁNY PÉLDA	141
	Az áruló por (142)	
	SHERLOCK HOLMES-KODÁS	142
	IGAZ NYOMOZÓTÖRTÉNETEK	143
	Hol a távosó? (143); Az "elveszett" teve (144); Dél-amerikai nyomolvasók (144)	
	PÉLDA KÖVETKEZTETŐ GYAKORLATRA	145
	ÓRSI KÖVETKEZTETŐ GYAKORLATOK	145
	KÖVETKEZTETŐ JÁTÉKOK	146
	Idegenek (146); Nyomozás "bűnügyben" (146); "Üldözd a gyilkost!" (146)	
5. fejezet		
AZ ERDEI ÉLET TUDOMÁNYA		
14. tábornút.	CSERKELÉS	149
	A háttér (149); Mozogj lassan! (150); Mozogj nesztelenül! (150); Tarts széllal szemben! (151); Álcázd magad! (151)	
	ÓRSI CSERKELŐ GYAKORLATOK	151
	CSERKELŐ JÁTÉKOK	152
	Cserkészvadászat (152); A futár (152); Szarvascserkelés (152); Zászlórablás (153); A csapda (154); Lopódkodás és jelentés (154); A pók és a légy (155)	
15. tábornút.	AZ ÁLLATOK	156
	Vadászat nagy vadra (157); A kalandos vadászélet (158); "Kilövés" fényképezőgéppel (158); Vaddisznók és párducok (159)	
	TANULMÁNYOZD AZ ÁLLATOKAT OTTHON!	160
	A kutyád (160); Hol tanulmányozzuk az állatokat? (160); Az állatok megfigyelése (160)	
	A MADARAK	161
	Madárles (162); Hol a madárfészek? (163)	
	A HALAK ÉS A HORGÁSZAT	163

A HÜLLŐK	164
Mérges kígyók (165)	
A ROVAROK	165
Az életmentő hangyák (166); A rovarok megfigyelése (166)	
ÓRSI ÁLLATFIGYELÉSI GYAKORLATOK	167
16. tábortűz. A NÖVÉNYEK	169
Az erdők őre (169); A tűzifa (170)	
EGYÉB NÖVÉNYEK	171
Ehető növények (171)	
ÓRSI NÖVÉNYHATÁROZÓ GYAKORLATOK	171
NÖVÉNYHATÁROZÓ JÁTÉKOK	172
Milyen növény ez? (172); Növényverseny (172)	
6. fejezet	
LÉGY SZÍVÓS, CSERKÉSZ!	
17. tábortűz. HOGYAN LÉGY ERŐS?	175
A szívóosság példája (176); Hogyan ne válj szívóssá (177)	
A TORNA ÉS CÉLJA	177
HAT TORNAGYAKORLAT AZ EGÉSZSÉGÉRT	178
MÁSZÁS	181
AZ ORR	182
A FÜL	182
A SZEM	183
A FOG	183
A KÖRÖM	184
ÓRSI EGÉSZSÉGÜGYI GYAKORLATOK	184
TESTERŐSÍTŐ JÁTÉKOK	185
Csuklótolás (185); Botdobás (185); Kövesd a vezetőt! (185); A "párviadal" (185); Páros csuklótolás (186)	
18. tábortűz. EGÉSZSÉGES SZOKÁSOK	187
TARTSD MAGAD TISZTÁN!	188
A DOHÁNYZÁS	188
AZ IVÁS	189
Portyán (189); "A vendégem vagy" (189)	
ÖNMEGTARTÓZTATÁS	190
KORAI KELÉS	191
MOSOLYOGJ!	191
JÁTÉKOK	192
Váltófutás (192); Asezegaj-dobás (192)	
19. tábortűz. ELŐZD MEG A BETEGSÉGET!	193
A KÓROKOZÓK ÉS AZ ELLENÜK VÍVOTT HARC	194
"Köpködni tilos!" (194); Aludj a szabad levegőn! (195)	
AZ ÉLELEM	195
A RUHÁZAT	196
CSAPATMOZGÁS ÉS CSAPATALAKZATOK	197

Csapatmozgás (197); Csapatalakzatok (198)

ALAKI HANGTALAN VEZÉNYSZÓRA	199
BOTFOGÁSOK	200

7. fejezet

LOVAGIASSÁG

20. tábornótűz. A MÁSONK IRÁNTI LOVAGIASSÁG	205
A LOVAGSÁG INTÉZMÉNYE	206
SZENT GYÖRGY	206
A LOVAGI TÖRVÉNYKÖNYV	207
ÖNZETLENSÉG	207
ÖNFELÁLDOZÁS	208
KEDVESSÉG	209
NAGYLELKÜSÉG	209
A BORRAVALÓ	210
BARÁTSÁGOSSÁG	210
A JÓ MODOR	211
A NŐKKEL SZEMBENI UDVARIASÁG	212
"KÖSZÖNÖMI"	213
ÓRSI LOVAGIASSÁGI GYAKORLATOK	213
JÁTÉK	214
"Kóbor lovagság" (214)	
21. tábornótűz. ÖNFEGYELEM	215
KORREKTSÉG	216
BECSÜLETESÉG	216
HŰSÉG	216
A KÖTELESSÉG MINDENK ELŐTT	216
FEGYELEM ÉS ENGEDELMESÉG	217
ALÁZATOSSÁG	218
BÁTORSÁG	218
KITARTÁS	219
JÓKEDV	219
KIEGYENSÚLYOZOTTSÁG	220
22. tábornótűz. ÖNNEVELÉS	222
TAKARÉKOSSÁG	223
HOGYAN KERESSÉN PÉNZT A CSERKÉSZ?	224
HOGYAN BOLDOGULJUNK?	225
Az emlékezőtehetség (226); A szerencse (227); Pályaválasztás (227)	

8. fejezet

ÉLETMENTÉS

23. tábornótűz. KÉSZÜLJ FÖL A BALESETRE!	231
BALESETEK	232
Légy résen! (232); Gondold át előre! (233); Mit tehet a cserkész? (233)	

24. táború. MIT TÉGY BALESETNÉL?	235
TÜZBŐL MENTÉS	236
ÉG A HÁZI!	236
VÍZBŐL MENTÉS	237
HOGYAN DOBJ MENTŐKÖTELET?	239
MENTÉS MEGBOKROSODOTT LÓ ELŐL	239
EGYÉB BALESETEK	239
ÓRSI ÉLETMENTŐ GYAKORLATOK	240
TÜZBŐL MENTÉS JÁTÉKOSAN	240
25. táború. SEGÍTS MÁSOKON!	242
A SOKK	243
A VÉRZÉS	243
MESTERSÉGES LÉGZÉS	243
EGYÉB ELSŐSEGÉLY	244
Agyrágzkodás vagy szédülés (245); Ájulás (245); Áramütés (245); Bokaficam (245); Csonttörés (246); Epilepsziás roham (246); Égés és forrázás (246); Fertőzés (246); Fuldoklás (247); Füst-, gázmérgezés (247); Hisztéria (247); Horog a bőrben (247); Kígyómarás (248); Mérgezés (248); Orrvérzés (248); Öngyilkosság (248); Piszok a szemben (249); Pólyázás (249); Rovarcáspés (250); Savmarás (250); Vakbélgyulladás (250)	
BETEGSZÁLLÍTÁS	250
ÓRSI ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI GYAKORLATOK	251
ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ JÁTÉKOK	251
A misszionárius (251); A sebesült foglyok (251); Akadályverseny (251)	
9. fejezet	
ÁLLAMPOLGÁRI KÖTELESSÉGEINK	
26. táború. A JÓ ÁLLAMPOLGÁR	255
AMIKOR FELNÖTTÉ VÁLSZ	256
"AZ EGÉSZ VILÁG BARÁTJA"	256
A CSERKÉSZET VILÁGTESTVÉRSÉGE	256
TEDD, AMI RÁD TARTOZIK!	258
VÉGEZETŰL	258
Bi-Pi UTOLSÓ ÜZENETE	259
"Bi-Pi" TÖRTÉNETE	260
A gyerek Bi-Pi	260
Bi-Pi Indiában	261
Katona Afrikában	262
Mafeking ostroma	262
Megszületik a cserkészlet	263
"Cserkészlet fűknak"	263

Bi-Pi második élete	264
A Világtestvériség	264
Bi-Pi utolsó évei	265

FÜGGELÉK

A MAGYAR CSERKÉSZCSAPATOK SZÖVETSÉGÉNEK CSERKÉSZ- FOGADALMA	267
AZ MCSCSSZ CSERKÉSZTÖRVÉNYE	267
AZ ISTEN IRÁNTI KÖTELESSÉG	267

